

طوسون زاده مرعوي
منتظر سي و شرح

رجل مات وترك زوجة و بنتا
فلان زوجة الثمن و للبنت النصف
والباقى للعصبة اصل المثل من ثمانية
للزوجة سهم و البنت اربعة و العصب
ثلثة ثقل من جواهر الفرائض

منكاه
نوشه بافتي انك زوجه
نفاذ الله في الاربعه

و اشرب بعاد سبعه ارضه
بما و كماله في الاربعه

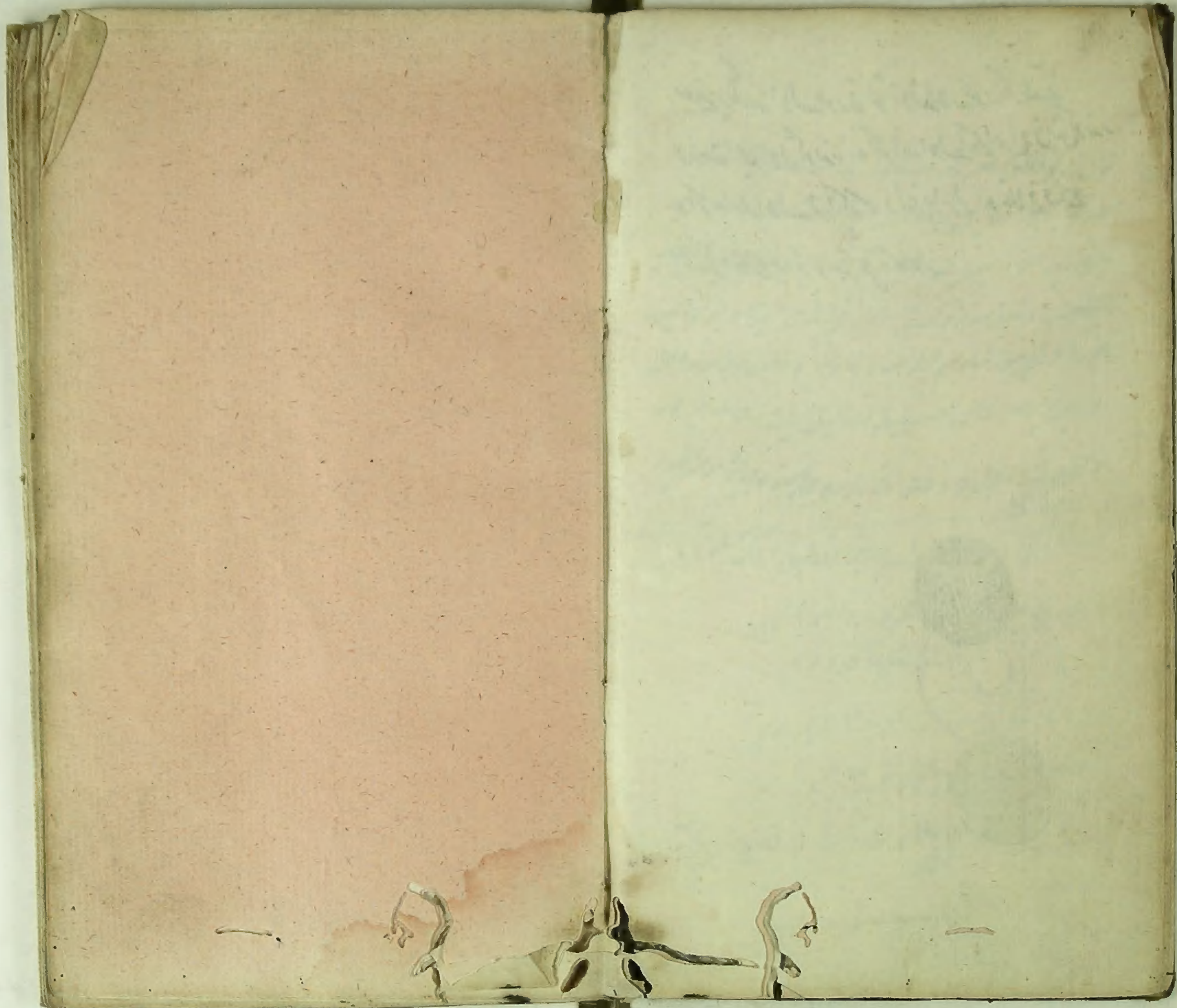
قال الشرب من بافتي ارضه
نفاذ كماله من سبعين و اربعه

السلامه من كماله في الاربعه من النصف عليه السلام
ورود الطراني من سريان حنيف و هو قادر على ان ينصفه
قال من اذل عنده مؤمن و هو قادر على ان ينصفه
فلم ينصفه اذل الله تعالى

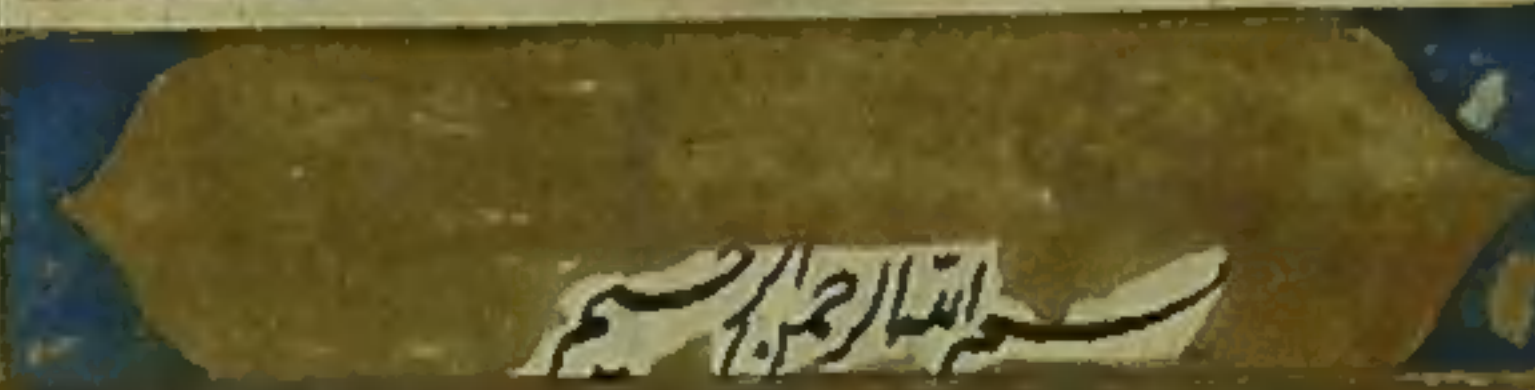

قصصاً أو قديماً
وكانت على شعبي
ما كنت شعبي
سبحاً أو غنى
الشيء بجامع
جامع الذم
أو عيباً

من ثم سيد وعلو
 مجد القيصر حك
 والفضل الذي حك
 بناية جملها حك
 رتب الله بالصفحة
 ملكي ع
 نظامها وهي
 الذي وج

A detail of a manuscript page showing a large, ornate initial 'S' in red ink, with the word 'S' in black ink below it.

بعد از آن حضرت بنی جیب اندی علم فایضه رغیب
دید ای ملک تعلم و تعلیم نصف علم اولدی چون بوقی عظیم
حضرت بنی اکرم صلی الله علیه و سلم بوحیث شریفی بنور مشرق
تاکه هر کس بوعلم تحصیل سعى و رغبت ایله بپس نصف علم
اولد و غنه وجه لازم اولم اگر نصف اعتباری لازم ایسه طریقی اولم
انسانک ایکی حالی وارد بری صیانت و بری عانت علم فایض
حال عانت مخصوصه را عیسی بولم دکدر بر سبب ایله نصف
علم اولور طریق اخر اسباب ملک ایکی قسمه بری اعتباریدر بیج
و همیه و وصیت کی بری دخی اضطراریدر و ارث کی بس
بوسبب دخی نصف علم اولور فی ترتیب الحقوق الاربعه
المتعلقه بترکه المیت ترکه میتک ترک اندوکی مال دیر ترک
میت ترتیب اوزن درت حق متعلق اولور ایله بجهنمیت و تکفین
حق اول بایدر معلوم اولم که بجهنمیت و تکفین مرتبه اعتدال کدر
زیاده ایله اسراف نقصان ایله تقصیر اولنا مق کرکدر اما باعتبار الحد
مرتبه اعتدال ذکرده اوج ثوبدر انانته بپس ثوبدر بوعددادن
زیاده اسراف نقصان تقصیر اما باعتبار القیم مرتبه اعتدال الفتنک
قیمتی میتک زمان حیانتده کیه کله و کی لباسی قیمتی اولمقدر
اگر لباسی معتدالیه وسطی اوی در مثلاً میتک اوج لباسی
اولوب برنی برکم کونلزم کیه اولسه برنی کندی اوی بچکن کیه
اولسه ایکنی لباسی ایله تکفین اولنور بعضی مشایخ دیمشدر که
رجال جمع کرده و عید کرده کید طری لباس ایله تکفین اولنور

و برنی یا زنی بچنده کیه

نسوان والدینی زیار نه کند طریق کید طری لباس ایله تکفین اولور
و بوند کورفن ستمدر لکن اگر میتک دیون کیده سی قاله
کفن کفایتله تکفین اولنور که ذکرده ایکی ثوبدر انانته اوج ثوبدر
اگر میتک کفنه و رده یک مالی قالسه زمان حیانتده نفقه سی بریه
واجب ایسه کفنی دخی اول کیه به لازم اولور اگر بوقوله کدی
یوق ایسه و یا خود اول کیه سی دخی غیر ایسه اول میتک کفنی
بیت المال اوزینه در امام ابو یوسف قنده خانو ترک کفنی ترک
فقیره و ترک غنیه اولسون زو جری اوزینه در امام محمد قنده
حال سابق اوزن در صدقه شهید و فاضلخان فتوی قول ای یوسف
اوزن در دیدر صکره و بر جلدن دیونی همین حق تانی بایدر
دیون میت بعد التجزیه و تکفین باقی قیلان مالکک جمیع حق قضا
اولنور وصیت کبی نشدن معتبر اولم جلدن لفظی کا اشارتدر
ایمدر اگر ترک میت دیونه و فایدر فیهما و الا اگر غیم بر ایسه
او باقی جمیعاً کا ویر بلور و اول غیم فضل حقنی و یلر بر عقیق
دیرسه در الجزایه ترک ایله و اگر غیم بر دن زانده ایسه دیکری ندن
خالی دکدر که با کلیسی دین صحت اوله یعنی یا میتک زمان محتندن
اقراری ایله ثابت اوله یا خود بیتنه ایله ثابت اوله و یا کلیسی
دین مرض اوله یعنی میتک بجز مرض موتندن اقراری ایله ثابت اوله
و یا ایکی دین جمع اوله قسماً اولان معلوم اولدی قسم ثالثه دین
صحت تقدیم اولنور فضل قالورسه دین مرضه ویر بلور قالورسه
ویر بلور دین مرض که بشوئی عیاناً معلوم اولم دین صحت قبلندن اولور

مثلاً میتک مقدار زمان مختص بر متاع اشتراک و بیانی معلوم
اولوب بعد فرض متعلق اول متاع نمشدن دین اقرار التیمه سی
مسک ویر تلمه دك وصایای حق ثالث باینکه در یون معدود
بتمامها قضای اولند قدر مسک و باقی نک تلمشدن میتک و صیتی
تنفیذ اولنور اگر تلمشدن زیاده ایله وصیت التیمه ورثه می مقدار
در حق بی منعه قادر در پس حق رابع در اقدم اولان حق ثالث
تلمت ایله و مادونی ایله وصیت در انچه نلمشد دك دیو تعبیر
اولنمشد و معلوم اولان محبته اولان تلمت میتک زمان و فایده
بعد الحقتن الاولین باقی قیلان مالک تلمشد زمان و صتی
اولان مالک تلمت دكدر پس اول یکی زمان مال میتی زیاده
یا نقص یا تفاوت طاری اولسه اعتبار زمان و صیت اولن
بعلم قسمت این بقایای حق رابع باینکه قسمت تکرار
ورثه نک تفصیلاً بلمسته موقوف اولوب و اول اولان
ورثه نک مقدماً و تأخر تلمشدن بیانی التیمه اولمغنی اولان
ترتیب ورثه ذکر اولنمشد **فی ترتیب التیمه** ابیات آئیه ده ذکر اولنمشد
ورثه نک حراتی جمعا اولن در تقدم و تأخر التیمه اشارت
مجدد ترتیب ذکر ایله واقع اولمشد صاحب الغرض بالنسب
محقق اعنی که بالسبب عصبه بویتیم اول اولن حربه دن
اوج حربه ذکر اولنمشد راول صاحب فرض در فرض لغه مصدر
تقدیر معناسه در و اصطلاحاً فرض و فرضه شول سهم معنی
حصبه در که تقدیر اولنمشد اوله یا کتاب الله ده یا سنت رسول

زیاده

علیه السلام ده یا اجاع امتی الحاصل اول حصه نک مقداری بواج
نسند دن بر نفع میتن کر کرد مثلاً کتاب الله ده بر موضوع خلاصه
التیمه و بر موضوع فلهما التصف بورلد و غی کی و نک دك
حصه عصبه نک اگر چه چلنده مقداری متعین اولور لکن بوجه اولن
بواج نسند ده بیا اولنمخله دكدر ثانی عصبه نسبتی در که اندن
بالنسب عصبه عبارتی ایله تعبیر اولنمشد ثالث مولای عتاقه در انک
نظم اندن محقق دیو تعبیر اولنمشد دخی اکا عصبه سببیه و بنگین
بعد التبعیر اعنی که بالسبب عصبه دیو تعبیر اولنمشد عصبه ذکر اولنمشد
ردا صناد و التیمه دخی هب بویتیم دخی اوج حربه ذکر اولنمشد رابع
مقدماً ذکر اولنمشد عصبه سببیه نک عصبه نسبتی سندن ذکر اولنمشد
تفصیلاً رشاء الله تعالی قریب کور خامس رد در زو جات دن غری
اصحاب فروض اولان سهام مقدس لرینی القوب فی جرد بقیه قلوب
جمع بر عصبه بویتیم ثانیاً اول اصحاب فروضه بحسب سهامهم
بقیه رد اولنمشد برقی ان شاء الله تعالی قریب ذکر اولنمشد سادس
ذوی الارحام در ذوی الارحام در دصنف اولمغنی اولن اصناف
ذو التیمه دیو تعبیر اولندی دخی مولی الولامقرله
تلمشدن زاید ایله موصی که بویتیم دخی اوج حربه ذکر اولنمشد
سابع مولی الموالاة در موالاه و ولاء ایکسی دخی باب مفاعله دن
مصدر در بیتیم اقتضای و زنده مولی الولاء دیو تعبیر اولنمشد
صوت مولی الموالاة اولدر که بر شخص مجهول النسب بر وجه خطاب است
مولای ترتیبی اذامت و تعقل عنی اذاجنت دیساول اخر شخص

در بیان این که در این کتاب
در بیان این که در این کتاب

مذکور خطاب قبلیت دینیه ائمه حنفیه قتلند بوعقد جائز در بعضی
آخه قابل کارث اولور و اگر شخص بر جنابت ایدیه اولور اند
عاقل اولور و ایکی شخص مجهول النسب دن بهری آخه ایدیه بوجه
معاقل ایدیه بهرندن ایجاب و آخه دن قبول صادر اولسه
بهری مولای موالاة اولوب آخه هم وارث و هم عاقل اولور
و بالجملة عقد نکاح طرف واحد دن و طر فیند اولور و معلوم
اولکه شخص مذکور عقد دن رجوعه قادر اولور اگر مولای عاقل اولسه
اگر عاقل اولسه قادر اولور تا من مقوله بالنسب در بونیم بر قلع
قید معتبر در بری اولور که مفترک کنیدی اوزینه در مقوله بکون نسب
اقرار ائمه سی نسب مقوله کهک غیر اوزین تخمینی منضم اوله مثلا
مفترک بر شخص مجهول النسب ایچون فرزند اشد دیو اقراری کی زیر
بواقرار اول شخصک نسبت اب مقدر اوزین تخمینی منضمدر
اگر بوقید بونیمه مثلا او غلام دیو اقراری کی بواقرار شرطه حقیقی
جامع اولور قلم مقوله کهک مقدر دن نسبتک بنون ایجاب اید
دخی وراثتک این حقیقی مرتبه سنل اولمه سن ایجاب اید زیر
مقرله کهک نسبنی مقولندی اوزینه تخمیل ائمه سی اولور بهری دخی
اولور که بواقراری اول غیر دن تصدیق بونیمه مثلا بواقراره
مفترک باباسی کلوب مقوله ایچون او غلام دیوب مقری فرزند
دیمه سنل تصدیق ایدیه ممکنه که مقوله آخه حقیقی مرتبه
سنده وارث اولور بری دخی اولور که مقراقراری اوزین مقصر
وفات ایلیمه زیر اگر رجوع ایدیه اقراری لغو اولور ایدیه

مقوله بالنسب

مقرله بالنسب ده قید معروفه تمامها موجوده ایسه مرتبه تا منیه ده
وارث اولور و الا فلا تا سبع موصی له بما زاد علی الثلث در ثلث ایل
و مادونی ایل موصی له سابقا ذکر اولنان حقوق اربعه ثلث ایدیه
و مراتب عشرک تا سبعی ثلث دن زیاده ایل و صیتده اولور
بعده اولدی فی بیت المال اکلده ترتیبی سن علی الاجال
بوتین اول اول مرتبه دن باقی قلیل بر مرتبه ذکر اولمیشدر عشر
بیت المال در معلوم اولکه بیت المال وضع اولنان مال فی و غنمدر
و بالجملة مال ضایع اولتی اوزین در پس کتب فقهریه ده ذکر اولنان
مصارف صرف اولنور و جمیع ماس خوان اولتی ملاحظه سی ایل
میراث اعتبار اولنیه سی موجه دکلدر تحقیقی شرح شریفین مستوفی
ذکر اولمیشدر فی موانع الارث بو برینین موانع ارث ذکر اولنور
مانع ارث جمله اولدی چهار رقی و قتل اختلاف دین ایلدر
مانع ارث در تدر اقر رقی در ترک وافر اولسوق قتل کی کی ترک
ناقص اولسوق مکاتبه کی کی و مدبره کی کی و اقم الولد ده کی کی
و بالجملة سید هرگز وارث اولمیشد ثانی شول قتلدر که اکایا و جوب قصاص
و یا و جوب کفارت متعلق اوله تفصیلی نسب فقهریه مبسوطدر
و شرح شریفین و شرح ملاده نوع بیانی واردر ثالث اختلاف دین
پس سلم کافره و کافر مسلم وارث اولمیشد طوائف کوفه پیشین حاصل
دینین بو قدر زیر کفر ملت و احل در پس یهود نصرانی به نصرانی
یهودی به وارث اولور و قس علی هذا رابع اختلاف دین در
بو اختلاف یا حقیقه واقع اوله پس در الحبل کی جوبی در الاسلام

ذمی به وارث اولیٰ عکس دمی اولیٰ و یا حکما واقع اولیٰ پس از اسلام
 مستثنیٰ از ذمی به و ذمی مستثنیٰ از وارث اولیٰ و ذمی در چنانچه
 یکی و بی در اسلام استخوان ایله جمع اولیٰ که هر یکی آخه وارث
 اولیٰ معلوم اولیٰ که اختلاف دارین ملکری و عسکری استخوان ایله
 اولیٰ اولیٰ و جمله که بیند زلف عصمت منقطع اولیٰ به درک ایلی
 و از خوی اهلنک قتلنی استخوان ایله اگر بیند زلف تعاون تنیم
 اولیٰ عصمت منقطع و کلاسیه اولیٰ یکی در حکما و از اولیٰ ایلی
 بیند وراثت منقطع اولیٰ **ذمی الغرض** و **ذمی الغرض** مقتدا ترتیب و زنده
 ذکر اولیٰ اولیٰ صاحب الغرض اولیٰ غرض و صاحبی بیانی
 ایلی ایله اولیٰ ذمی شش بر قل یکی نوع آنی نصف و صفائی
 سیدس و ضعفانی فروض مقدّمه الی در و مجموعی یکی نوع
 اولیٰ نصف ذمی نصف نصف یعنی ربع ذمی نصف نصف
 یعنی شش ذمی نصف ذمی یکی آخر و در ثانی سیدس ذمی
 ضعف سیدس یعنی شش ذمی ضعف ضعف سیدس یعنی
 ثلث ذمی ضعفانی دیگه یکی آخر و در فروضی او و جمله تعدید
 محسن قیصری منطوقه سنه تقلید در بود در اصحا فروضه **جد صحیح**
 اب و زوج اخ لام و جد صحیح بنت ایله بنت ابن و ام و زوج
 اخوات ثلاث ایله جنم مخایر لوندی یازیلان حد لفظی ایله
 حشاکه اولیٰ یکی عددینه اشارت اولیٰ شش ذمی فروضی
 و انلک سگری اثاث و دردی رجال اولیٰ غنای حاو ال اختیار
 اولیٰ شش ذمی و نوع خوف و از اشاعه ده پنجه یرده کلو و لفظ

حدون معنای و صنعی اراده سی ذمی مکندر صنف ذکور اب
 و زوج اخ لام و جد صحیح مصرعی ایله صنف اثاث بیتا خیر ایله
 تعدد و بیای اولیٰ **الاب** سابقا صحیح. فروض اجالا ذکر اولیٰ اولیٰ
 بعلم هر برینک تفصیل اولیٰ شروع اولیٰ اولیٰ اب و زنده
 سیدس مال و لدی فروض محض پدر **ابن و یا ابن ابن اولیٰ اولیٰ**
 بنت صلب و یا بنت ابن او بختی **حالی** فروض و عصبه در الحق
 بوندر اولیٰ سه صحیح بعید و قریب پدرک **حالی** صرف اولیٰ عصبه
 بابانک احوالی او پدر بری فروض محض بری و رضی مع التعصب
 بری تعصب محض بری اگر میتک ابی و یا ابن ابی و آن سطر
 و اریسه بابا بختی فروضه سیدس الی اگر ابی و یا ابن ابی بولنایوب
 لکن بنتی و یا بنت ابی و آن سطر و اریسه بابا اولیٰ فروضه سیدس
 الی ذمی اصحا فروض و اریسه انزده سهام مقدّمه لری الی الی
 بجه بقیه فالورس بابا ثانی عصبه بکلی ذمی الی الی ذکر و انی هرگز
 ولدی و ولد ابی فالورس بابا عصبه محضه اولیٰ **الجد صحیح** جد صحیح
 اولیٰ الی الی میتنه نیستنده ام داخل اولیٰ یعنی میتنه لندی میتنه
 اولان و ساطدن بری اثاثی هر فردا و لقم بولنایوب مثلا اب اب کی
 و اب اب اب کی و قس علی هذا پس هر جدک یکی طرفدن فراتنی اولیٰ
 صحتنده قرابت ابویه کافیه اگر اولیٰ ساطدن بری جد دلم اولیٰ
 اب و ام کی جد فاسد اولیٰ اولیٰ جد صحیح بهی پدر هب
 بواج حالن کا بکرز منفرد لیک جار میتنه ده
 ذمی ساطد اولیٰ پدر لده بابا بولنایوب **جد صحیح** بابا متعانه

اقامت اولاد سابقا ذکر اولاد احوال ثلاثه اب ایله بالمقایسه جدا چون
 دخی احوال ثلاثه ظاهر و معلوم اولور و در مسئله جداب نبی
 و کله را نه شاء الله تعالی علی کلکجه تنبیه و اشارت اولور **اولاد الام**
 لام فرزند اشکده ذکر و نه هر که تقاضا اولور
 ستم کس او را اولاد اولور و نه ذکر و نه معاد او را اولور و نه عیال او را
 ولد ام بر اولسه سدس الحاق آرنق کسه ثلث الورد مطلق
 بوزن یکس اولور ثلث و ذلور ثلثی تقسیم ایدو برابر الورد
 انی اسقاط ایدر مثال ولد ولد ابن و اب و فاقا جد
 ولد انک اوج حالی وارد اگر بر سه حقی سدس اگر بر نه ارنق ایسه
 جمله سی مطلق ثلث الورد مطلق قید بیت ثانی ایله تفسیر اولور
 یعنی ذکر و نه بوزن برابر الورد بر سائر مواد کی کسی ایکی انی بر ذکر
 حصه سی ایماز و بوزن ای در نظر کسه استقا ایدر بری متینک ولد
 بری متینک ولد ایسه در و آن سفل هر بوزن ذکر و نه یکس ایدر
 ولد ایله تجر اولور بری دخی متینک جدیدر اسقاط جد و لا ذ
 ام حقیق انفاق اولوب سائر احوال حقیق کی کی خدانی اولامین
 بوراده و فاقا قیدی ذکر اولور بیت ایخده مثال لفظی شریک
 افاده سچو ندر پس خصوصیت ولداتی ولد صلی استقا ایدر کی
 ولد ایسه دخی استقا ایدر اب دخی استقا ایدر جد دخی استقا ایدر
احوال الزوجین زوجانک احوالی لاجل الاختصار بریده بیان قایل
 اولمغین بواسطه اوزن ایکیسی معا ذکر اولور
 فرعی برله یا فرع ابن ایله از ربع الورد اولمغین نصف ذکر

و صدک بر حاله دخی
 اولور کسه اب ایله
 ساقط اولور
 صحیح

بری دخی متینک یا ایسه
 صحیح

نصف

نصف حالی زوج اب و کد مثال زوج یک ایلی حاله فی الحال
 زوجانک هر بر یک ایلی حالی وارد اگر متینک ولد کی و یا ولد ایسه
 قالسه هر بری کرک ذکر و کرک انی اول زمانم زوج ربع زوج ثمن
 الورد پس زوج یک ایلی حالی زوج یک ایلی حالنک نصف اولور
احوال بنات الصلب
 فرض کن بنت صلیه دلدی ما برینه نصف و آرنق ثلثان
 ابن صلی ایدر انی تعصیب ذکر ک حقیق اثبینه نصیب
 بنت صلیه اگر بر ایسه فرض کنه ان نصف ذکر اگر بر دن زیاده ایسه
 فرض کنه بوزن ثلثان ذکر علی السویه ثلثانی تقاسیم ایدر اگر متینک
 بر اینی اولسه بنتی کرک اکثر عصبه قیلار لاذر مطلق الاثبینه
 تقاسیم ایدر یعنی بر ذکر ایکی انی حصه سن الورد **احوال بنات الابن**
 ابن الابن همان ابن صلی مندره سنم اولمغین بنت الابن
 لفظی ذکر اولور بنت ابن الابن و بنت ابن الابن اولور مکرر
 بنت صلب اولمغین اوج حالی بنت ابنک اولور اوج احوالی
 قالسه بر بنتی بنت ابنی همان سدس الورد تکله بولور ثلثان
 ایکی صلیه یا بر اینی قاله بنت ابنی او دملع ساقط اولور
 بنات ابنک احوالی انی در اوج حالی بنات صلیک اوج حالی کیدر
 بشرط انکه هیچ بر بنت صلیه اولامه یعنی اگر بر ایسه نصف الورد اگر زیاده
 ثلثان الورد و اگر بر اینی بولسه تعصیب ایدو حصه عصبه لاذر
 مثل خط الاثبینه تقاسیم ایدر و اوج حاله احوالی اولور اگر متینک
 بر بنت صلیه کی قالسه بنت ابنی کرک بر کرک زیاده فرض کنه سن الورد

ربع بر حاله زوج
 نصف و زوج
 ربع الورد صحیح

بر کرک

سبی اولد که بنت ابن عمان بنت صلیبه حکم در و اتفاق کردی که بنات
 صلیبه بر دن اکثر اولسه فرضه نشان الورد ایملدی اگر چه مجوعه نشان در
 کن علی السویه قسمت اوله بلکه بنت صلیبه قوت فراتنی سببی الیه نصف
 کامل الورد و نصف نشان به شکر برسد سن ضم اولمنی کر کرد بر سن بنت
 ابن اول سدای الورد مثلاً نصف و نشان مجوعه نک محرمی که الی در الی نک
 نصفی او جد نشانانی در در و معلوم که اوج عددی در ده به شکر ضم
 اولمنی کر کرد که الی نک سد بدر و بو معنادن تجرید اولند قلن
 نکه للثلثین سدس ویرلدی دینیلور و اگر شیک ایملی صلیبه قری
 اند الیه بنت ابن ساقطه اولور زیر افروض بناتک اکثری نشاندر
 پس ایملی صلیبه نشانانی اواز اید یک بنات ابنه فرض الیه حصه قلن
 و اگر شیک بر بن صلیبی قلسه بنه بنات ابن ساقطه اولور
مسئله التشبیه عرف شعاده لفظ تشبیه اشعار اولمنی تغزل
 طریقی الیه گاه محب و گاه محبوب و صفین اید و بو که مناسبند
 ایراد اینکلم استعمال اولور کتب لغت مسطور اولنا اگر چه محبوب
 اختصاصی یه نام اید و سبی اولد قدای شعری عوب طایفه نسایه
 فرط حبت اوزن اولمخین بو مقوله اشعاری دائما نشاء قصم و بو
 کلشدر لکن متاخرین فتنده ایکیسزم دخی استعمال اولور و بو
 اربابی عرفتم بشو مسئله مخصوصه نک اسیمدر وجه تسمیه اولدر
 مقاصد صناعت فرائض اولمنی بشو مسئله طریقه طریقه فی المنکر
 اشعار لطیفه و قصائد لطیفه اولمنی واقع اولان تغزلاته
 تشبیه و تمثیل یعنی بو مسئله بی کما یبغی تصور و احوال کلثیه

ملفوظ

سابقه به تطبیق حسن تدبیر ایدن محصله صفای مال و استحصار قسده
 فوط رغبت و کمال قبال حاصل اولور ننه کم اشعارک اولمنی کی
 تشبیه بقیه نک استماعنه تشویق و ترغیب ایدر

اوج فریقه نظر علی الترتیب اوج بنات الابن در تشبیه
 اشبو میت کشیم سی مختلف اوج فریق یازیلوب فریق اول مختلف
 بری بر بنک التتم در دابن یازیلوب فریق ثانی مختلف بنات ابن
 یازیلوب فریق ثالث مختلف الی ابن یازیلوب و هر بر بنک
 اسفلن کی اوج ابن خدا سنم مخائر لونه مثلاً سطره اوج بنت
 یازمشدر صورتی بودر

الفریق الاول	الفریق الثانی	الفریق الثالث
ابن	ابن	ابن
ابن بن علی	ابن بن علی	ابن بن علی
ابن بن علی	ابن بن علی	ابن بن علی
ابن بن علی	ابن بن علی	ابن بن علی
ابن بن علی	ابن بن علی	ابن بن علی
ابن بن علی	ابن بن علی	ابن بن علی

پس فریق اول علی بنات ابن و سطره بنت ابن ابن سطره بنت ابن
 ابن ابن اولور و فریق ثانیه علی بنات ابن ابن اولور و فریق
 ثالثه علی بنات ابن ابن اولور و بو ایملی فریق و سطره
 و سطره بالمقایسه معلوم اولور ایملدی علیای اول خدا سنم هیچ
 بر بنت یوقدر دخی وسطای اول و علیای ثانی ایکیسی برابر در
 دخی سطرای اول و وسطای ثانی و علیای ثالث اوجی برابر در
 دخی سطرای ثانی و وسطای ثالث ایکیسی برابر در دخی سطرای

ثالث خداست بر بنیت بود که اول فریقین علیا
 نصف میرانی بنیت صلیب آسا طریقه قسمت اوله که علیا فریق
 صحیح محاذیه سی بود بنیت صلیب حکم اولوب فرض نصف
 آله وسطای اول و علیا ثانیان سیدی شریک اوزون اول
 وسطای اول و علیای ثانی که برابر در ایکسی فرض سیدی شریک
 اوزون تقاسم ایدر که زیر علیای اول بنیت صلیب حکم اول و اخله
 نصف ایچق بوا یکسی بنیت این اولوب تکمله لثلاثین سیدی شریک
 مصالح ثانیان می نمایند لفظی مصالح اول و اولی علیا لفظی ثانیان
 پس از ان قالمدی بنیانه نصیب بود که اول ثانیان ثانیان
 سائر بنیانه بطریق الفرض حصه قالمدی زیر ثانیان ثانیان
 فرضی بود که تورا ده خود بنیانه ثلاث سابقه ثانیان اوزون ایدر
 بر غلام ایلمه مکر نصیب غیر ذات الفروض و سفلیای
 یا خداست کن یا علیای اول علام کندی محاذ است اول
 بنیانی نصیب ایدر بشرط انکه اول بنیانه فوقانیه صاجبه الفرض
 اولیه والا فلا و اول علام کندی محاذ است اولیه سفلیه
 اولان بنیانی نصیب ایدر و بواج مصالح مجموعی کلام
 اولین بوا سلوب اوزون مصالح سابقین فضل اول و ثانی
 محصور کلام مکر که بر علام بنیت صاجبه الفرض غیر می دخی
 بنیت سفلیانک غیر می نصیب ایلمه پس ایدر یا خداست
 بنیانی نصیب ایلمه یا فوقین اول و اخله علیا اولان بنیانی نصیب
 ایلمه دیک اولور ایدر غیر ذات الفروض لفظی نصیب لفظی

مطلقا و فوقین اول
 بنیانه و فرضی نصیب ایدر

مغولیدر

مغولیدر و سفلیای لفظی ذات الفروض لفظی معطوفه و غیر سفلیای
 دیکدر مصالح ثالث لفظی نصیب باید و بوا کلام مصالح سابقین
 تحقیق مقام علی وجه التمام اوله که اگر غلام معهود فریق اول و سفلی
 خداست ایلمه انک فوقین اولان اوج بنیانه که فریق اول و علیا
 و وسطی و فریق ثانیان علیا و وجه مشروح اوزون ثانیان فرضی
 اند که مکره یا قیسی اول غلام ایدر فریق اول و سفلی و فریق ثانیان
 وسطی و فریق ثانیان علیا لفظی لفظی لفظی انک مصالح
 ایدر که یعنی باقی که ثانیان بر بنیت حصه غلام ایلمه حصه دکر
 و اوج بنیانه اوج حصه یعنی هر بنیانه بر حصه دکر و بوا غلام محاذ است
 اثناعده واقع اولان بنیانه ثلاث هب ساقطه اولور و اگر غلام
 معهود فریق ثانیان سفلی خداست ایلمه کالاه اول و فرضی بنیانه
 ثلاث فوقانیه ثانیان اوزون ایدر و بوا باقی بدی حصه غلام
 غلام ایلمه حصه دکر و بنیانه که فریق اول و سفلی و فریق ثانیان
 وسطی و سفلی و فریق ثانیان علیا و وسطی در اندویش
 حصه یعنی هر بنیانه بر حصه دکر و بوا غلام محاذ است اثناعده
 واقع اولان بر بنیت ساقطه اولور و اگر غلام معهود فریق ثانیان
 سفلی خداست ایلمه فرض سابق اوزون مکره باقی مکره حصه
 غلام ایلمه ایلمه دکر و صاجبه الفرض اولان بنیانه ثلاث
 فوقانیه دن غیر می بنیانه التي حصه یعنی هر بنیانه بر حصه دکر
 و معلوم مکره صوت اولی ده غلام معهود ایلمه نصیب ایدر و
 بنیانه با جمعها متحاذیه در زیر ایلمه مکره بر بنیانه ایدر

وصوره ثابته ده وصوره ثابته ده اول بنات در بعضی اول علامک
 خداست و بعضی آخری اول علامک یا کوسه یا دخی زیاده جان فو قنده
 و اشبه صور ملائکه فریق اولدن علیایی و وسطایی و فریق ثانی
 علیایی جانب کتیده اولان علامدردن هیچ برسی نصیب این
 زیر ابونبات ثلاث صاحبه الفضل در و بوضوح صله هب نبیه
 اولمشد در خند کر غت ذکاک اگر علام فریق اولدن علیا خداست
 اولور سه علیایی مذکور صاحبه الفضل و لیسو بلکه علام مغرض
 انی نصیب ایللو مجموع مکره ایلستینین لکدر مثل خط الانثین
 انکاثا قسمت اولور و سائر نبات که جمعا سکر در هیچ برسی نه
 سنه دکر و اگر علام فریق اولدن وسطی خداست اولور سه اول
 علیایی اول بنت صلیبه حکمند اولخله فرضا نصف آلب بعد
 خدی علام اولان بنات که بری وسطای اول و بری علیایی
 انکایله علام بنین نصف باقی لکدر مثل خط الانثین ارباعا
 قسمت اولور و سائر نبات برشی قالم **احوال اخوات ابون و الاخوات**
 اخوات ابون احوالی بشدر و اخوات لاب احوالی بددر بوا یکی
 فرقه تک احوالی اختصار گیان بر مرده ممکن اولمخین زو جانم لی
 کبی معاذکر اولندی **اخت لوالدین و اخت لاب**
 بنت ایدر بنت ابنه بکر زهیب اشبه و تشبیه ایلکی اعتبار دارد
 بری اولدر که طرفان انفراد اوزر ملا خطه اولنه یعنی اخت ابون
 و حده بلا اخت لاب بنت صلیبه بکر و اخت لاب کز لک بلا
 لابون بنت ابنه بکر دیکم اوله پس بری فضل و احلام سه

نصف اولور

نصف اولور ثابته ثمان اولور و بران لابون اخت ابون نصیب ایدر
 و بران لاب اخت ابی نصیب ایدر نه کم بنت صلیب دخی بنت
 ابن بودر بوعتبار اوزر هم مشبه ایلکدر و هم مشبه ایلکدر و دکر
 طرفین لفت و نشر حرت اوزر واقع اولمشدر و بری دخی اولدر که
 طرفان اجتماع اوزر ملا خطه اولنه یعنی اخت ابون ایدر اخت لابک
 مجموعی بنت صلیب بنت ابنه بکر زهیب اوله پس اخت
 ابون بر اولوب فرضا نصف لکدر اخت لاب رک بر رک اکثر
 تکلمه لکدر ثمان فرضا سدس اولور و اخت ابون بر دن آرتوق اولوب
 فرضا ثمان لکدر ثمان لاب اخته فرضا برشی قالم مکر مکر لاب
 بونوب لاب اختی نصیب ایللو اخت ابون فرضا باقیسی
 لکدر مثل خط الانثین تقاسم ایلدی کر نه کم بنت صلیب بنت ابنه مجموعی
 بونفصیل اوزر در بوعتبار اوزر لفت و نشر بودر بونفصیل اولور
 اخوات ابون جو ق سنه بیان اولمشدر نبات صلیب و نبات ابنک
 احوالی بنماها حفظ و ضبط اولمخی اکا قیاسه معلوم اولور خندیر
 بنت صلیب یا بنت ابن اولدر که عصبه اولدر بودم بونکر
 اگر متینک بر بنت صلیب قالسه و یا خود بنت ابی و یا بنت ابن ابی
 قالسه و آن سفلت اولر متینک اختی کرک لابون کرک لاب عصبه
 اولور لکن اولی ایلکه ثابته ساقطه اولور و جری اشاعه ده تحت عصبه
 دکر اولور و بوا عصبه مع غیره دیرر قال النبی علیه السلام
احوال الاخوات مع البنات عصبه
 ابن صلیب و هم ابن ابن و پدر بونکر که بر بری ساقطه ایدر

جذه اسفاط ایدر برای امام اخ و اختک جمیعنی تمام
 بوندر غنظنداخت لابون ایداخت لاب واد در پس معنای
 استوایی اخت میتک ابی اید ساقطه اولور در دخی ابن ابی اید
 وان سفلساقطه اولور در دخی میتک باباسی اید ساقطه اولور در دخی
 اولور بوندکور اید اگر چه اخ لابون و اخ لاب ساقطه اولور در
 لکن بوندکور عصبه قیلند اولوب سقوطی اشاغده بحث عصبه
 ندور اولغین بوخلک ترک اولند جذه دخی امام اعظم قدس سره
 نهجه اخ و اختی کرک لابون کرک لاب کرک لام جمیعنی اسفاط
 ایدراخ و اخت لابون یا لاب جذه اید ساقطه اولور پس جذه اید
 پیشتر قسمتک بیان تفصیلی اشاغده مقاسمه جذه باینهم کلور خواص
 اید اسفاط اخ لام و لاب لاب اختی لاب اخ دخی هب
 لابون براخ اید لاب اخ لاب اخت ایکی دخی ساقطه اولور لکن
 اولادام ساقطه اولور **احوال لام** احوال ام او جدر
 فرعدن فرع ابندن بری بس اخت و اختن با مطلقا ایکی کس
 اولیجی سدس الور او دم مادر اولاسه ثلث کل انابه ذکر
 اگر میتک بر ولدی اولسه و یا بر ولد ابی اولسه هر بری کرک ذکر
 کرک انشی و یا خود میتک اخت و اختن ایکی کس اولس مطلقا
 یعنی کرک لابون کرک لاب کرک لام بو صورتی در دخی هر نزل ام
 سدس الور و اگر میتک یا ذکر و یا انشی هیچ بر ولدی و ولد ابی
 اولسه و اخوه و اخواتن ایکی کس سی اولسه کرک کرک سی اولسه
 کرک هیچ اولسه بو صورتی ام ثلث کل الور بیتانینم اولیجی

لکن اینست

لفظی

لفظی بیت اولک ایکی مصرعنه دخی محمول اولور محصول کلام فرعدن
 فرع ابندن بری اولیجی اخت و اختن ایکی کس اولیجی دیک در
 اولسه لفظی دخی کذاک ایکی مصرع محمول اولور بوندکور را اولیجی
 دیک حکمیز اولور فبصر اب اید روح اوله یا روحه اوله
 سهم ام اوله ثلث مایبقی یعنی بوندکور را اولیجی انابه ثلث کل
 دکر و کی الطلاق اوزر دکر بلکه ایکی مسئله مستفاد بری اولد که
 میتک روحی و ابونی اوله بری دخی اولد که میتک روحی و ابونی
 بوندن هر نزل ام ثلث مایبقی الور یعنی اولار روح و یا روحه سهمی
 آلب ام باقیثک ناشنی الور و سهم مدن باقیثی عصبه اب الور
 دلیل شروح عربیه ده مستوفی ندکور بوندر جذب کبی کل در
 کور ابو یوسفی خلاف ایدر بویکی مسئله اب مکاننم جد و فتح
 اولسه ام ثلث کل الور بوندر جذب کبی دکر را ام اعظم اید امام
 رضی الله عنهما قدس سره لکن ابو یوسف خلا اید و بدیکه بویکی مسئله
 اب بر نزل جد و فتح اولسه ام ثلث مایبقی الور ثلث کل الامز احوال
الحق الصحیح جذه صحیح اولد که انک میتی نیستنم جد فاسد فاسد
 زیر اگر انک میت او را سننم جد فاسد بولور اول خلع فاسد
 سدس الور خلع چون صحیح اوله بر اکثر بشرط ولی حذر
 خلع صحیح فرضه سدس الور اگر بر اولور سدس البوز کا در
 اگر بر دن ارتق اولوب درجه قبل هب برابر اولمخه متخا ذبت اولسه
 جمله سنه بر سدس کوب اول سدس علی السویه تقاسم ایدر
 خلع کر ساقط اولور ام اید هب ابویانی اید اسفاط اب

انشی داخل اولیه اگر لفظی مصرع ثانی قدید بر نفس در لفظی خبری
 قرعی پس اصلی پس بدو قرعی صکره جد قرعی طوت بونی قرعی
 عصبه بنفسه در قدر اولاً متیک فرعیدر یعنی سلسله انباید
 فرعون داد انجی ذکر اید و کی بنت سابقان ظاهر در و عبارتی
 اختیار مقابله اصل عبارتی واقع اوله عجزند در ثانیاً متیک
 اصلیدر یعنی سلسله ابا واجداد صحیح سند ثانیاً با و عیدر
 یعنی متیک یا لابون اخی و یا لاب انجی در واقع موضوعات سلسله
 انباید را با عیدر فرعیدر یعنی متیک یا لابون عتی و یا لاب
 عتی در و عتی موضوعات سلسله انباید پس بواسطه
 اربعه بینش ترتیب فرور قرعی که در **نظم**
 رتبه قرب ایلد اولور اقدم بویله در قوت قرابت بهم
 بویله انشی ایلد ذکر یکسان بویله بر در رتبه قسمی طه همان
 اگر صنف واحد در نفوس متعدده بولنسه رتبه اقرب اولاً
 اقدم اولور مثلاً متیک ابن صلیبسی بن ابن اوزینه مقدمتر
 و متیک ابی جدی اوزینه مقدمتر و قس علی هذا و اگر رتبه مساوی
 اولور سه قوت قرابتی اولان غیر از اوزینه تقدم اولور مثلاً
 اخ لابون اخ لاب اوزینه تقدم اولور و قس علی هذا و معلوم
 اولاً که عصبه نسبت به تک اشجوا وچ بینش تقدم و تاخا ترتیب
 اعتباری بوقدر پس باعث ترتیب با قرب درجه در یا خود قوت
 قرابت در مثلاً متیک بر بنت صلیبسی و لابون اخی و لابون
 عتی او علی فالس فرض بنیدن صکره با فی اخی آلور که عصبه

مع غره قبیلندن در عتی او علی و اربت اولر مع هذا عصبه بنفسه قبیلندن
 پس باعث ترجیح رتبه فریدر **عصبه بنفسه** عصبه بنسبه اقسام ثانیاً
 چار زنده بعیره عصبیات که اخیلد بولور بولور بولور بولور بولور
 بنت و هم بنت ابن و هم اختان کجی بریزند کر ایلد همان
 عصبه بنفسه انا نه مخصوص در و عتی در در هر بری اخیلد عصبه
 یعنی عصبوتی اخندن القسا ماید را بعدی اخوت یا حقیقه اوله
 یا حکماً اوله نه کم مسئله تسبیح کجی اخندان در اخت لابون
 و اخت لاب در فرضدن اولسه انا نه نصیب عصبه
 قدش ایلد فر تعصیب معلوم که استوائانات اربع هر بری
 حال افراد نام صاحب الفرضدر پس بوضابطه مضبوطه اولمق
 کر که حال افراد ده صاحب الفرض اولمیان اثباتی عصبه قدش
 تعصیب ایلد در مثلاً بنت عتی ابن عم ایلد عصبه اولر و قس علی هذا
عصبه مع غره اول اقسام ثانیاً تک او چنجیدر
 مع غره اوله کر ایکی انشی عصبه اولسه کر مع الاخی
 بنته بنت ابنه اختان یوقار و ده قمو اولسه بیان
 بودخی انا نه مخصوص در محصور کلام ایکی انشی که بری اخت
 لابون بری اخت لاب در هر بری یا بنت صلیب مقارنکه
 و یا بنت ابنه مقارنکه عصبه مع غره اولور پس عتی تحقیق
 عصبه مع غره ایکی در لکن بحسب الاعتبار در در بری اخت
 لابون مع بنت الصلیب در بری اخت لابون مع بنت الاخی
 بری اخت لاب مع بنت الصلیب در بری اخت لاب مع بنت

عصبه بنسبه اقسام ثانیاً

ولهذا نظیر یکی انشی دبو تعبیر اول نمند **اول العصبیات**
 معنی و معنی در سببی بونم انشی اولور و کوی کی
 اگر عصبیات نسبت به برسی بونم سه متبک یا معنی و یا معنی
 عصبیات سببیه ایله وارشی اولور **عصبیات موی الحاق** اگر معنی
 و معنی بونم سه اندک عصبیات نسبت به بطریق الولاء و ارث
 اولور و ترتیب معهود موجب بعضی تقدم و بعضی تأخر اولور
 و بوحکم نه نساء خارج در بعد از ان معنی سببیه
 عصبیات اولی علی الترتیب مطرأع اول نانی ایله کلمه اولور
 پس خنای بیت معنی اقربای نسبت به شدن اولوب عصبیات
 نسبت به اولی ترتیب مذکور اوزر و دیگر **مالک**
 بونم انتباه نسبت به یوق خطا لیس شی من الولاء النساء
 مولای عتاقه کندی طائفه نسا دن اولسه وارنه اولور مالکین
 معنی کندی اگر مقدمات اتمش اولسه انانیدن اولان عصبیات
 نسبت به بطریق الولاء وارنه اولور نه کم پیغام علیه السلام
 بیور شد در لیس النساء من الولاء الا ما اعتقن او اعتق من
 لیس مطرأع ثانی ایله بوجیه شرفه تلمیح اولمش در کتب
 شرح سراجیستین و مالک امثالی بعضی کتابین بوجیه
 مسئله لیس شرف و تصویر لیس استین اندره و رجعت ایله
 معنی کرایله ابنی اولور ویردی بعقب ابینه سدری
 ویردی باقی ابی معنی هب جد و فاقا دکل بورده جواب
 برکنه وفات ایدوب معنی مالک باسنی و این صلیبیشی ترک

ترتیب سابق

ترتیب سابق موجب و مالک کلی انیک اولوب بابا محرم اولمق کر کرد
 امام ابو حنیفه و امام محمد رضی الله عنهما قتلین کنن امام ابو یوسف
 یکی قول منقولدر قول اولم اندره موافقت ایشدر قول خبره سدری
 بابا باقی ابیه ویرنه کم معنی کندی وفات انسه فرزند سدری
 عصبیات باقی ابیه ذکر ایددی و لا خصوصیتی دخی بوجیه سدری
 مطولات مذکور در بوجیه صلیب جد اب کی دکلدر پس اگر متبک
 معنی مالک جدی و ابی قالسه جمیع مال بالاتفاق ایله در **مالک**
 هر که دور حم حرمینه اول مالک اول دم معنی اولور قطعاً
 انیکون اولور ثبوت و لا نمه کون بعضی او کلام
 بومشله مباحث عصبیات نمه سیدر ایددی کتب شریعه و بیانشدر
 برکنه دور حم حرمینه یعنی کنده و به فریب نسبی محرم اولان بر شخصه
 مالک اولسه مثلاً ابیه و جدادی و سلسله اولادی و اخوه و خواتنی
 و کتب فقهیه ده ذکر اولسا ستر محرم نسبی کی مالک اختیار ایلم
 مالک اوله کرک مالک اضطراری ایله مالک اوله اول مملوک فی الحال
 آزاد اولور و اگر اول مملوک الحال فریب اولوب محرم اولسه و باجم
 اولوب نسبتاً و ابیه اولسه آزاد اولور نسبت اولم کی مالک تقطعی اولور
 مطرأع نمه سیدر مالک اولاد دیگر پس اول مملوک فاقا اندکن
 مالکی چون و لا و ثابندر نمه کون یعنی اگر مملوک کون اشتراک اندلیسه
 اول مملوک کلام آزاد اولور و مالک کلی سنی بطریق الولاء اول مالک
 آور و اگر مملوک بعضی اشتراک اندلیسه مثلاً نصفی کی اول مملوک
 نصفی آزاد اولور و نصف مالی بطریق الولاء اول مالک آور نمه

بنت ابن در که سهمی نصف این بر بنت صلبیه اید که لک تملک
 لکن این سده محجوب اولور ایکسی دخی زوج و زوج در که سده
 نصف در یکن فرع اید یا فرع ابن اید زوج زوج و زوج
 محجوب اولور هر بری سابقا تفصیل اولمشدر **زوج**
 اولدی و ماندن بری بر فوج اب و ام بنت و بن زوج و
 جب و مانده قیاس اید و رنه یکی فرقتد بری اولدر که هر کج
 و مانده محجوب اولمیه و بوندن التی کسند در که مصرع تائیده بر
 ذکر اولمشدر اشبوالتی دن بری هیچ بر وارث جب و مانده
 جب ایلم خبری دخی اولدر که جب و مانده گاهی محجوب اولم
 گاهی اولمیه نشه کم بویتلر دن بیان اولنور
 گاهی غروم و گاهی رنه خل ایلای اصل و زرع در بود اولر
 یکمکه بر کسله مینه منسوب اول اول کس قلورانی محجوب
 فریق اولک اکثری اصحا وراثته مخصوصه رنه کم اولر
 سوی الابن هر بری صاحب فرزند فریق تانی یک اکثری
 اعم در صاحب فرض اولور و عصبیه اولور پس معلوم اولم
 فریق تائیده اولان جب و مان ایکی اصل و زرع منبی در
 اصل اول اولدر که هر کس که مینه انتسابی بر شخص و طنی اید اولم
 اول شخص اول کسبه بی جب ایدر مثلا امینک ابن ابی اول واسطه
 اولان ابی اید محجوب اولور بنت تانی تمامه بنت اول اولم اولم
 بود اول لفظه فرمود اولوب انک شریدر پس بر معنای
 مجموع اصل اول اولدر که شویله اولدیمکدر **نظم**

ام و اولاد

ام و اولاد ام دکل بویلم یعنی بوضابطه دن اشبوالتی
 اولاد یک مینه انتسابی ام و طنی اید ایکن ام اید محجوب اولم
 بلکه ام اید وارث اولور دیکسی شریع عینه ده مفصل تحقیق بیان
 اولمشدر تانی الاقرب فالاقرب اولم یعنی اصلن اولدر
 الاقرب فالاقرب اعتبار اولنوب رنه مینه اقرب اولان اید
 جب اید و الاقرب با واسطه اید اولم یا اولمیه یکساند
 بو معنی یوقار و ده عصبیه جسد رنه قریله اولور اقدم معلوم
 مذکور در و بواسطه رجب عصبیه اولد و غی ای اصحا و ائیده
 سبب ارث شد اولد و غی یرده ده اولو متلا جزم ابویه ام اید
 محجوب اولور مع هذا ام واسطه انتساب دکلدر و اگر جزم ام ام
 اولور انک ام اید مجبزه ایکی اصل جمع اولمش اولور
 ارشدن منع اولنسه بر کس اگر هیچ بر جیبی اید فر دیر
 نقص ایدر ایدی بعضی محجوب بی لیک محجوب ایدر قوجی
 ارشدن منع اولن کشتی هیچ بر وارثی هیچ بر جیبی یعنی نه نقص
 و نه جب و مانده محجوب ایدر منع ایدر و اید یوقار و ده ذکر اولن
 موانع ایدر دن بری ایدر غروم اولمشدر رجب طریقی بوضابطه
 خارجدر فاقهم بعضی محجوب دن اولمکه عصبیه بر مسعود رضی الله
 عنیه بر یور دیکر ممنوع ندلور اگر چه جب و مانده محجوب اینر کن
 جب نقصانده محجوب ایدر و معلوم اولم که ممنوع اولمیه لکن محجوب
 و مانده واجب نقصانده محجوب اولان قوجی ایدر یعنی هم جب
 نقصانی ایدر هم جب و ماننی ایدر پس واجب طریقی ایکی اختلاف

محب طرفین یکی احتمال اولوب بری برینه ضربیه دور صورت
 حاصل اولور برینک مثالی درجوم مبر و کمال با شازاده شریف
 منطوق در تفصیل ابواب استین کسبه کار اجتهاد الیه **باب خارج الغرض**
 سابقا ذکر اولیا فروضی بین المستحقین تقسیم و توزیع خارج ملک
 احتیاج اولیغین بوحلده بیان اولیغین **نوع** کسر اول عدد در
 اول کسر اول عدد دن واحد صحیح اوله مثلاً ربع کسرتیک خارجی ربع
 زیر آربعه دن ربع واحد صحیح اولور سائر اعزاده بومعنی مستدرک
 زیر ایا واحد اولیا صحیح اولور **نوع** کسر اول عدد ک اولیغین
 اول کسر اول عدد دن صحیح اوله مثلاً ربع کسری آربعه دن و ثمانیه
 و سائر اصناف آربعه دن هب صحیح اولور لکن بوعده لک اقلی که
 آربعه در خارج ربع اول اولور پس معلوم اوله که سید شریف **اصبیه**
 و کمال با شازاده نکندی متنی شریف منطوق کسر لغزده اقل
 عدد یکون دیکس کسره واحد صحیح اولور لکن خلل دارد زیر ایا اقل
 لفظی یا واحد لفظی زائد در تفصیل سابقه فیه ایدنه حق دکلدر
 علم حسابیه نظام نیسایورینک شمسیه شهر و ریاضینک استیفا
 نام کتابین تعریف بوعبارتیک واقع اولیغین **الخ** اقل عدد صحیح
 منه اکثر انتهای ارباب انصافه خفی دکلدر که بوعبارتیک عاوزه
 شایه قویدر **خ** فرض اولور سیمسی همان **اب** یکدیگر نصف
 اولیغین هب و جدان مانعاً ذکر اولیغین ایدی که فروض مقدور
 الی در و ایکنی نوع در نوع اولیغین بعدر شمس در نوع ثانی
 سید در تکرار ثلثاندر ایددی بوالی کسری دن هر برینک خارجی

کندینک

کندینک سیمسی بیانی اولان عدد در مثلاً ثلث ثلثاندر در برینک ربع
 پس سیمسی و لوق حروف اصولین اشتراک اولور لکن بومعنی نصف
 مختلف ایشدر زیر خارجی نشان در و لکن مستقلاً ذکر اولیغین و بومعنی
 و بومعنی کسور مفزده جایدرا اولیغین هب و جدان کلامی ایا نشاندر
 و جدان ضم و ادایله و جدک جمعیدر اول کسر مفزده اولیغین دکلدر
 برینجه اولیغین نوع واحد دن **خ** خارج ایت الی خارجی سن
 اگر کسره اولیغین متعده اولور هب بومعنی یکی احتمال اولور برینک
 اولدر که نعد نوع واحد دن اوله مثلاً برینک صلبیه زوجة قالب
 مسئله نصف ایدل شمس جمع اولیغین کبی نوع اولدن دخی ایدل
 ایدام قالب مسئله ثلث ایدل سیدس جمع اولیغین کبی نوع ثانی دن
 بوندرک هر برینک **خ** اول جمع اولان خارجی الی ایددی
 مسئله اولاده چونکه خارج نصف ایددی و **خ** شمس سیدر پس
خ مجموع التی اولور و قس علی هذا بری اولدر که نعد ایددی
 نوع دن اجتماع اولیغین پس بواضحا لکن نوع اول فر و ضحک خارجی
 اصل اعتبار اولیغین و بوندر دن هر بری نوع ثانی فروضینک
 خارجی ایدل یا کلاً و یا بعضاً قرین اعتبار اولیغین صورت اختیار
 اوج قسم اوزر اولور و بواضحا ثلثه نک خارجی استیوایت
 آینه ده ایدر اولیغین فافهم نوع اولدن اولیغین نصف سیم
 بعض و یا کل ثانی ایدل قرین هر برینک اولدی خارجی هب
 ربع اولور هب قرین خارجی **ب** شمس اولور هب قرین ثانی کر
 که اولور خارجی ایدل دیر که نوع اولیغین نصف اگر نوع

نمایند با بعضی ایلد قرین و با کل ایلد قرین اولسه مجموع یک خرجی
 الی اولور دخی نوع اولدن ربع اگر نوع نمایند با بعضی ایلد قرین
 و با کل ایلد قرین اولسه مجموع یک خرجی اون یکی اولور دخی نوع اولدن
 شمن اگر نوع نمایند با بعضی ایلد قرین و با کل ایلد قرین اولسه مجموع
 خرجی یکری دورت اولور و بواج خرجی مخایر لون ایلد باز بلان
 رب لفظی و یب لفظی و کد لفظی ایلد رخر و اشارت اولمشدر
 بو ترتیب اوزر و ابیات ثلاثه تک محتاری استوفصله معلوم
 اولور **مال الحول** عول لغتن میل الی لکور معنانه کلور دخی
 غلبه معنانه کلور دخی رفع معنانه کلور حضرت سید شریف
 قدس سره اللطیف معنای اخیر اصل اولوب بوقدره استعمال اولور
 عول لفظی مشبو معنای اخیر دن منقول اولسه سن ترجیح ایدر
 تنک کلور کلور خرج ایلد زیاد نیجه اذرا که عول اولور الیه اذ
 بر مسئله قواعده سابقه موجب خرج خرج فروض استخراج اولور
 مجموع فروض خرج دن زیاده کلمه تنک کلور کلور خرج دیک
 اندن عبارتدر هر نه مقدار لازم اولور او دکلور زیاده
 اینک کر کدر متلا بر خاتون وفات اید و زوجنی و لای
 ایکی اختنی ترک ایلسه نصف و نشان جمع اولوب مسئله تنک
 خرجی الی اولور لکن الی تنک نصفی که او جدر و نشان فی که قدر
 مجموعی بدی اولور ایلدی اصل مسئله خرجی مذکور موجب
 کشیدن اعتبار اولوب اگر وجه نصفی یعنی اوج بالتام
 و بریلورسه اختان اوج قلوب فرجی بر کسک اولور اگر اختان

تلفانی

تلفانی یعنی دورت بالتام و بریلورسه زوجی بر کسک فالور
 ایلد اولسه مسئله الی دن بدی بر عول اید و بر جدر زیاده اغنی اولور
 لکن زوج بدی الی تنک نصفن آلور و اختان بدی تنک نشان
 آلور بو طریقه قیمت درست اولور هر صاحب فرض یعنی نقصا
 اوزر مع المش اولور و لکن کسب سهامم بدیدر جمله ذکر اولور
 دور دی عول ایلد اودر **بحدج** خارج فروض جماییدر
 زیرا فروض سنه مذکور تنک خارج بشدر نصف ایلد رتلت ایلد
 نشانک شرکت اوزر او جدر بر یک دورتدر سید تنک بشدر
 تنک سکر در بوند حال افراد در و حال اختلاف نوع عینده سابقا
 ذکر اولور دخی اوزر بولمان اوج خرج که بری الی و بری لوزی
 و بری یکری دورتدر مشبو خارج ثلاثه دن اول یعنی الی ایلد
 سدرس خرجی الی متلا ان اولمغین ایکی الی بر خرج اولد کس
 باقی ایکی خرجیله بوقار و دخی بش خرجی بر هر جمعیله بدی خرج
 حاصل اولدی ایلد کوندرک دور دی که ایکی دخی اوج دخی دورت
 دخی سکر در هیچ برسی عول ایلد و بوند مخایر لونیه باز بلان
 بحدج لفظی ایلد اشارت اولمشدر
 و ده دل مطلق اولدی عامل **بینه** دل تنک اولد و لکن
 بدینک دور دی اخراج اولند قدر عول ایدر یک اوج خرج
 فالور که بری الی بری اون ایکی بری یکری دورتدر اولد الی
 اونه وارخه عول ایدر مطلق یعنی هم تنک عول ایدر هم
 جفت عول ایدر بری بدی به عول ایدر نته کم بر خاتون و خا

اختان
 بدی
 عول
 ایلد
 بر
 کسک

اختان
 بدی
 عول
 ایلد
 بر
 کسک

دلیل ذکر اولیاء فرض مقدّم یک جماعی صورتی که اینجاست
 فی معرفه التماثل والتوافق وایستاین بین احدین
 مطلقا کسور غیر مفروضه بسط اولیاء صحاح رد اولیاء سی مراد
 اولیاء قلم است و دور نسبت کمال احتیاج وارد در پس ذکر اولیاء
 باب تصحیح و آنکه مثالی بعضی اشیا اصل و مبنی اولیاء است آنکه مقدّم
 اولیاء و وزن بونستندری مصنفین بوجله یازده کلمه شد در
 که برابر اولیاء و ایزه عددان نامی آنکه تماثل اولیاء همان
 یکی عدد بیننده اولان نسبت دورت احتمال منحصرا در احتمال اولیاء
 تماثل در که اول یکی عدد برابر اولیاء و مثلاً ثلثه ایلد ثلثه کبی
 و بواضی الیهم که کرد که یکی عدد یکی تخلف یعنی یکی عدد و ضمیمه
 معتبره اولیاء و آنکه ثلثه عددی بلا محل یکی و کمر سائر اعداد دخیب
 بویله در پس برابر یک بولون عده اولیاء ایلد اکثره
 بل تدخل اولیاء نسبت دیر لرا احتمال ثانی تدخل در که اول عدد و آنکه
 اقلی ایلد اکثری عدد و افتاء اولیاء و مثلاً ثلثه ایلد ثلثه کبی
 و یا ثلثه ایلد ثلثه کبی و قس علی هذا بواضی الیهم و یکی احتمال آتین
 عددان ضمن محدودده اولیاء لارقم دکلدر
 که اقل ایزه ایزه اکثری عدد بل که ثالث ایلد سه مثل حله
 مخرج جز و وفق اولیاء چهار بونله پس رجعه توافق وار
 احتمال ثالث توافق در تحقیق تفصیل محتاج در ایزه عدد
 اقلی ایلد اکثری عدد و افتاء اولیاء و بل که بر عدد ثالث ایلد
 دخی عدد و افتاء ایلد سه اول عدد ثالث قس کسور مخرج اولیاء

اولیاء
 اولیاء

اول عددان بیننده یکی نسبت اول کسور ایزه و افتاء و مثلاً کسور ایلد یکی
 عدد دانی کبی که اقلی ایلد یعنی کسور اکثری یعنی کسور و افتاء
 اولیاء بل که عدد ثالث که بوجله دورت در انکله هم کسور و هم کسور
 عدد و افتاء اولیاء پس دورت عددی مخرجی اولان کسور که ربع در
 وفق ربع اولیاء کسور ایلد یکی بیننده نسبت موافقت بالربع
 و بولون معلوم اولیاء که بین عددین موافقت و ایزه و کبی و قس علی
 ایلد و کبی یعنی جز و وفقی بل که طریقی اولیاء که عدد اقل عدد
 اسقاط اولیاء یا قره و اخره و یا وار متعده تا کالکین که اکثری
 باقی اقلین اقل اولیاء زیرا اول باقی اقل مساوی اولیاء نسبت
 تدخل ایلد و کبی ظاهر اولیاء و اقلین اکثری ایلد ایلد اولیاء
 اقلی اول باقی اکثری دنینه اسقاط احتیاج و ایزه و کبی ظاهر اولیاء
 بعینه عکس رجوع اولیاء اول باقی اول اقلین اسقاط اولیاء
 دخی لای کالک بونوال وزن بری برینه رجوع اسقاط اولیاء
 و کین که اسقاط اولیاء عدد دخیل اسقاطی بنیاده عدد و افتاء ایلد و هیچ
 باقی قالمیه پس اول عدد و افتاء ایلد سابقا عدد ثالث دید و کبی
 اولیاء مثال یوزاون عددی ایلد التمش کسور عددی بیننده
 وارمید و ایزه جز و وفقی نه در بلک مراد اولیاء که کبی که اولیاء
 یعنی التمش کسور اکثری یعنی یوزاوندن اسقاط اولیاء پس قس
 قالو ثانیاً رجوع اولیاء قس یکی دخی التمش کسور دن اسقاط
 اولیاء یکی دخی قس قالو ثالثاً رجوع اولیاء یکی دخی قس
 ایلد دن اسقاط اولیاء اولیاء قس قالو رابعاً اولیاء یکی دخی قس

اسقاط اوله لون قالو خاسا اون اون اليتدن اسقاط اوله
 التي قالو سايا التي اوندين اسقاط اوله دروت قالو سايا
 دوت اليتدن اسقاط اوله ايكي قالو لا و ظاهر ايكي و دي
 عد و افتا ايدر پس عد ثالث بورده ايكي عد دي اولور و ج
 وفق بوندم نصف اولور پس نوز اون عد دي اليك التمش سكر
 عد دي بوندم نسبت موافقت بالنصف اولور و قس على
 و معلوم اوله كه اوله دي چهار كل مندر اوله دي لفظك
 وصل اوله بوندم بلكه قطع اليك او فتمني كركه و دي و قس لفظك
 ساكنان يعني فاء و قاف امند اوزر او قنوب ساكن واحد
 او قنماق كركه و الحاصل قاف متحرك فرض اوله و قس لفظك
 و نيه اكله كركه اوله كمالا الخفي اليك بوندم نصفه توافق اولور
 بوندم هم عشره دك تناسق اولور ما بعد زان ثالث اوله مثلا
 جزء و قس اولون او جمل بر جزء اوله اكر عد ثالث ايكي اوله
 موافقت بالنصف واقع اولور او ج اوله موافقت بالثالث
 واقع اولور بوجه اوزر ترتيب تناسق معبر اولوب او عد
 ثالث اون اوله موافقت بالعشره واقع اولور پس معلوم
 اوله كه نصف دن عشره دك اعتبار اوله كسوكه جمعا لفظك
 بوندر دن هر ريك از اسنم لفظ مفود وضع اوله بوندم بوندر
 كسر منطبق دير لر و بوندر دن ما بعد اسنم كسر هم دير لر و انرا اسنم
 الفاظ مفوده وضع اوله بوندم پس انفا كركه اليك بوندر اولور
 مثلا جزء من احد عشر جزء ديو تجير اولور مخاسي و ديو بوندر

بر بلوكي

بر بلوكي ديكر و قس على هذا پس عد ثالث اون او ج اوله
 مخاير بوندم بوندر ان تج لفظك اليك تجير اوله بوندم بوندر
 من ثلثه عشره جزء واقع اوله و لور بوندر اوله كسوكه
 لسان كركه كركه ايكي صنف دي و الفاظ كركه اليك تجير اولور
 اكثر اوله كركه عد ريكه تمام اوله دي اوله نسبت بياين تمام
 احتمال رابع بياين در اول ايكي عد دك اقل كركه دي عد و افتا
 ايند و كركه ما بعد اوجه مذكور اوزر عد و افتا ايدر بوندر ثالث
 بوندم مندر در مثلا او ج اليك بوندر عد دي كسي بوندم عد دي
 و او ج در كركه جانب واحد دن اوله كركه رجوع مذكور اليك
 جانيب دن اوله لفظك اكثر دي بوندر رباب ^{التصحيح} و او مسائل
 و ابيض صحيح فلفه ريكه تصحيح اوله كركه سهام و ريكه اخذ اين
 سن شول عد دك اقل دن اوله عد دن اخذ سهام اوله فاق
 صحيح بر و ريكه سهم كركه كسوكه و الحاصل سهام و ريكه كسوكه
 صحيح صحيح تحصيل تمكيد و دي اصل اوزر بوندم تصحيح
 اكله مر بيه بيان بوجه صحيح سهم و اسنم اوزر بوندم
 و اسنم و اسنم اوزر بوندم بوندر اوله بوندر بوندر تصحيح بوندر
 اصل اوزر در بوندم او ج خارج فو و دن اخذ اوله
 روس بوندم اولور و بوندم دور دي و ريكه بر صنفك
 روسي اليك صنف آخوك روسي بوندم اولور و الحاصل صنف
 ثلاثه بين التسهام و الروس اعتبار اولور و اسنم اوزر بوندم
 و الروس اعتبار اولور كسوكه لفظك ثلاثه البوندر التسهام

والروس

یعنی سهام در رأس بینند معتمد اولان اصول نو بکر در
 او چنان اول سهام کل فریق می کسر قسمت اوله تحقیق
 بود قدر ضرب حاجت اندوه همان نته کم یکی بنت ایلد ابوان
 است و اصولک اولی استقامت در یعنی هر فریقک سهامی
 رؤسنة قسمت اوله قدر تحت وجهی اوزون اولوب کسر لازم
 کلیمه بود استقامت اعم در **تمامل** ایلد اولور نته کم ظاهر در دخی انداختل
 ایلد اولور بشرط آنکه عدد رؤس سهام در داخل اوله اگر عکس
 انی توافق ارجاع اتمشدر بود استقامت صورت بدین هر ضرب
 حاجت بود قدر نته کم بر کشتی وفات ایدو. یکی بنتی و ابنی و منی
 ترک اندو کی یکی که هم مسئلہ التی دندر هم تصحیح التی دندر بود
 بنشان التی سهم در دور سهم آلور بوند استقامت تداخل ایلد
 و آب و ام هر بری بر سهم آلور بوند استقامت تمام ایلد
 حقا که نه لطیف مثالدر که استقامتک یکی طریقی شامدر
 نایاب فریق کسر کل اسهالی رؤس موافق اوله
 ایلد تصحیح انی بود و بجهل سن وفق عدد رؤسی مسئلہ در
 اصله ایلد ضرب عادل ده جمله اصل و غول عادل ده
 اصل انی توافق در یعنی هر فریقک رؤسنة سهامی قسمت
 اوله قدر کسر لازم کلوب لکن بین سهام و الرؤس توافق اوله
 بود صورت مسئلہ یا عادل اوله یا عادل اوله **اما** اولی که عادل در
 طریق تصحیح اولدر که عدد رؤسک وفق اصل مسئلہ ضرب اوله
 نته کم بر کشتی وفات ایدو. ابنی و ابنی و لون عدد بناتنی ترک اندو کی یکی

مسئلہ التی دندر بناتک سهامی نشان که دور در عدد رؤسنة یعنی
 او نه مستقیم و لمیوب لکن دورت ایلد اول بینند موافقت بالنصف
 وارد بر عدد رؤسک وفق یعنی نصفی که بشدر اصل مسئلہ
 یعنی التی به ضرب اولوب او توز حاصل اولور ایدمی تصحیح مسئلہ
 او توز در اولور اندن صکره اب و ام دن هر بری ایچیکه اصل
 مسئلہ در برر سهم و ایدمی مضروب سابقه یعنی بشدر ضرب
 اولوب بشدر حاصل اولور ایدمی تصحیح ان اب بشدر سهم در و بنات
 ایچون که اصل مسئلہ در دورت سهم و ایدمی مضروب سابقه
 یعنی بشدر ضرب اولوب یکدی حاصل اولور ایدمی او بن عدد
 بنات یکدی در برر بر بنات یکی در **و اما** ثانی که عادل در طریق تصحیح
 اولدر که عدد رؤسک وفق مسئلہ تک اصلی ایلد غول و غول
 ضرب اوله نته کم بر خاتون وفات ایدو. زوجی و ابنی و ابنی
 و التی عدد بناتنی ترک اندو کی یکی که مسئلہ تک اصلی او ایلد
 اول بشدر غول اتمشدر بناتک سهامی سکر ایلد عدد رؤسری
 التی بینند موافقت بالنصف وارد بر عدد رؤسک وفق یعنی
 نصفی که او جدر اصل و غول مجموع یعنی اول بشدر ضرب اولوب
 فرق بشدر حاصل اولور ایدمی تصحیح مسئلہ فرق بشدر اولور
 اند ضیکره هر فریقک اون بشدر نصیبی مقداری مضروب
 سابقه یعنی او جدر ضرب اوله اول فریقک تصحیح نصیبی
 مقداری حاصل اولور ایدمی تصحیح ان یعنی فرق بشدر
 زوج محفوظ اب التی ام التی فرقه بنات یکدی دورت اولور

پس هبت دورت آو کمالا یحقی و بنت ثانی آخنه کی مسئله
 لفظی بیت ثانی اولند کی اصله لفظه بر بوطه مسئله
 اصله ضرب ایلد یکدر عاقل ده یعنی مسئله اگر عول یوق الیه
 و اصله عولک جمله سنه ضرب ایلد یکدر عاقل ده یعنی اگر مسئله اگر عول
 ثالثا بر فریقه کسر کل اسه می رؤسه مباین اول
 کل عدد رؤسی ضرب ایلد اصله یحقی یا اصله عول
 همچو زوج اتم و اوج لام اخوات با اوله زوج و بش لاب اخوات
 اصل ثالث تباین در یعنی بر فریق رؤسه سهامی قسمت اولند
 کسر لازم کلوب نسبت تباین اوله بونون وخی مسئله عاقله
 اوله با عاقله اوله **اولی** بو وجهه نصیحه اولنور که عدد رؤسک
 کللی اصل مسئله به ضرب اولنه نه کم بر خانون و فوات ایدو
 زوجنی و اتنی و اوج عدد لاقم اخوانی ترک اندو کی کی مسئله
 التی دندر لام اخوانک نصیبی ایلکدر عدد رؤسی و جدر یمنلن
 تباین وارد پس اوج التی به ضرب اولنوب اون سکنه حاصل
 اولور ایلدی نصیحه اون سکنه زن اولور بعین التی دن حصه زوج
 اوچدر و حصه ام که بر در و حصه اخوات لام که ایلکدر بر بری
 مضروب سابقه یعنی اوجه ضرب اولنوب زوج ایچون حقوق
 اتم ایچون اوج اخوات لام ایچون التی حاصل اولور و **ثانی** بو وجهه
 نصیحه اولنور که عدد رؤسک کللی مسئله دن اصله عولک و حصه
 ضرب اولنه نه کم بر خانون و فوات ایدو زوجنی و بش
 عدد لاب اخوانی ترک اندو کی کی مسئله التی دندر بریدی به

عول تمیزه بش اخوانک سهامی دورتد سهام و رؤسای بنین
 مباینه و اردر ایلدی بش بریدی به ضرب اولنوب او توزش حاصل
 اولور بعین ایدرین حصه اخوات که دورتد و حصه زوج اوچدر
 مضروب سابقه یعنی بش بر بر ضرب اولنوب اخوات ایچون بکرمی
 زوج ایچون اون بش حاصل اولور و اخوات دن مهر بر سنه دو در در
 اصول ثلثه معهوده بوراده تمام اولدی **الاصول الاربعه الوقعه**
بیل رؤس و رؤس یعنی رؤس بر رؤس بنین معتبر اوللا اصله بر بونور
 چاردن اول اوله کسره مقرر اولوب ایکی فریق یا اکثر
 نسبت اعداد رؤس یکجه مبین بل ثمان اوله بوجه بعین
 مسئله به بر بنی ضرب ایت اودم چون سه جلقه دخی سبت و سه عم
 معلوم اوله که بولصول اربعه دن مهر بر یک لازمه که سهامی و سنه
 منکسر اولان فریق بر دن اکثر اوله اصل اول ثماندرا یعنی سهام
 رؤس منکسر اولان فریق یک اعداد رؤسای بنین نسبت
 ثمان اوله طریق نصیحه اولد که اول اعداد متماثل دن بری اصله
 ضرب اولنه نه کم بر نشی و فوات ایدو اوج جلقه سنی و اوج
 فریقی و اوج عینی ترک اندو کی کی مسئله التی دندر بعین جلقه
 سهامی سنی ایلک بر در عدد رؤسی بنین تباین وارد و فریق
 سهامی ثلثان ایلک که دورتد عدد رؤسی بنین تباین وارد و اعلک
 حصه سی باقی ایلک بر در عدد رؤسی بنین تباین وارد پس
 مهر فریق دن عدد رؤس یک کللی اخذ اولند فاق مهر بری اوج
 اولن بن بیلرین ثمان اولوب پس ایلدن بری یعنی اوج

اصل مسئله به معنی التی به ضرب اولنوب اولن سکر حاصل اولور
 پس تصحیح اون سکر دن اولور بعده التی دن حصه بنات که دریندر
 و حصه جدات که بر در و حصه اعمام که کذلک بر در هر بری مضره
 سابقه یعنی اوجه ضرب اولنوب پس فریق بنات ایچون اون ایکی
 حاصل اولوب هر برینه دورت دکر و فریق جدات ایچون اوج
 حاصل اولوب هر برینه بر دکر و فریق اعمام ایچون کذلک اوج
 حاصل اولوب هر برینه بر دکر متن سکر جیلده بو مسئله به مثال
 ثلاث جدات و ست بنات و ثلاثه اعمام واقع اولمشه بولم
 وخی مسئله التی دندر حصه بنات یعنی دورت ایله عدد رؤسلی
 یعنی التی بلیننده موافقه بالنصف اولمغین عدد رؤسک و فقی
 یعنی نصفی اوج اخذ اولمغله نظمه اولان مثالک عینی اولور
 و اگر مصرع مثال کیده ریلوب برینه چون سه جد و شش بنات و سه اعمام
 تانیا بعض عدد رؤس ایله ماعدی انک داخل اوله
 اکثرین مسئله به ضرب ایت اودم چون سه جله چهار زن بی هم
 اصل تانی **تداخل** در یعنی سهامی رؤسه منکسه اولان فریق
 عدد رؤسلید بعضی بعضنده داخل اوله طریق تصحیح اولدر که
 اول اعدادک اکثری اخذ اولنوب اصل مسئله به ضرب اولنوب
 نه کم برکشی وفات ایدو. اوج جله سنی و دورت زوج سنی
 و اولن ایکی عینی ترک اتدو کی گنی مسئله اولن ایکیدندر جله کرک
 سهامی سدس ایله که ایکی در عدد رؤسلی بلیننده تباین وارد
 و زوج کرک سهامی رجه که اوج در عدد رؤسلی بلیننده

تباین و اعم

تباین وارد و اعمامک حصه سی باقی ایله که بدیدر عدد رؤسلی بلیننده
 تباین وارد پس اوج فریقک عدد رؤسلی بانجام اخذ اولنوب
 و بونا خود لردن اوج وخی دورت عدد لردن هر بری اولن ایکی
 عدد دندر داخل و لاغین بولمک اکثری یعنی اولن ایکی اصل مسئله
 یعنی اولن ایکی به ضرب اولنوب بوز فریق دورت حاصل اولور پس
 تصحیح بوز فریق دورتدن اولور بعل اولن ایکیدن حصه جدات
 یعنی ایکی و حصه زوجات یعنی اوج و حصه اعمام یعنی بدی هر بری
 مضره سابقه یعنی اولن ایکی به ضرب اولنوب جدات ایچون بکر می
 دورت حاصل اولوب هر برینه سکر دکر و زوجات ایچون اونور التی
 حاصل اولوب هر برینه طفوز دکر و اعمام ایچون سکسان دورت
 حاصل اولوب هر برینه بدی دکر و فقس علی هذا
 ثالثا بعض عدد رؤس ایله بعض آخه توافق اوزر اوله
 و فقس اعداد دن برینک اکوب ایله مجموع تانی به مضروب
 مبلغی ایله ضرب نالتدن و فقه باکله برینه کون سی
 رابع و خامسی بونوعه کرک بویله ضرب ایله ناخایانه دل
 ضرب فل مبلغ اخیری صحیح مسئله اصلنه کاو در تصحیح
 نه کم اون شش اولسه جله و اعم اولن سکر نیت و جاز زن شش هم
 اصل ثالث **توافق** در یعنی سهامی منکسه اولان فریقک اعداد
 رؤسلیدن بعضی بعض آخینه موافق اوله طریق تصحیح اولدر که
 اول اعداد دن برینک و فقی اخذ اولنوب بر عدد ثانی تک
 مجموع ضرب اولنه بعد مبلغ حاصل بر عدد ثالث و فقه

ضرب اوله اگر مبلغ ایلده عدد ثالث بیند توافقی واریسه والا اوله
 عدد ثالث کلنه ضرب اوله ثالثه نالشدن و فقه یا کله بیرنه کورین
 و بیکار او بود بعده مبلغ حاصل ثانی بر عدد رابع یا و فقه
 یا کلنه ضرب اوله بوموال اوزر ناخایته ابرخه ضرب اوله
بعده مبلغ حاصل اخیر اصل مسئله به ضرب اوله نهم بر کشی
 وفات اید و اول بش جله سنی و اول سکر بت صلیبه سنی
 و دورت زوجه سنی و التی غنی ترک اند و کی کبی مسئله یکری دورت
 و بناتک سهامی ثلثان ایلکه اول التی در عدد و ساری بیند
 موافقه بالنصف وارد پس عدد و سارنیک و فقی یعنی نصفی
 طفوز در اخذ و حفظ اولنوب و جد لیک سهامی که دو دورت و سارنیک
 سهامی که اوج در و اعماک حصه سی که باقی فلان بر در بونکردن
 هر بری ایلکه عدد در و سی بیند تباین وارد پس هر برین عدد
 رؤسک کل اخذ و حفظ اولنوب بعده اید و محفوظه که طفوز
 و اول بش و دورت و التی در بیند نهم کی نسبت بیکار و اولنوب
 طفوز ایلکه اول بش بیند موافقت بالثلث بولنوب بطفوز
 و فقی یعنی ثلثی که اوج در اول بش ضرب اولنوب فرق بش حاصل
 اولور بعده التی ایلکه فرق بش بیند موافقت بالثلث بولنوب
 پس التی نیک و فقی یعنی ثلثی که ایلکه فرق بش ضرب اولنوب
 طقسان حاصل اولور بعده دورت ایلکه طقسان بیند موافقت
 بالنصف بولنوب پس دورت و فقی یعنی نصفی که ایلکه در
 طقسانه ضرب اولنوب یوز سکا حاصل اولور که مبلغ اخیر ایلکه

در اولور بعده استو مبلغ اخیر یعنی یوز سکا اصل مسئله به یعنی یکری
 دورت ضرب اولنوب دورت بیک او چنوز یکری حاصل اولور
 پس تصحیح مسئله دورت بیک او چنوز یکری میدان اولور بعده ان
 اصل مسئله دن یعنی یکری دورت دن حصه حیات یعنی دورت و حصه
 بنات یعنی اول التی و حصه زوجه یعنی اوج و حصه اعحام یعنی
 بر هر بری مخر و سابقه یعنی یوز سکا ضرب اولنوب جدا ایلکه
 بدی یوز یکری حاصل اولوب هر برینه فرق سکر در ثلث یکری
 ایلکی بیک سکر یوز سکا حاصل اولوب هر برینه یوز التمش ذکر
 زوجهات ایلکه بشیور فرق حاصل اولوب هر برینه یوز او نور
 بش ذکر اعحام ایلکه یوز سکا حاصل اولوب هر برینه او نور
 و بود ذکر اول انصبا و جمع اولنوب دورت بیک او چنوز یکری اولور
 و بو تصحیح ثلثان سید شریف قدس سره حضرت نیک خلال
 تصحیح یازده غنیه خالفت وارد دیو تو تم اولنوب زیر الیکسک
 مالی بر در محالفت صورت ده باس یوقدر بل یو تصویر ایلک
 تصویر ندن فی الجمله اولی اید و کی حشابه ظاهر در قیصر ندن
 الناقب و تدبیر بلیک الحاسب
 رابعا بعض عدد اروس ایلکه ماعدسی جمله سی تباین اوله
 برین اعدادک ایلکه ضرب اولدم کل ثانی به مبلغی دخی هم
 ثالث کلنه نهایت دک صکره مجموعی اصله ضرب رک
 نهم ده بنا و هفت اعحام التی جله دوزنکه اولدی تمام
 اصل رابع تباین در یعنی سهامی رؤسکه منکسر اولان و بقدرک

اعداد و سزندن هر بری ماعد سینه میان اوله طریق تصحیح اوله
 اول اعداد دن بر یک کلی اخذ اولوب بر عدد ثانی یک مجموع
 ضرب اوله بجمع مبلغ حاصل بر عدد ثالث یک مجموع اوله
 بومثال اوزر نهایت ابرجه ضرب اوله سینه کم بر کشتی وقت
 ایدو. ایکی زوج سنی و التي جزم سنی و اون نباتی ویدی غنی
 ترک اندو کی کبی مسئله یگرمی دور تند و زو جملات سهام ایله
 دور تند و چدری دور و سینه میان در و جراتک سهام ایله
 دور تند و در و سی بیندم موافقت بالنصف و ادر و یک
 سهام ایله که اول التي در عدد و سی بیندم موافقت بالنصف
 و ادر و انعامک حصه سی که باقی بر عدد و سینه میان در
 پس ایکی ماده میاندم عدد و سیک کلی اخذ اولوب و ایکی
 موافقت عدد و سیک و فقی اخذ اولوب پس ایکی و اوج
 و بش ویدی عدد لری اخذ و حفظ اولند قلم ایشو عدد لری
 بیندم نسبت بری سینه میانیت اولمین ایکی اوج ضرب
 اولوب حاصل و لان التي بشه ضرب اولوب حاصل اولان
 اوزریدی به ضرب اولوب بجمع حاصل و لان ایکیوز
 اون که مبلغ اخیر در اصل مسئله به یعنی یگرمی دورده ضرب
 اولوب بش یک فرق حاصل اولور پس تصحیح مسئله بش
 یک فرق دن اولور بعد از آن یگرمی دور تند و جزم
 یعنی اوج و حصه جزم یعنی دورت و حصه نبات یعنی اون
 التي و حصه اعحام یعنی بر هر بری مضروب سابقه یعنی ایکیوز

اون ضرب اولوب زو جزم ایچون الیوز اوزر حاصل اولوب
 هر برینه اویوز اولون بش ذکر و جرات ایچون سکر یوز فرق حاصل
 اولوب هر برینه یوز فرق ذکر و نبات ایچون اوج یک اویوز
 الشمس حاصل اولوب هر برینه اویوز اوزر التي ذکر و اعحام کون
 ایکیوز اون حاصل اولوب هر برینه اوزر لری و اویوز انصباک مجموعی
 بش یک فرق اولور حضرت سید شریف و کمال با بنار ادر
 شرا با شرا حزنه دیدیلر که بعض علماء و بمشکره تحقیقاتین استوار
 ایله معلوم اولمشد که انگسار سهام دورت طائفه دن اکثر اوزر
 واقع اولماز فتیح احسن التبع نقف علیه باذن تعالی اصول
 اربعه محموده بوراده تمام اولدی **مسئله**
 اوله تصحیح سکا جو کرک هر فریک نصیبی بلک
 هر فرق ایچون اصل مسئله دن نه کم اولد سینه آنی ضرب بش
 اول قدر شیشه کم انک عددی سابقا اصل ضرب اولمش
 حاصل اولدی اول فریق نصیب سن مثالین بولی البیب
 بعد تصحیح مسئله ورنه دن هر قنخی فریک نصیبی بلک مراد
 اولنه اول فریک اصل مسئله دن سهامی مقداری اخذ اولن
 مقده اصول اربعه یک تفصیلی اثنا سده مضروب سابق
 دیو تعبیرند کچر عدد ضرب اولنه یعنی اصل مسئله به ضرب
 اولن ان عدد ضرب اولنه پس حاصل ضرب اول فریک
 نصیبی اولور نه کم اصول سابقه مثیلاتی او خرمه خصوص
 مسئله کثیره ذکر اولمشد و کله سده سن مثالین بولر دینلشد

بیت مانند اول قدر شش بهار تی بیت اول از جنه ضرب است
 سن لفظه متعلقه **فصل فی معرفه الانصاف** اطلاق کلی فریق
 بعد از آن هر فریق مسئله در نه ذکر رسد آنی حفظ است
 اید محفوظ اولانی بی علت اول فریق روسته قسمت
 ضرب قل خارجی سن اول در سن سابقا اصل ضرب اول اعاده
 اول و احاد هر فریق صحیح حاصل ضرب اسهم صحیح
 و رتبه فریق در بر تنیک احاد و او از آن سهام نصیبی نه ذکر
 بل تنیک و او اولسه مثلا اصول از بعد از اصل را بجهت کتاب
 صورتی در فریق زوجات تنیک اصل مسئله در یعنی یک فریق دو زن
 حصه سی که او چدر عدد روسته یعنی یکی به قسمت اولسه پس خارج
 قسمت که بر نصف در سابقا اصل ضرب اولسه یعنی ده یعنی سوز
 او نه ضرب اولسه او چوین او زن شش حاصل اولور پس فریق
 زوجات تنیک هر فردینه او چوین او زن شش در فاقهم متین اخین
 بو مطلب بچون بر قاج طریق دخی ذکر اولمشده بکنش سنو
 مذکور اظہار کل اولمخین بونگار اکتفا اولمشده **فصل فی قسمه**
بین الورثه والعراء باب نصیبی شمدیه دکن ذکر اولسا
 متینک ترکه سندن قطع نظر اید بل که مجز و رتبه به نظر اعتبار
 اولنا حق قسمته ایدی شمدیه مکره بو فصله متینک ترکه موجوده
 و رتبه سی بیند قسمت سابقه به قیاس ایدینه و چهل قسمت اولور
 و یا خود بین العراء قسمت غما دینان قسمت نه و چهل اولور اید و کی
 بیان اولور و بود کلو تعب نصیبی فائده سی بوراده ظاهر اولور

قسمت مال سینه شرعا بین ورثه او العراء
 مال نصیبی اگر میان اولور سهم نصیبی وارثی آل ال
 ضرب اید و کل مال بی علت اید نصیبی حاصلی قسمت
 مال نصیبی اول موافق اگر سهم نصیبی نه ضرب اید
 و فقه مالک آن حاصل او دم وفق نصیبی قسمت اولسه هم
 خارج از قسمت اید سندن بله و از تنیک مالک نصیبی اولور
 متینک ترکه موجوده سی اگر مسئله تنیک نصیبی مستقیم اولور
 یا شکر نصیبی مساوی اولمخله یا خود ترکه نصیبی داخل اولمخله
 هر دو رتبه یا سهم نصیبی و بر یلور یا خود اضعا فی و بر یلور اگر
 مستقیم اولیو میان اولور نه کم بر خاتون وفات اید و
 زوجتی و اتنی و لا یوین اختانی ترکه اید و کی لپی که مسئله
 اتنی دن اولوب سکره عول انمشده سکره دن زوج اوچ ات
 بر اختان دورت ذکر پس ترکه موجوده یک فریق بشن دینار اولور
 نصیبی یعنی سکره میان اولور ایددی هر دو رتبه ترکه مذکور
 نه ذکر بل تنیک و او اولسه مثلا زوجک سهمی که اوچ اید کل ترکه
 یعنی یک فریق شش ضرب اولوب حاصل ضرب یعنی شش نصیبی
 یعنی سکره قسمت اولسه پس خارج قسمت یعنی طقوز دینار
 و ثلاثه انمان دینار استو ترکه دن زوجک نصیبی اولور
 و اما سهمی که بر ایدی کل ترکه به ضرب اولوب حاصل اولور
 یک فریق شش نصیبی یعنی سکره قسمت اولسه پس خارج قسمت
 یعنی اوچ دینار و شش دینار استو ترکه دن آنک نصیبی اولور

و اخذند هر برنگ سهمی که یکی ایدی کل ترک به ضرب اول و ثوب
 حاصل اولان نصیبی یعنی سکه قسمت اوله پس خارج قسمت
 یعنی التی دینار و ربع دینار هر برضاتک نصیبی و لوز اگرین ترک
 و تصحیح موافقت اولو به هر وارثانک سهم نصیبی اخذ اولو ترک
 و فقه ضرب اولو ثوب حاصل ضرب وفق تصحیح قسمت اوله پس
 خارج قسمت اول وارثانک ترک دن نصیبی اولو برنجی بیت اوله
 و فقه عبارت دور دنجی بیت اخذ ضرب لفظه متعلقه مخصوص
 کلام سهمی نصیبی مالک و فقه ضرب ایدم لرد یکد بیت ثانیک
 مصراع اخیری ایلد بیت ثالثک اتوی بری برینه ربط و تالیف
 اولمق کر که ریس مجموعی کلام و احد اولو نو بلدن ماعد سبک مختاری
 سهم تصحیح هر فریقی اگر سهم وارث برینه فرض ایدم لرد
 غیر اعیال اوله سبب اوجا مال دن هر فریق سهمی اوله
 ایات سابقه ده ترک دن ورثه نک هر بر فرقه نه دکر اید و کی
 بیان اولمش ایدی اگر هر فرقه نه دکر اید و کی ملک حاد
 اوله هر فریقان سهم تصحیح سهم وارث برینه فرض اوله و هر
 اعیال تفصیل سابق موجب اوجا اوله پس خارج قسمت
 فریق نصیبی اولو مثالی شرح شریفین مستوفی بیا اولمش
 ترک اتمسه دیونه وفا اوله هر دین سهم رث اس
 اوله تصحیح و شن جمیع دیون ماعد بلودر بودر قانون
 اگر متیک دیون کثیره سی قالوب ترک سی دیونه وفا و اتمسه
 دینی هر وارثانک سهم برینه و دیونک مجموعی تصحیح برینه فرض

بعد تفصیل سابق موجب ایلد عمل اوله مثلاً بر متیک ترک سی طغور
 دینار اولوب کن عیده سنده من جهة الدین زیدک اولن دیناری
 و عروک بش دیناری قالمش اوله دینارک مجموعی که اولن بش
 اولو تصحیح برینه فرض اولوب طغور ایلد اون بش بدیندن موافقت
 بالثلث اولمقین دین زید یعنی اون طغورک ثلثی اوجه ضرب
 اولو ثوب حاصل اولان طغور وفق تصحیح یعنی ثلثه قسمت اوله
 پس خارج قسمت که التی در زیدک ترک موجوده دن یعنی طغور دن
 نصیبی اولو رکذ لک دین عرو یعنی بش طغورک ثلثی اوجه ضرب
 اولو ثوب حاصل اولان اون بش وفق تصحیح یعنی ثلثه قسمت اولو
 پس خارج قسمت که اوج در عروک ترک دن یعنی طغور دن نصیبی
 اگر میت مذکورک ترک سی اولن اوج دینار اوله پس ترک تصحیح
 مبیانت اولوب پس دین زید یعنی اون کل ترک به یعنی اون اوجه
 ضرب اولو ثوب حاصل اولان یوزا و نوز کل تصحیح یعنی اولن قسمت
 اولو پس خارج قسمت که سکه دینار و ثلثان دینار در زیدک
 ترک دن یعنی اون اوج دن نصیبی اولو رکذ لک دین عرو یعنی بش
 کل ترک به یعنی اون اوجه ضرب اولو ثوب حاصل اولان التمش
 بش کل تصحیح یعنی اون ثلثه قسمت اولو پس خارج قسمت که اوج
 دینار و ثلث دینار در عروک ترک دن نصیبی اولو رکذ لک
فصل فی التخرج تخرج اصطلاحاً ورثه میت اتفاق ایدو
 کند و لردن بعضه ترک دن بر مقدار مال و بر مکه مصالح ایدوب
 اول بعضی بو طریق ایلد آر لردن چتق ماعد دیر لردن تخرج

جائز در اگر ورثه ترا ضعیف اید بر سه نهم کم امام محمد رخصه کتاب صلح
 بومی نقل ایلدی ابن عباس رضی الله عنهما دن دخی عبد الرحمن بن عوف
 وفات ایلدکن زوج سی تماشه سائر ورثه سی ترکه دن بر مقدار
 نسبه ویرود. فخرج طریقی ایلد مصالحه ایلد حضرت عثمان رضی الله عنه زانشده
 صلح این چونکه وراثت بری من سهم تصحیح ایلد طریح اربع دن
 بدل صلح دن بقیه لی بلر اسهم سائر اوزن قسمت قیل
 ورثه دن بعضی ترک بر ترک زیاده سائر ورثه ایلد مصالحه ایلد
 اول بعضک سهم تصحیح جبقاروب و ترک دن بدل صلح میرتی
 جبقاروب بعلن بقیه ورثه نک سهم تصحیح جمع ایدوب
 انک اوزرینه بقیه ترک بی قسمت اینک کردرد
 نهم کم قالسه زوج و اقم ایلد عم صلح ایدوب زوج دین مهر ایلد هم
 مهر دن باقی قسمت اولسه اگر ایکی سهم ته سیری عمه دکر
 بوصورتنم زوج بیلد مسئلہ التي دندر و سهام ورثه اوزن مستقیمه
 نصف که اوچدر زوج دکر و ثلث که ایکید زاده دکر و باقی که دکر
 عمه دکر پس زوج اگر عمه سنده اولان مهر دینی ایلد حصه موروثه
 سنی مقاصد ایدوب سائر ورثه ایلد بوجه اوزن مصالحه ایلد که کردرد
 سهم زوج یعنی اوج طرح اولوب بعلن سهم ام یعنی ایکی و سهم
 عم یعنی برکه مجموعی اوج اولور اول وجه مهر دن باقی قلان
 ترک قسمت اولوب اقم ایکی عمه بر ویریلد شوال اولوب که چون
 سهم زوج طرح اولنور انسب اولد که زوج کندوسی اگر دخی مال
 ایلد اول مردن کالعدم فرض اولوب ترک باقیه ابتدا ام ایلد عم

۷۹
 بیند قسمت اولسه و زوج مذکور سائر ورثه کی قسمت ایلد حصه یحیی
 اولاد داخل اعتبار اولوب بعلن اخواجک فائز سی اوچد اولد
 اگر زوج ابتدا داخل اعتبار اولنورسه لازم کلور که مسئلہ ابتدا و چون
 اولوب ثلثی که بر در انک سهم اوله و باقی یعنی ثلثان که ایکید رعتک
 حصه سی اوله پس ام و عتک حصه لری منقلب اولور مع هذا
 مسئلہ زوج بیلد اولمق اوزن قسمت اولسه ام ثلث کلر و عم
 سدس الوب الوب حصه ام ضعف حصه عم اولور و لازم کلور که
 ام ثلث کل الاچ میرده ثلث باقی الی بوايسه خلاف اجماع قدیر
 و بوصورتنم اگر ام بر مقدار نسبه الوب بطریق الخارج مصالحه
 ایدر سه بقیه ترک زوج ایلد عم بیند ارباعا قسمت اولوب ثلثه
 ارباعی زوج دکر ربعی عمه دکر و اگر بطریق الخارج عم مصالحه
 بقیه ترک زوج ایلد ام بیند اخصا قسمت اولوب ثلثه اخصی
 زوج دکر خمسانی امه دکر باب الرد رد عود در زیر عول المهرام
 مخیر اوزرینه زیاده اولور ایلد خرج سهام اوزرینه زیاده اولور
 ضد اولوب عول قالسه فضلہ عدد نسبی ایل فرغه اولسه رد
 بودر قول اکثر اصحاب حنفیة ميب اندی بوکه ذهاب
 بر مسئلہ نک مخیر جمی اگر موجود اولان اصحاب فروحک سهمانی
 اوزن زیاده اولسه و بالجملة عدد سهام بر سه جمع اولند قل
 مجموعی خرج دکلوا و لم یوب ناقص اولسه نهم کم مثالی ضمن
 ذکر اولنور انشاء الله تعالی اول زیاده خرج یک عصبان
 بر مستحق بوق البسه اصحاب فرایضدن نسبی اولنور اوزرینه رد اولنور

معلوم اوله که اصحاب فیض یکی قسم در بری سبی که زوج و زوجیه
 بری نسبی در که سابقا ذکر اولاد اولی شخصی که زوجیت
 غیر نسبی و وجه تسمیه ظاهر در آیهی رد زوجانه اولاد نسبی اوله
 و اکثر اصحاب کرام رضی الله عنه رده قائل در وائمه حنفیه جمیعاً بوجهی که
 لکن اصحابی ازین بن ثابت رضی الله عنه رده قائل و کله را اول زیادیه
 و بیشتر امام مالک و امام شافعی قول زین ذابید در طرفینک
 و لایکری من سراجی شریف منوفی مذکور در فی القسین
ملا و الثانی مسائل در دورت قسم در بری اشوین حال کله که
 مسئله من لایر علیه بولنه یا خود بولنه و هر یک من
 علیه جنس واحد اوله و یا خود جنس واحد دن اکثر اوله پس کله قسم در
 رکن اقسامی اولدی جابیهان ایکی بولنه و یک بولنه زوجان
 نسبی اهل فرض و ازینک جنسی یا واحد اوله یا اکثر
 اقسام اربعه دن قسم اول اوله که مسئله من لایر علیه بولنه یا
 من بر علیه جنسی واحد اوله قسم ثانی اوله که مسئله من لایر
 علیه بولنه یا بولنه من بر علیه جنسی واحد دن اکثر اوله قسم ثالث
 اوله که مسئله من لایر علیه بولنه یا بولنه من بر علیه جنسی واحد
 قسم رابع اوله که مسئله من لایر علیه بولنه یا بولنه من بر علیه
 جنسی واحد دن اکثر اوله قسم اول و ثانی که من لایر علیه
 بولنه یا اکثر اوله یا بولنه یا بولنه جنس واحد صحت اوله
 بری برینه قریب اولغین حکم در معاذکر اولدی
 اوله نصیح در بوجه حسن اول رؤس دن آخ اسامی دن

قسم اوله مسئله اصحاب فروضک روشک مجموعین نصیح اولور نه کم
 بر نشی و فوات ابدیه ایکی بنی ترک اندوکی کسی فقط و یا خود ایکی
 صحیح سن ترک اندوکی کسی فقط پس بوماده رده که عدد روشک
 مسئله یکیدن نصیح اولوب بنیاندن و یا جریاندن هرینه و ضا
 و رد اول اول یکیدن بر در قسم نایند مسئله اصحاب اصحاب فروضک
 سملینک مجموعین نصیح اولور نه کم بر نشی و فوات ابدیه
 و لایم ایکی ختی ترک اندوکی کسی بوماده ده که من بر علیه ایکی
 مسئله اصلنده النی اندر سدی که برداته دلوب و ثانی که ایکی
 دلوب و باقی اوله و چدر اتم و اخره بحسب سهام هم را اولینک کرد
 پس انک مجموع سهامی که اوچدر ابتدا مسئله اوچدن اولوب و ضا
 و رد ابری اتم ایکی سی خله در کردک متوفاتک اتمی و برینت صلیتک
 فالس مسئله النی دن ایکن مجموع سهام دورت اولغین دوزندن نصیح
 اولوب اتم و بنت بیننده ارباعاً قسمت اولوب اتم برینه اوچدر
و بعد ذلک معلوم اوله که وجه مشروح اوزن قسمت الارواح
 و رنه اوزینه مستقیم اولور قهها و الا یعنی مستقیم اولور نه کم
 متوفاتک برینت صلیتک سی و اوچ بنات ابنی فالد و غی کی مسئله
 النی دن اولوب صلیتک سهمی اوچ و بنات ابنک سهمی برینت مجموع
 سهام دورت اوله مسئله دوزندن اولوب اول و رد اول غی
 صلیتک بری بنات ابنه و بریک کردک لکن بنات ابنک عدد رونه
 یعنی اوچ سهمی برینت اولوب بیندندن ماینت اولغین عدد
 کلی یعنی اوچ نصیح در یعنی دوزده ضرب اولوب اولی حاصل اولوب

نصیح در بری سبی که زوج و زوجیه
 بری نسبی در که سابقا ذکر اولاد اولی شخصی که زوجیت
 غیر نسبی و وجه تسمیه ظاهر در آیهی رد زوجانه اولاد نسبی اوله
 و اکثر اصحاب کرام رضی الله عنه رده قائل در وائمه حنفیه جمیعاً بوجهی که
 لکن اصحابی ازین بن ثابت رضی الله عنه رده قائل و کله را اول زیادیه
 و بیشتر امام مالک و امام شافعی قول زین ذابید در طرفینک
 و لایکری من سراجی شریف منوفی مذکور در فی القسین
ملا و الثانی مسائل در دورت قسم در بری اشوین حال کله که
 مسئله من لایر علیه بولنه یا خود بولنه و هر یک من
 علیه جنس واحد اوله و یا خود جنس واحد دن اکثر اوله پس کله قسم در
 رکن اقسامی اولدی جابیهان ایکی بولنه و یک بولنه زوجان
 نسبی اهل فرض و ازینک جنسی یا واحد اوله یا اکثر
 اقسام اربعه دن قسم اول اوله که مسئله من لایر علیه بولنه یا
 من بر علیه جنسی واحد اوله قسم ثانی اوله که مسئله من لایر
 علیه بولنه یا بولنه من بر علیه جنسی واحد دن اکثر اوله قسم ثالث
 اوله که مسئله من لایر علیه بولنه یا بولنه من بر علیه جنسی واحد
 قسم رابع اوله که مسئله من لایر علیه بولنه یا بولنه من بر علیه
 جنسی واحد دن اکثر اوله قسم اول و ثانی که من لایر علیه
 بولنه یا اکثر اوله یا بولنه یا بولنه جنس واحد صحت اوله
 بری برینه قریب اولغین حکم در معاذکر اولدی
 اوله نصیح در بوجه حسن اول رؤس دن آخ اسامی دن

سهم ناکح جفیه کالا اول بعد قسمت ایله باقی کل
 اهل در مسئله سی او شته به مستقیم اولسه جند المطلب
 نته کم ترک ایدر سه زوجه ایله شش لاقم اخذ و جارجله بیک
 یعنی اقسام ردگ ربعی که سابقا مذکور در بودجه که صحیح اولنور که
 ناکح مخرج فرضند سهمی اوله اخراج اولنوب بعد باقی به نظر
 اولنه اگر اول باقی من بر علیه مسئله سی او زن تقسیم اولند قلم
 مستقیم اولور سه فیهما نته کم برکشی وفات اید و زوجه سی والتی
 لاقم او اتنی و دورت جلق صحیح سنی ترک اندو کی کسی پس فرض
 زوجه مخرجی که دورتر بری اخراج اولند قلم باقی قلان اوج
 من بر علیه مسئله سی او زن مستقیم در زیر لاقم او اتنی حقی
 نشند و جند ناکح حقی سدر پس خلع نیک بری برینه نسبتی
 ثلث و ثلثان نسبتی کبیر پس ثلثه دن اعتبار اولنوب
 ابکیسی خوانم بری جنداته ذکر **عرب لک** بو ایکی جنس سدر نیک
 او دینه نه در بلنک مراد اولسه جندت اربعک سهمی بر در
 عدد در دونه مبان در پس عدد در دوسای دورت حفظ اولنور
 و اخوات سنگ سهمی که ابکیر عدد در دوسای ایله سهمی میشند
 موافقت بالنصف و در پس عدد در دوسای نیک نصفی اوج
 حفظ اولنور بعد ایکی محفوظ میشند کی نسبت تباین اولنوب
 بر نیک کلن اخوه ضرب اولنوب حاصل اولان مبلغ یعنی اولنوب
 فرض ناکح مخربه یعنی دوره ضرب اولنوب فرق سیکر حاصل اولور
 پس مسئله فرق سیکر در صحیح اولور ایدر زوجه ناکح حقی بر ایدی

اگر در مسئله سی او شته به مستقیم اولسه جند المطلب
 نته کم ترک ایدر سه زوجه ایله شش لاقم اخذ و جارجله بیک
 یعنی اقسام ردگ ربعی که سابقا مذکور در بودجه که صحیح اولنور که
 ناکح مخرج فرضند سهمی اوله اخراج اولنوب بعد باقی به نظر
 اولنه اگر اول باقی من بر علیه مسئله سی او زن تقسیم اولند قلم
 مستقیم اولور سه فیهما نته کم برکشی وفات اید و زوجه سی والتی
 لاقم او اتنی و دورت جلق صحیح سنی ترک اندو کی کسی پس فرض
 زوجه مخرجی که دورتر بری اخراج اولند قلم باقی قلان اوج
 من بر علیه مسئله سی او زن مستقیم در زیر لاقم او اتنی حقی
 نشند و جند ناکح حقی سدر پس خلع نیک بری برینه نسبتی
 ثلث و ثلثان نسبتی کبیر پس ثلثه دن اعتبار اولنوب
 ابکیسی خوانم بری جنداته ذکر **عرب لک** بو ایکی جنس سدر نیک
 او دینه نه در بلنک مراد اولسه جندت اربعک سهمی بر در
 عدد در دونه مبان در پس عدد در دوسای دورت حفظ اولنور
 و اخوات سنگ سهمی که ابکیر عدد در دوسای ایله سهمی میشند
 موافقت بالنصف و در پس عدد در دوسای نیک نصفی اوج
 حفظ اولنور بعد ایکی محفوظ میشند کی نسبت تباین اولنوب
 بر نیک کلن اخوه ضرب اولنوب حاصل اولان مبلغ یعنی اولنوب
 فرض ناکح مخربه یعنی دوره ضرب اولنوب فرق سیکر حاصل اولور
 پس مسئله فرق سیکر در صحیح اولور ایدر زوجه ناکح حقی بر ایدی

اولنوب یکی به ضرب اولنوب حاصل اولان اولنوب یکی زوجه حقی اولور فی جند ناکح
 حقی بر ایدی اولنوب یکی به ضرب اولنوب حاصل اولان اولنوب یکی جند ناکح حقی
 اولنوب برینه اوج ذکر دخی لاقم او اتنی حقی ایکی ایدی اولنوب یکی به ضرب
 حاصل اولنوب یکی دورت او اتنی حقی اولوب برینه اوج ذکر و قس علی هذا
 بو غلبه استقامت جو محار مخرج فرض ناکح فی الحال
 اهل در مسئله سی ضرب اولنه مخرجی ایکی فرقه نیک بولنه
 نته کم فالسه اربع زوجات دخی تسع نبات و شش نبات
 یعنی سهم ناکح مخرج فرضند اخراج اولند قلم باقی اگر مسئله
 من بر علیه او زینه مستقیم و لکن مسئله من بر علیه فرض ناکح
 مخرج نیک جمیعنه ضرب اولنوب ایکی فرقه نیک مخرجی بولنه یعنی
 هم من بر علیه مخرجی و هم لایه علیه مخرجی ضرب مذکور نیک حاصلند
 تحصیل اولنه نته کم برکشی وفات اید و دورت زوجه سی و طغوز
 بنتی والتی جلق سنی ترک اندو کی کسی پس فرض زوجه مخرجی که
 سکر بری اخراج اولند قلم یدی باقی فالور و مسئله من بر علیه
 بشدر زیر اینها نیک حقی ثلثانه و جند ناکح حقی سدر و بو ایکی
 کسک مخرجی که اتنی در ثلثانی دورت و سدری بر در مجموعی بش اولور
 و یدی ایله بش میشند مبانیت اولنوب بش سکره ضرب اولنوب
 فرق حاصل اولور پس مسئله فرق در صحیح اولور و اول فرقدن
 من لایه علیه سهمی بش اولور و من بر علیه سهمی اولنوب بش اولور
 و اول و نور بش اخلافا قسمت اولنوب نبات تسع یکری سکر
 و جندت سیددی ذکر زیر امن لایه علیه سهمی بر در من بر علیه مسئله

ظاهره
 مخرج فرض ناکح حقی
 یا نیک کی ضرب اولنه عبارت
 متفقند بحصول کل اقام مخرج
 ایکی ضرب اولنه دیگر مسئله

اربع زوجه
 تسع نبات
 تسع مسئله من اربعین

یعنی بنده ضرب اولنوب بنده بشن حاصل اولور و من بر علیه دل سهم
بنات که دور تدر و سهم جدات که بر در من لایه علیه فرضتک خجند
باقی به جانی بدی به ضرب اولنوب بنات ایچون یکری سکر و جد
ایچون بدی حاصل اولور پس بوجیه قطعه ایکی فرقه که بری من بر
علیه و بری من بر علیه در هر بنیک خجند فرضی معلوم اولور
ایمیری خلال تظلم ایکی فرقه ناک خجند دیگه در فرضی یکری
غبت ذلک هر وقتک افراینه در بنیک در اولسه دور
زوج نیک سهمی که بشدر بنیلرین مبیانت وارد دخی طغوز
بنیک سهمی که یکری سکر در بنیلرین مبیانت وارد دخی التی
جزم نیک سهمی که بدیدر بنیلرین مبیانت وارد پس در دخی سکر
دورت و طغوز و التی در بنیلرین هر بنیک کلنی محفوظ طوالم
بعده اشبو محفوظ طور و تدر سهم یعنی بنی الرؤس والرؤس
نسبت طلب اولند قلم دورت ایله التی بنیلرین موافقت بالنصف
اولمغین ایکیسند بنیک نصفی آخه ضرب اولنوب حاصل اولان
اول ایکی ایله طغوز بنیلرین موافقت بالثلث اولمغین ایکیسند
بر بنیک ثلثی آخه ضرب اولنوب او تدر التی حاصل اولور معلوم
او تدر التی سابقا خجند تصحیح اولان فرقه ضرب اولنوب بیک
دور نیز فرق حاصل اولور پس احاد فریقین اوزر مسئله
بیک دور نیز فرق در صحیح اولور زیرا زوجتک نصیبی که
بشن ایدی او تدر التی به ضرب اولنوب حاصل اولان یوز
سکندل هر رزوجه به فرق بشن در و بناتک نصیبی که یکری

سکر ایدی

سکر ایدی او تدر التی به ضرب اولنوب حاصل اولان بیک سکر در هر
یوز اولان ایکی در و جداتک نصیبی که بدی ایدی او تدر التی به ضرب
اولنوب حاصل اولان ایکیسند التی ایکیسند هر رزوجه به فرق ایکی در
استین هر رزوجه سهم صحیح اینسون انی اصوله تصحیح
بویبت انجی قبیلرین کی صورتک نکل سی دکلر پس معنای
قسم را معلوم کی ایکی صورتن هر بر بنیک بر فرد ایچون سهم صحیح استین
اصول سابقه الذکر ایله تصحیح ایلسون دیگه در معلوم اولور که
هر صورتک ذیلرین غبت ذلک دینلوب احاد بنیک بهامی دخی
تصحیح اولمغین پس بویبت بوجیه لاجل التنبیه بر اولمغین
مسائل رد بوراده تمام اولدی **باب مقاسمه الحقه** سابقا ذلک اولدی
جد صحیح و اراکین اخوه و لغوات کرک لابوین کرک لاب و ارث
اولمغین امام اعظم رضی الله تعالی عنه قسند لکن امامین بهامین قسند
جد صحیح بنو الاعیان و بنو العلات و ارث اولمغین بنیلرین بقیه
قسمت مستقلا بویبلم ایدر اولندی

الکثر صحیح و حضرت صدیق دیدیلر جد ایله علی التحقیق
وارث اولمغین بنو الاعیان ذکر انشی دخی لاب اخوان
ذامب اولدی ابو حنیفه بوکا ارجح القول ذاب یفنی
حضرت ابو بکر رضه اکثر اصحاب کرام مثلا ابن عباس و ابن زبیر
و ابن عمر و خدیجه و ابوسعید و ابی بن لعب و معاوی بن جبل و ابوی
الاشعری و حضرت عایشه صدیقه رضی الله تعالی عنها و غنم اصحاب
و بنو تدرن غیر اینچه اصحاب کزین دیدیلر که جد صحیح و اراکین بنو العلات

وبنو العیال ذکر ویا انشی هیچ برسی وراثت اولور و امام اعظم رضه
 حضرت علی بو که دایم اولمشدر دخی شرح و عطا و عوده این
 و عمر بن عبد العزیز و حسن بصری و ابن سیرین و کبار تابعین چوق
 کسینه ملک قولدری بود دخی از حنفیه ملک اکثری قسطنطنیه مفتی به
 بو قولدر و ار جج اقبال بود زید اولیدر خلافت سلاک
 هم امامان و شافعی مالک جمله قول زیده دایمیدر
 حضرت علی و ابن مسعود و زید بن ثابت رضهم دیدلر که جد صحابه
 بنو العیال دخی بنو العیال وراثت اولور و امامان امامان و امام شافعی
 و امام مالک جمله سی مسلک زیده دایم اولمشدر و بواجح مصرع
 مجموعی بر کلام مستقل اولوب و مصرع رابع مابعدی ایله یعنی قسطنطنیه
 بیتله تمام اولوب آنسری معنی اولغین بو وجهله فصل اولدی
 و معلوم اولد که حضرت علی و ابن مسعود و زید بن ثابت رضی عنهم
 اگر چه جد صحابه ایله بنو العیال و بنو العیال وراثت اولور و دیوانه ق
 ایشدر لکن تفصیل قسطنطنیه بیندیرم خلاف وارد و بنو نظلم
 اقتداء لاصل مسلک زید اولان تفصیل ذکر اولمشدر و امامان
 و مقاسمه به قائل اولان مشایخ اکثری تفصیل قسطنطنیه مسلک زید
 سلوک ایشدر در ما که فحن جد ایله قاله اندر
 ثلث مال ایله مقاسمه دن افضلن جد ایله عطا سن
 یعنی قول زید اولدر که فحن برکشی وفات ایدوب جد صحابه ایله
 انگری یعنی بالابوین و بالاب اخنی و باختنی ترک ایلمسه
 ایکی اح که بری ثلث جمیع مالدر بری مقاسمه دن بو ایکی اح که

افضل یعنی ارتق اولانی جقم و بریلور و مقاسمه بیان اولور
 بل نه در معنی مقاسمه نه اوله قسطنطنیه جد برخ برینه
 مقاسمه اولدر که جد برادر فرزندش برینه اعتبار اولوب موجود
 اولان اخ و اخته ختم اولوب برخ و کل و حصه آله پس سابقا ذکر
 اولمان افضل یعنی ملک و اولمشد اگر متبک جدی ایله ایکی
 اخ ذکر قالس ثلث مال ایله مقاسمه ایکیسی برادر اگر بر اخنی
 قالس و یا خود برخ و بر اخنی قالس مقاسمه فضلدر اگر ایکی اخنی
 زیاده قالس ثلث مال افضلدر برخ ایله ایکی اخت حسابدر
 لاب اخوان ایله بنو العیال اولور اضرار جده هب ملک
 اولاجمله عدا اولوب بوندلر ال جد حصه سینی که نظر
 صکره خارج اولور لاب اخوان هب الور باقی بنو العیال
 سابقا احوال خواندیم ذکر اولمش ایدی که فحن برخ لابوین بولنسه
 اخوه و اخوات وراثت اولور بنو العیال علی ذلک نوهم اولنور که مثلا
 جد ایله برخ لابوین و ایکی اخ لاب بولنسه مقاسمه افضل اولور
 نصف جقم ویریلد و نصف لابوین اخه ویریلد لکن بو مسلک
 اصحابی بو مسئله مقاسمه حسابند لاب اختری داخل اعتبار
 ایدوب جد ایله جمادات اخ فرض ایدر و بو فرض موجب افضل
 احربن جقم ویریلد صکره اول ایکی اخ لاب اعتبار دن سقاط
 اولوب حصه جددن ماعدی لابوین اخه ویریلور پس مسئله
 جد ثلث جمیع مالی آتور زیر ثلث مالی مقاسمه دن افضل اولور
 و اضرار جددن و ادخون المتی نوهم اولنور ایکن لاب اخوان اولان

داخل اعتبار اولند و غی سبب بیکه حصه جدی تحلیل انیمه سید فتنه
 لاب و امم بر اخی قاله مگر نصف کل ال یعنی فرضی قدر
 صکره برشی فالور سه اندر همان آله بی شک انی لاب اخوان
 نته کم جد و اخت لابوین اوله اندر بهم لاب اختین
 لاب اختانه دلدی عشر صحیح جمله اولدی بکر میدن نصیح
 مگر لفظی ادات استناد بر یوفار و ده خارج اولور لاب اخوان
 کلامندی استنایکوندر یعنی مینک لابوین بر اخی ایلد لاب
 اخواتی فالد قدره که اخت لابوین فرضیه نصف آلوب صکره
 بقیه بی بر و ارث آخ المیوب برشی فالور سه آنی لاب اخوان کور
 بو صورتی بنو العلات خارج اولیوب حصه دار اولور لر ایددی
 مثلا اگر جد ایلد بر اخت لابوین و ایکی اخت لاب فالسه ظاهر بود که
 مقاسمه خیر در یکس جد بر اخی بر سه فرض اولنوب مسئله بش
 اخت بولتمق حکمندی اولخله مسئله بشدن اولور و جد ایکی آلوب
 و اخت لابوین نصف کل یعنی ایکی بوجق آلمق لازم اولیجق
 بوجق کسری نصیح اولتمق ایچون مخرجی یعنی ایکی اصل مسئله
 یعنی بنه ضرب اولنوب حاصل اولان اولندن دورت آلوب
 و اخت لابوین بش آلوب بر باقی فالد قدره ایکی لاب اخته بر منقسم
 اولمز پس عدد در روس اختان یعنی ایکی حاصل مسئله یعنی اولم
 ضرب اولنوب حاصل اولان بکر میدن مسئله صحیح اولور پس
 بکر میدن جلع سکره کوب و لابوین اخته اون دکوب مافی
 بکر مینک عشری یعنی ایکی لاب اختانه دکوب هر سه بر در کور

و اخت لابوین حصه سدن فرضی قدر عبارتانی ایلد خبر اولندی زیر ازیدر
 قنده بو مقوله برارده اخت لابوین و یا اخت لاب جد ایلد عصبه اولور
 و الا مسئله اکر زیده اولمزه نته کم عن قریب تفصیلا ذکر اولنور پس
 اختک بوراده آلد و غی کندینک فرضی اکلدر بلکه مقدار فرضیه
 لاب اختی اگر بو مسئله دن برابر سه آله سده یوقی بر پس
 اگر مسئله مذکور ده لاب اخت ایلدی اولیوب بر اولور سه کانسه یوب
 محروم اولور زیر مسئله ده جد ایلد بر اخت لابوین و بر اخت لاب فالش
 اولور پس مقاسمه خیر اولوب نصف مال جلع و بر یلور و نصف
 لابوین اخته و بر یلور پس لاب اخته نسه فالر سوال اولنور که مسئله
 نیچون عول اعتبار اولمده که حتی اخت لاب و غی حصه دار اولم جواب اولدی
 زید رضی الله تعالی عنه قنده مسئله اکر زیده دن ماعد بو مقوله برارده
 اخت لابوین عصبه در پس عول اعتبارینه محال اولم فافهم
 بولمده اهل فرض اولور سه قرین فرض اولیوب تعیین
 بعد اخصل امور ثلاث و بر یلور جلع اول زمان میراث
 بولمده یعنی جد ایلد اخوه به کرک لابوین کرک لاب صاحب فرض
 مفارن اولسه اول صاحب فرضک سه تعیین اولنور بعد ذکر اولتمق
 اوج احک خیر لوسی جلع و بر یلور مورک بری مقاسمه در بری ثلث مافی
 بری سدن کل المال در اول امورک برین مقاسمه بیلر
 روج و جد و اخی ایلد فل تمثیل بو مسئله ده صاحب فرض که و جد
 اکا نصف و بر یلوب بعد مقاسمه خیر در زیر مقاسمه صورتیوم جد
 بر اخی حکمندی اولخله ایکی اخی فالش اولور پس نصف آخو ایکی اخی

اخت لابوین

باشند قسمت اول سه هر سه ربع در ربع جمیع مال ظاهر بود که سدر
 کل مالان خیر در ثلث مابقی بعد فرض الزوج بنه سدر کل مال
 اولور پس بصورتی مقاسمه ثلث مابقی دن دخی خیر در خیر
 برسی اولدی ثلث مابقی اخون اخت و جلع جرد متلا
 بو مسئله صاحب فرض که جلع در مسئله التي دن اولوب ایا
 سدر و برلوب جلع ثلث مابقی خیر در زیر ثلث مابقی صورت
 جلع سدر الدفتر مکره باقی قلان اوچه مستقیم اولمیب پس جلع
 اصل مسئله یعنی التي به ضرب اولوب حاصل اولان اون سکره
 جرد تک فرضی اوج اخراج اولوب بعین باقی اون بشک ثلثی که
 بشدر جرد آلوب باقی قلان اون دن ایکی اخی دور و برخت ایکی اولور
 پس بصورتی جرد اون سکره سدر دن بش سهم المشر اولور اگر سدر کل
 آنه اون سکره اوج المشر اولور پس ثلث مابقی سدر کل دن
 خیر در مقاسمه صورتی جرد بر اخی اعتبار اولوب اوج اخی ایلی اخت
 اولور و جلع تک فرضی که سدر در خیر جلع التي دن اخراج اولور
 بش قالور و اوج اخی ایلی بر اخت یدی اخت حکم کنده اولور عد
 روسلری یدی اولوب یدی به بش مستقیم اولمیب بدینک دن
 ماینت اولمغین یدی اصل مسئله یعنی التي به ضرب اولوب
 حاصل اولان قرق ایکیدن فرض جلع یعنی یدی اخراج اولوب
 باقی قلان او نور بشدر دن جرد اون و ایکی اخی یکری و برخت بش
 آوور و لاجل الاختصار ایکی سی دخی تنصیف اولوب یکری بر سدر
 بش سهم المشر اولور و خفی دکلر که اون سکره دن بش المشر

این کتاب در بیان
 مقاصد و مسائل
 فقهیه است
 و در هر باب
 مسائل و
 جوابات
 درج شده است

یکری دن بش المشر خیر در پس ثلث مابقی مقاسمه دن دخی خیر
 اگر تحقیق نام واد اولور سه ایکی خیر که برسی اولور و برسی فوق
 ایکی بر بدینک دن موقت بالتسدر و در پس بر یک سدر سه
 آوور ضرب اولوب یوز یکری التي حاصل اولور پس یوز یکری التي
 مقاسمه صورتی جرد یکری بر جرد اولور ایکی اخی التمش اخت اون بش
 آوور سدر کل صورتی جلع بنه یکری بر جرد دخی یکری بر کور باقی
 قلان سکره دورت ایکی اخی ایلی بر اخت بدینک دن لکتر مثل خط الا
 تقسیم اولوب ثلث مابقی صورتی جلع بنه یکری بر آلوب باقی
 یوز بشک ثلثی که او نور بشدر جرد آوور بقیه سی یعنی نیمش بنه
 ایکی اخی ایلی بر اخت بدینک دن لکتر مثل خط الا تقسیم اولور
 ایلی یوز یکری التین دن اون نور بش که ثلث مابقی اولور خیر در
 موجب مقاسمه اولان او نور دن و سدر کل اولان یکری بر دن
 برسی اولدی سدر کل مال ایلی اخی بنت و جرد و جرد متلا
 حصه بنت یعنی نصف و حصه جلع یعنی سدر ایلیه فخلط المشر
 مسئله التي دن اولور نصفی اوج ایلیه سدر سی بر حصه قلع ایلیه قالور
 اگر جرد بصورتی ثلث مابقی آوور سه ثلثان سهم المشر اولور اگر
 اعتبار اولور سه جرد ایلیه ایکی اخی مجموعی اوج اخی اولور بر جلع
 باقی قلان ایکیدن اوچه ثلثان دکر سدر کل مال که بر سهم کامل
 اولور مقاسمه دن و ثلث مابقی دن خیر در اگر تحقیق نام واد
 اولور سه اون سکره سدر کل اوج در حصه مقاسمه ایکی
 ثلث مابقی دخی ایکی بر و اوج ایکیدن بلا شک خیر در

این کتاب در بیان
 مقاصد و مسائل
 فقهیه است
 و در هر باب
 مسائل و
 جوابات
 درج شده است
 و در هر باب
 مسائل و
 جوابات
 درج شده است

ثلث باقی اوله جو خیر صریح ثلث او باقیه اوله سیه صحیح
 غرض ثلثی ضرب فعل فی الحال مسئله اصله که بوله کمال
 ثلث باقی خیر اوله و غی برده اگر اول باقیه ثلث صحیح بولنوب
 یعنی او چه تقسیم اولند قل کسر لازم اولو سیه نته کم ثلث باقی
 خیر اوله و غنه تصویر اوله مثال سابق کبی بوننه غرض ثلث که
 او جدر اصل مسئله ضرب اولنوب حاصل ضربین مسئله صحیح اولور
 قالسه زوج اتم و بنت اختیکه جد سدس کل اولور افضل و ازید
 اون او چه مسئله اولور عامل اخته هیچ سیه قاله الحاصل
 زوجک سهمی ربع ایلده اتم سهمی سدس مختلف اولمغین مسئله
 اول ایلکیندر پس بنت نصف یعنی آلتی آلب و زوج ربع یعنی
 آلب و اتم سدس یعنی لکی آلب جد ایلده اخته بر باقی قالور ایلدی عامه
 اعتبار اولنوب اول بر دن اخته ثلث جمل نشان دکر اگر ثلث
 مابقی ویر یلوسه جمل اول بر باقیه ثلث دکر اگر سدس کل ویر یلوسه
 مسئله اول او چه عول یدو جمل ایلکی سهم صحیح دکر پس سدس کل
 خیر ایلدی اون او جدر دن بنت آلتی آلب زوج اوج آلب
 ام ایلکی آلب جد دخی ایلکی آلب اخت عصبه اولمغین غر و اولور
 مسلک زیدی بویله بل بویله که حین جد و اخت مبت ایلده
 لاب و اتم با خود لاب او لیجی اختی فرض ایلکی ایلیم مطلق
 زید بن ثابت رصه حضرت بنک مسلکی اولد که جد و اخت
 جمع اولسه اول اخت کرک لابون کرک لاب عصبه اولور
 صاحب الغرض اولر نته کم یوقار و ده حار انبیه اولمشدر بیت

کندر

ثانی تک مصراع اولی عقبنده کی اختی لفظ تک فیدیده
 کما اول کدریه ده کاندن خالدی اخت ایلده زوج و اتم و دده
 یعنی مسئله ادر به مسلک سابق مستندار یعنی اخت بوسلمه صاحب
 الغرض اولور ایات آیه ده انشاء الله تحقیق اولنور مسئله ادریه اولد که
 بر خاتون وفات ایدوب زوجنی و اتمنی و جدنی و اختنی ترک
 ایلدی اول اخت کرک لابون کرک لاب بر ایدر کاندن لفظی شاخه به مود
 اتم ثلث و زوج نصف اولم جد سدس اخت نصف او هم
 صکره ال سدس و نصفی مضموم ایت بنه جد ایلده اخته مقسوم ایت
 اخته ویر ثلث جمل ویر نشان جدی فرض ایت برخ برینه همان
 ایل فرض اولوب اول اخت و دده صکره عصبه اولند یلور و ده
 اصلی شدن نه ایدو عولی صکره صحیحی کزدن اولد بلی
 بوسلمه ده زوج نصف و اتم ثلث و جد سدس و اخت نصف
 آلب لکن جد و اخت سدس و نصفی اندون آلب بر بره جمع و ضم
 ایلد صکره اول مجموعی جد و اخت یلنند لکن کر مثل خط الانتین
 قسمت ایدوب اخته ثلث و جمل نشان ویر یک کرک ناکه جد برخ
 حکمند اول پس ایلدی لغت و جد اول ایلکی دخی صاحب فرض اولوب
 مسئله التی دن طقوز عول ایلوب طقوز دن زوج اوج ام ایلکی اخت
 اوج جد بر آلب ثانیاً جد و اخت دن بر ایلده اوج یعنی دورت آلب
 بنه اندک ایلکینه انکاشا قسمت اولنوسی داد اولد قلم عدد و سلی
 اوج ایلده سملری دورت یلنند مبیانت اولمغین اوج مجموع اصل
 و عول یعنی طقوز ضرب اولنوب یکدی ایدی حاصل اولوب صحیح

بوسلمه صاحب
 لفظی شاخه به مود

مسئله یکم می یابدین لولور پس یکم می یابدین زوج طهور الم تلی
اخت طهور جدا و جلد قد صبره اخت و جلدن سملک نجوخی
یعنی اولن یکی کرو آنوب و اندا نا قسمت اولنوب سکزی جلدن دوری
اخته ویر بلور پس اخت و جلد صاحب فرض اولن فلز صبره عصبه
فلنور سوال اولنسم که چون اخت مسئله سابقه ده صاحبته الفرض
فلنمادی و مسئله کدریه ده صاحبته الفرض فلنمادی جواب اولدر که
مسئله سابقه ده بنت بولنماد اخت عصبه و لشدر صاحبته الفرض فلنماد
امکان یوقدر اما مسئله کدریه ده اخت صاحبته الفرض اولور
ایجاب تعصیب ایدر نسسه سی یوقدر حق تحقیق اولدر که اشبو مسئله
کدریه ده مسلک زید اوزر اگر اخت تعصیب اولنوسه محرومه
اولور پس ابتدا صاحبته الفرض فلنوب بطریق العول حصه اولدر
و انتحاء عصبه فلنمادی زیر حال سابقی اوزر ابقا لولنور اخت هم
بتدرک اوج مثلن المنی لازم کلور بوالیسه جائز دکلر و الما اصل زید
رضه قتلن جدا ایلد اختی تعصیب ایدر واجب دکلر بلکه محروم اختی
وارنه فلنماد چوندر عصبه ایجاب همان ایدر صاحبته الفرض
قیلار لکن اگر اختک عصبه ایجاب ایدر برشی آخ و اریسه
مسئله سابقه ده کی بنت کبی آنم اخت صاحبته الفرض و لما غه
امکان اولماد و غی ایلدن عصبه و لوب محرومه و المنی لازم کلور
نامنی کدریه ایلد بلور اولدی حال زن بنی کدر
بو مسئله یه کدریه قسیمه اولندی زیر ابنی کدر قبیلد سندن
بر خاتون و قات ایدر ذکر اولماد ورنه بی ترک ایلدی

پس مسئله زید سوال اولند فله مسلکی و جبهه قسمتی ششمنه
اولمینی بو مسئله اول قبیلد به نسبت اولند و غی وجه تسمیه نه
اقوال دارد شرح شریفین و غیره تفصیلا مذکور در
کلمه اخ جای اخته یا اختان عول ایلد کدریت اولور اولن
یعنی مسئله کدریه ده برخت یزین یا بر اخ اولسه یا خود یکی اخت
اولسه اشبو یکی صورتن عول بولنور و هم کدریت بولنور اما اولی ده
یعنی بر اخ اولد و غی صورتن عول بولنماد و غی زیر اجدا چون سید
کل خیر و مسئله آتی دندر پس فرض زوج یعنی اوج و فرض ام
یعنی یکی اخراج اولند قد صبره باقی که سدر کل فرض جدا لوب
اخ چون برشی قلمز و کدریت بولنماد و غی زیر اخ عصبه در صاحب
فلنمادی ممکن دکلر که ایجا عول ایلد کدریه مؤدی اولد اما ثانیه ده
یعنی یکی اخت اولد و غی صورتن عول بولنماد و غی زیر مسئله نه
النی دن اولوب فرض زوج یعنی اوج و فرض ام یعنی بر اخراج
اولند قد صبره جد و غی بر اlob اختان بر قالور بر یکی به مستقیم اولمینی
عدد و سدری یعنی یکی اصل مسئله به ضرب اولنوب اولن یکی حاصل
اولور پس مسئله اولن ایلدن صحیح اولور اختان دن هر بر نه بر سهم
ویر بلوب عول لازم کلور و کدریت بولنماد و غی زیر ازید رضه
نعالی عنه حضرت سیدک اصولی بو صورتن مستقیم در باب المناخه
قسمت اولمادین اولسه بعض سهام بنه میراث اولور مناسخی نام
مناسخی مفاعله صیغه سیدر نقل و تحویل معنا سنده اولان نسخدن
ما خود در و اهل فن اصطلاحین بونکلر و اد بعض ورنه قبل القسمه

وفات اینکلیک مورثان نصیب کنندیک و از تدریج انتقال نکند
 وارث اولسید می بر کسب کس هم وفات اینکلیک هر بر ابرس
 بجه وراثتی قالسه هر برینک دکه حصه سی اگر برینک
 اگر برکشی وفات ایدو ترک قسمت اولنمادین ورنه سندن بری
 وفات ایلسه ایدو اگر میت ثانی ورنه سنگ جمیع میت اولر
 ورنه سندن میت ثانی اخواجده صکره باقیینک عینی اولوب ورنه
 اولدم کی قسمتک طریق میت نامیده منیره اولمسه قسمت واصل
 انفا اولنور مثلاً میت اولک بطن واحد دن ابنان و ثانی
 قالوب بطن ابنان بری وفات ایدو ذکر اولنمادین بری
 وایکی اختی قالوب بواکی میت مذکور در غیر بری وراثتی اولمسه
 میت اولک ترک سی دفعه واصل بران وایکی اخت بیننده للذکر
 مثل حقه الانثیین ارباباً تقسیم اولنور ترک بر قسمت اولنور زیر
 بی قائم در اگر جمیع مذکور باقی محدود عینی اولمسه که بوند
 وجوه محکمه جو قدر و یا خود عینی اولوب لکن قسمتک طریق
 منیره اولورسه اندرده قسمت احوالی کیفاً و کما اشوباً آیه ده
 اولنور و میت ایکی اکثر اولدوغی صور مذنی معیت ابریک اولنور
 اولمسه قسمت اخوا اولر بر در قسمتند اصل کل
 یعنی صور محدود نک قسمتند اصل و قاعلم و اخیه دیکدر
 و بود در لفظی ابیات آیه ده کی قواعد اشارت در
 میت اولک خصوصنی اگر اید نصیحه مسئلہ فی الحال
 یعنی میت اول مسئلہ سی قواعد سابقه موجب نصیحه اولن

اوله وراثت اسلمی جو صحیح میت ثانی ایچون این نصیحه
 یعنی میت اول مسئلہ سی معلوم اولوب ورنه سنگ سهامی مختار
 اولد فله میت اولدن قطع نظر میت ثانی مسئلہ سی نصیحه اولن
 صکره کل سهم سابقن نسبت یعنی نصیحه ثانی به قسمت
 یعنی میت ثانییک نصیحه اولدن سهمی قدری اخذ اولوب نصیحه ثانییک
 مجموعہ نسبت قسمت اولوب یک ربله مستقیم اولورسه اولر صها
 یعنی سهم ناخود اگر نصیحه ثانی مجموعہ مساوی اولورسه و یا خود نصیحه ثانی
 مجموعہ داخل اولورسه جهاد و تحت زیر تقسیم اولوردر کز بوضوح
 ضرب احتیاج اولن اولمیهوب کر موافق اوله اگا
 وفق نصیحه ثانی ضرب اوله هم کل نصیحه اوله اولر دم
 کر مابین اولورسه ضرب اولن کل نصیحه ثانی اولن
 یعنی مستقیم اولمیهوب المسار لازم اولیچ شوندن حالی دیکدر
 سهم ناخود مذکور نصیحه ثانی مجموعہ یا موافق اوله یا مابین اوله
 اگر موافق ایسه نصیحه ثانییک وفق نصیحه اولک کلنه ضرب اولن
 اگر مابین ایسه نصیحه ثانییک کل نصیحه اولک کلنه ضرب اولن
 اولدی حصول ضرب نصیحه بن مخرج ملتهای مسئلین
 یعنی نصیحه ثانی موافق اولر وجه مشروح اوزم بری بر ضرب
 اولن فله حاصل ضرب اول ایکی مسئلہ مجموعتک مخرجی هم
 ایکیسنگ ملتهای سیدر مثلاً بر خاتون وفات ایدو زوجنی و
 واتی ترک ایدو بطن زوج مذکور وفات ایدو زوج سنی
 و ابینی و اتنی ترک ایدو بطن بنت مذکور وفات ایدو

ایکی اینی و بر بنی و جتنی نرک ایدوب بعد از شوی جتنی که میت
اولک اقی ایدی و فاتی ایدوب زو جتی و ایکی ابوبین اخلرینی نرک
ایدوب و میت اولک نرک سی هیچ طبقه ده قسمت و تمام ابوب حالا
بطریق المناسی قسمت مراد اولسه کرد که اوله برتینک مسئله سی
ماعدادن قطع نظر تصحیح اولسه ایدوب میت اولک اصل مسئله
اون ایکی اینی ابوبین روتیه او لکین مسئله بطریق الرزادون الی ان تصحیح
اولنوب پس اون الشیدن حصة زوج دوت و حصة بنت طفور
و حصة ام اوج اولور و میت ثانیه اصل مسئله و هم تصحیح دوتیان
اولوب حصة زوج بر حصة اب ایکی حصة بر اولور و میت ثانیه
اصل مسئله و تصحیح الی دن اولوب حصة جتنی بر و حصة اینان دوت
و حصة بنت بر اولور و میت رابع اصل مسئله و هم تصحیح دوت
اولوب حصة زوج ایکی و حصة اینان ایکی اولور ایدوب تصحیح
اول اولن اتی دن ثانی دورتن ثالث الی دن رابع دورتن
اولدوغی معلوم اولد بیه تصحیح اولدن سهم زوج یعنی دورت
تصحیح ثانی بیه مساوی و مستقیم اولمخله تصحیح مجموع مسئلتین دخی
اولن الی دن اولور بجلد اولن الی دن سهم بنت یعنی طفور تصحیح
ثالثه یعنی التیه مستقیم اولیوب لکن بینکینم موافقت بالثبات
اولمخین تصحیح ثالث و فقی یعنی ثلثی یعنی ایکی تصحیح مجموع اوله
یعنی اولن الی بیه ضرب اولنوب اونور ایکی حاصل اولوب پس تصحیح
مجموع ثانی اونور ایکیدن اولور پس مسئله اولاده حصة زوج
سکر حصة بنت اولن سکر حصة ام الی اولور کزک مسئله ثانیه ده

در نه زوج حصة رینه دخی ایکی ضرب اولنوب هر مری ضعف اولوب
بعد سهم بنت اولان اون سکرده تصحیح ثالث یعنی الی داخل اولمخله سهم
نورالکام مستقیم اولوب پس تصحیح مجموع ثانی اولان اونور ایکی یعنی تصحیح
مجموع ثالث اولور پس مسئله ثالثه ده اولن سکر دن حصة اینان اولن ایکی
حصة بنت اوج حصة جتنی اوج اولور بعد جتنی مذکور نک میت
ثالثه دن حصة سی اوج ایدوب میت اولدن من جهة الاموه حصة سی الی
بر مری بر نه ختم اولنوب جمله سی که طفور اولور تصحیح رابع یعنی دوتیه مستقیم
اولیوب بینکینم مبیانت اولمخین تصحیح رابع یعنی دورک کل تصحیح
مجموع ثالث یعنی اونور ایکی نک کلنه ضرب اولنوب یوزیکری سکر
حاصل اولور پس مسئله رابعه ده تصحیح مجموع رابع شوی یوزیکری سکر
اولور ایدوب جتنی نک ایکی حصة شاک مجموعی طفور تصحیح رابع
یعنی دورت ضرب اولنوب حاصل اولان اونور الی دن زوج اولن سکر
و ایکی اخ اون سکر اولور و میت رابع خیر موتی اولوب بود سکره تصحیح
احتیاج اولمخین تصحیح مناسی یوزیکری سکر دن اولور بود اقدام
اونور ایکی مخ جتنی اخ اولن سهم دوتیه ضرب اولنوب هر مری
مخج اخیره یعنی تصحیح مناسی بیه انتقال ایدوب معلوم اولد که مثال
صورت استقامتی و صورت موافقتی و صورت مبیانتی مشتمل بر تسع
نوعه مثال اولور و استقامت هم بطریق الماثله اولانی و هم بطریق
المداخله اولانی مشتمل بر تسع بوطر نفقه دورت نوعه مثال اولور حالا
سکره وراثت اول سهم آل انی مضروب ضرب قل فی الحال
بل و مضروب سی سن بوجه صحیح وفق و یا کل ثانی تصحیح

یعنی میت اول و از تکریم نصیحت اولدن سهارنی آلب آنی مضروب
 فل یعنی نصیحت ثانی به ضرب ایله یکدر و مضروب ایله نه مراد اولدن و غنی میت
 ثانی ایله بیان اولمشد و ثانی نصیحت عبارتیک اضافتی بیانیة نصیحت ثانی یکدر
 صکره وراثت ثانی موتی اسمن جمله ایلوب احصا
 متوفای ثانی سهندن وفقه یا کله آنی ضرب است سن
 یعنی میت ثانی و از تکریم نصیحت ثانی سهارنی معلوم ایدند
 صکره میت ثانی یک میت اولدن انتقال ایدن سهارنی با وفقه
 و یا کله ضرب است یکدر اگر اول سهم معلوم ایله میت ثانی یک
 سهمی بینند موافقت و اریسه وفقه ضرب اولنور اگر بیابند
 و اریسه کله ضرب اولنور استقامت صورتی محتاج بیاید و لمغین
 ترک اولمشد ایددی حاصل ضرب مذکور میت ثانی و از تکریم
 سهم مضروب صاحبیک نصیبی اولور **ما**
 ثالث و رابعین موتانک بل طریقن کما مضی انک
 یعنی اول خرج اعتبار اولنه کله نصیحت اولک میرینه
 جای نمانند ثالثی طوتله رابعی خامسک میرینه کله
 خامس مساوی اولینه قیاس بوحساب اولدی جمله سینه
 یعنی میت ثالث و رابع و اریسه سابقه کی کی طریق مذکور و رابع
 نصیحت اولنور یعنی ثالث ثانی مقامه شری اولنور رابع و غنی ثالث
 مقامه شری اولنور کذا و کذا تا نهایت بونی و بالجه طریق سابق
 کما یذبح فیه اولنور هر مرتبه استعالی معلوم اولور و هر مرتبه ده
 مقابسه ایله نصیحت اولنور باب توبه ذوی الارحام ذوی الارحام

این متن در مورد تقسیم ارث است و به روشنی بیان می‌کند که چگونه سهم هر میت را بر اساس نصیحت‌ها و شرایط وارثان محاسبه می‌کنند.

هم نفس و از تکریم اختلافات اولوب و هم و از تکریم قائل اولمشد
 دخی کیفیت و از تکریم بی وجهه اختلاف اولمشد و از تکریم
 عصبه اولسه هم اهل سهام اولور ایل نسب ذوی الارحام
 یعنی اصطلاح شرعیه ذوالرحم اولکند که میت نسب جسد علاقه سی اوله
 لکن اهل فرض و عصبه و لمیه اندی توبه آنی خیار صحاب
 اوج امام ایددیر که ذیاب اصحاب کریدن حضرت عمر و علی
 و ابن مسعود و ابوعبید و معاذ و ابوالدرداء و ابن عباس رضی الله عنهم
 اجماع ذوی الارحامی توبه ایتشد و از تکریم امام اعظم و امام ابو یوسف
 و امام محمد قدس الله تعالی ابراهیم دخی کذلک شافعی نیز ابو یوسف ایددی
 زین بن ثابت رضی الله عنه ذوی الارحام چون هرگز میراث یوقدر ایتشد
 امام شافعی دخی کذلک اگر وارث فلنور سه بود و جسد تقسیم اولنور
 جمله ذوالرحم اولدی چار اصفا اولامنتی الی الموتی
 فرع بنت ابی مرع بنتی اولا ذوی الارحام و درت صنفدر
 صنف اول اولد که میت منتمی یعنی منسوب اوله یعنی متبک دخی
 سلسله اولامنتی قری اولادی کبی دخی اوغلی قری اولادی کبی
 ثانیاً منتمی موتانک فاسد جد و جلق سی انک
 صنف ثانی اولد که میت لک منسوب اوله یعنی میت انک فروغندن اول
 متلاحد فاسدی کبی و جلق فاسدی کبی منسوب اوله صنف منقول و از تکریم
 ثالثاً منتمی الی الابوین رابعاً منتمی الی الجدرین صنف
 اولد که میتک ابوین منسوب اوله متلا متبک لابوین و یالاب
 فرزندانی قرری کبی و متبک لام فرزندانشک اوغلی و یا قرری کبی

این متن در مورد تقسیم ارث است و به روشنی بیان می‌کند که چگونه سهم هر میت را بر اساس نصیحت‌ها و شرایط وارثان محاسبه می‌کنند.

این متن در مورد تقسیم ارث است و به روشنی بیان می‌کند که چگونه سهم هر میت را بر اساس نصیحت‌ها و شرایط وارثان محاسبه می‌کنند.

و بنام دین هر بنیک فروشی کسی و آن سفوا صنف رابع اولی که متک
 جد و جده سینه مشوب اولی لایم هم کسی و فروشی کسی و خیم کسی که گانت
 و فروشی کسی و خالی با خاله کسی که یگانا قهر بنیک فروشی کسی و خیم کسی که گانت
 نقل اولندی محمد بن حسن بویله را وی امام اعظمین
 اولدی بو چار صنف ایچینده صنف ثانی و آن علوا قرب
 صکره اولدر و آن سفوا صکره ثالثی در و آن شری لوا
 بعد رابعی پس اولدی تمام اشبو اصنافا که ترتیبی و
 بعضی اوزن تقدیمنده روایات مختلفه اولمغین بیانه شروع
 اولندی پس معلوم اولدی که ابوسلیمان و عیسی بن ابی ریان
 ایله بیلر امام محمد بن اولی و خیم روایت ایله دی امام اعظمین که
 بود ورت صنف ایچینده میده اقرب و خیم و ارتدیه جمله این اقدم
 ثانی در و آن علوا و اگر صنف ثانی در هیچ بر فرد بولمغی صنف
 اقدم اولور و آن سفوا و اگر بوا یکی صنفین بر فرد بولمغی صنف
 اقدم اولور و آن شری لوا و اگر بولمغی ثانی در بر فرد بولمغی صنف
 افرادی و ارت اولور پس اصناف اربعه بود و جملهم تمام اولدی
 بر روایتی و خیم دیدی امام کا اولی ترتیبی بو سخن جامع
 اول و ثانی و ثالث و رابع عصیانته بعد از اول متک
 بواحد بر بونکله در فتوی و خیم معلوم اولدی که امام ابو یوسف
 و حسن بن زیاد روایت ایله بیلر امام اعظمین و خیم این سماع روایت
 امام محمد بن اولی و خیم روایت ایله دی امام اعظمین رضایه اصناف اربعه
 ترتیبی اول و ثانی و ثالث و رابع مطرعی جامع اول یعنی

و ارتدیه صنف اول افرادی اقدم اولی بعده صنف ثانی افرادی بجم
 ثالث افرادی بعد صنف رابع افرادی و ارت اولی و بالجمه اشبو
 اصناف اربعه بنیک ترتیبی عصیانته ذکر اولی اصناف اربعه بنیک ترتیبی
 کسی و بویله اصحر و مفتی به در تفصیلی شرح شریفین مسطور در
 بیل امامینی ایله بیلر هم اب اقم اوزن ثالثی اقدم
 امام ابو یوسف و امام محمد رضایه صنف اب اقم که صنف ثانی در و ارت
 صنف ثالث افرادی اقدم اولور **فصل فی الصنف الاول** بو فصل صنف اول سبیل
 ارثه اولی بو صنف اولدن میده اقرب اولنی بیلر سن
 طوئید بیلر بنت بنتی پس اولی بنت بنت ابنی او سینه مثلاً
 اشبو صنف اولدن پنجه کس بولمغی میده درجه ده اقرب اولان ارثه اولی
 اولور مثلاً بر کشتی وفات اید و بنت بنتی و خیم بنت بنتی ترک
 ایلمه جمیع ترکیم بنت بنت آلور زیر امیتله اکب بینم واسطه
 بر در بنت بنت ابن واسطه سی ایله بر پس او کسی فریدر پس برارته اولی
 قریب جمله ستوی اولمغین ولد و ارت اولور اندر حق
 اگر بو صنفین اولان ورثه درجه ده برابر اولور و ولد و ارت میراثه
 حق اولور مثلاً امیتک بنت بنت ابنی و خیم این بنت بنتی قالسه
 بنت ابن صاحب الفرض و ورثه اولمغین بنت بنت ابن ولد و ارت
 اولور و جمیع ترکیم بی اواز ایدر و بنت بنت صاحب الفرض
 و نه وارثه در پس این بنت بنت ولد و ارت اولور پس از کیم بر
 البماز مال حاصل اولالا اعتبار اولمغی خرج قرب درجه در ثانی ولد و ارت
 اولمغی و لیلی شرح عتبه ده مذکور در اولمغی که تفاوت مذکور

متساوی اولوب بکل امور یعنی درجه قریب تساوی و ذریع اولان
 درجه ده اگر تفاوت و مذکور بولنمسه یعنی جمیع اولاد وراثت اولمسه
 یا خود جمیع حسنی و لد وراثت اولورسه بولنمسه یعقوبیه حسن دیدلر
 بی اصول اولور فرعه نظر ذکر و انشی تفاوتی الحق
 اولور ابدان فرعه الحق یعنی من کل وجه برابر اولد فلان
 امام ابو یوسف و حسن بن زیاد و ضمه اصوله نظر انشیوب الحق ابدان
 فرعه نظر ایدوب ترکه فرعه بنشینم لکن در مثل خط الانشیا بن قسمت
 ایدلر اصولک ذکورق و انوثة تفاوتی اعتبار ایدلر و بولنمست
 امام اعظم و محقق حضرت بزرگوار روایت شاده ایدلر و در
 دیر محمد قل اول اصله نظر ذکر انشی برابر ایدلر
 بی اصول است فرعه علمه قسمت و در وزن فرقی حکم اولور
 چون برابر دکل ذکور و انات ایت اصول و ذریع قسمت
 فرعه و بر سهیم اصلنی پس از ان اولدی حکم خلاف بولنمست
 یعنی وجهه سابقه ده هم برابر اولوب بنشینم هرگز تفاوت بولماقی
 امام محمد اولاً اصوله نظر ایدلر اگر اصولک ذکورق و انوثة تفاوت
 بولما یوب بوجهتدن دخی برابر ایدلر اول اصولی اعتبار اول استقاله
 ایدوب ابو یوسف کبی الحق فرعه قسمت ایدلر و ذکر و انشی تفاوتی
 الحق فرعه دخی طو توب لکن در مثل خط الانشیا بن تقسیم ایدلر
 و اگر اصولک ذکورق و انوثة تفاوت و اریسه ترکه بی اول اصوله
 تقسیم ایدلر بعد از ان هر صلک سه منی فرعه و بر هر طریقه تقیسی
 اشوایات آینه ده و شش من و شکل آتی شش من علی و التفصیل

بیان اولور پس امان همان بنشینم خلاف بولمسه ساده لره ظاهر
 اولور و قسمندم بولور ایت امام اعظم کبیری و اتیک اشهریدر
 بنت بنت اولسه این بنشینم بالوفاق الدی بزرگن ایدلر
 اصولک اولان تفاوت اولما یوب بولمسه تفاوت اولان ماده کبر
 بریدر پس متیک بر بنت بنتی و بر این بنتی قالس اولمسه و کورق
 و انوثة تفاوت اولما یوب امان همان رضی الله تعالی عنهما قسمندم
 اتفاق ایدوب ابتداء ایدلر فرعه بنشینم بر اینه ایدلر فرعه
 بعد از ان بنت ابن بنتی ایدلر متیک این بنت بنتی اوله
 بولنمسه یعقوب ایدلر حسن دیدلر مالی ایدلر ایدلر فرعه اوله
 ثلث الوب بنت ابن بنتی همان ثلثان این بنت بنتی اولان
 یعنی اگر متیک بنت ابن بنتی دخی این بنت بنتی قالس امام یوسف
 و حسن بن زیاد هرگز تفاوت اصوله نظر انشیوب ترکه بی ابتداء ایدلر
 قسمت ایدوب پس بنت ابن بنتی ثلث این بنت بنتی ثلثا و بر
 بل محمد قسمندم قسمتی سن ابتداء اولور اصولکدن
 بطن اول و فاقه نظر ایت پس از ان بطن ثانی به گذر ایت
 صکره بنت ابن بنتی و بر ثلثان ثلثی و بر این بنت بنتی همان
 امام محمد ابتداء اصوله نظر ایدلر و بولنمست بطن اوله ایدلر بنت بولماقی
 و فاقی اولمخین انی اعتبار دن استقاله ایدلر بولنمست بطن ثانی
 اختلاف بولما یوب این بنت ثلثان بنت بنتی ثلث و بر
 هر رنگ قسمتی فرعه و بر این بنت ثلثا و این بنت بنتی و بر
 اولسه اولاد بنت ایدلر اگر متخالف بطون انات و ذکر

ایدلر
 ایدلر
 و قسم علی

صکره
 و قسم علی

بنیدلزم التي انبده ويرد وطولا كجلد كن كرك صعود و جهي ورك
كرك نزول و جهي ورك بلقا بسنه معلوم اولور امام محمد رضى
بطنا بعد بطن على الترتيب اصول اعتبار انكبين اول عرض الجاني
ايكي احتمالك مير بطن مسئلة التمشيد تصحيح اول نور بسكني احتمالك
اول بطن اصول بطن نبات و انشاء اول نور اوليان جانبدان
ابتداء ابد لم كم سبت شريف رح و سائر شر اكل كثرى رحمهم
الحق بواحمالي باز مشددر ايمد مي بطن اولر مذ كورده اول مسئلة
اون بشدن اعتبار اولنوب لكذ كرمش خط الانتين نبات طفور
انبايه التي در بس انبا ثلثة بر طائفه مستقلة فرض اولنوب حصه
لرني يعني التني محفوظ طوالم صكره اولر انبا تحتلزم بطن ثاني
نظر اولر قلم اختلاف بولنما يوب بطن ثالثة نظر اولر قلم ايكي
بنت ايله بر اين بولنحق محفوظي بنيدلزم قسمت ايد و انبا
بنثانه اوج وير مك كركدر بعلم انك نصيبى اوجى از اسنل
بطن سادسله فرعي بنته ويره لار زير اولر انك شيركي بوقدر
منفرد در بو خصوص ملاك احشريك بولنما و غنه بطون متوسطه
كركلته متفقه كرك مختلفه هيب يكساندر نته كم سائر صور مير بطن
وارد و بعضنهم قتي ظاهر در بيس بومجلد سبت شريفك
و كمال يا بشازاده نك رحمها الله تعالى ونا بعد نيك طوالم نلزم
نظر و اردر كمالا يخفى على المراجع المصنف بعلم اولر ايكي بنتي
بر طائفه مستقلة فيلوب تحتلزم بطن رابعه نظر اولر قلم
اختلاف بولنما يوب بطن خامسله مير بنت و بر اين بولنوب بنته

بر اينه ايكي وير بولور بس مير بريك حصه مي بطن سادسله فرعي و بولور
بومجلد بطن اولر كمي انبا ثلثه طائفه سنك فرعيه منتهى اوج
فستى تمام اولر كمي بعلم نبات تسع دفي بر طائفه مستقلة اوجى اولر
حصه لري اولان طفورى محفوظ طوالم واول نبات از اسنل بطن
ثانيه اختلاف بولنما يوب و بطن ثالثه التي بنت ايله اوج اين بولنوب
بر اين ايكي بنت طمك نلزم اولر مجموعى اولر ايكي بنت اولر بولن محفوظ
يعني طفور اولر ايكي مير سقيم اولر بولن بنيدلزم موافق بالثالث
بولنما غن عدد در وسك وفقى يعني ثلثي كمي دوردر اصل مسئلة
يعني اولر بنته ضرب اولنوب التمشيد حاصل اولر تصحيح مسئلة التمشيد اولر
بسر بفا بطن اولر كمي انبا ثلثه مير بولن كمي اون بشدن التي دكش ايدى
حالا دورت اولر التي مير ضرب اولنوب يكرمي دورت حاصل اولر
وانك تحتلزم محل قسمت اولان مير بطنلزم ضرب معروض اعتبار اولر
تا بطن سادسله انك فرعي اولان اوج بنندن مير بريك حصه
دفي دورت ضرب اولنوب مير بريك حصه مي اوج ايكن اون ايكي اولر
و مير بريك حصه مي ايكي ايكن سكر اولر و مير بريك حصه مي مير ايكن
دورت اولر بعلم نبات ايكون محفوظ اولان طفور دفي دورت
ضرب اولنوب اولر التي حاصل اولر بس انك از الزم بطن ثالثه
اولر كمي اولر التي قسمت اولنوب التي نبات اولر سكر و اوج انبا
اولر سكر كمي نبات و انبا طائفتين فيلوب طائفه انبا تحتلزم
بطن بعلم بر اين ايله ايكي بنت بولنوب اولر سكر انبا طفور بنثانه
طفور كمي حصه اين اولان طفور بطن سادسله از اسنل كمي فرعي

بنده ذکر موهو مخلوط وخی شرح معهوده کلا املزله نظر وار در نه کم متلی سولی
 واول بنیان از اسند بطن حاصل اختلاف بولنمایوب بطن سادس
 بر این و بر بنت بولنوب طغوزون ابنة التی بنته اوج ذکر طائفه بنت
 که اندر اون سکر و کش ایدی از ازل بطن را بعل اوج این و اوج بنت
 بولنوب اول سکران اول یکی اوج ابنة دكوب التی وخی اوج بنته دكوب
 اندر وخی طائفین قلب بولنوب طائفه ابنة املزله تختند بطن خامس بر این یکی
 بنت بولنوب نصیب این یعنی التی تختند فرعی بنته ذکر و نصیب
 بنین یعنی التی تختند کی بنت و ابنة دكوب بنته ابنة دكوب
 و طائفه بنات ثلاث تختند بطن خامس بر این و یکی بنت بولنوب
 نصیب این یعنی اوج تختند فرعی بنته ذکر و نصیب بنتین یعنی اوج
 تختند کی بنت و ابنة دكوب بنته بر ابنة ابلی ذکر بواختمال اوز کجاک
 بوراده تمام اولدی اگر بواختمالک جانب مقابلند غیر ضاکجاک
 و اولد اولور سینه بطن اولدن اوج این ابنة طغوز بنت بولنوب مسئله
 اول بشدن اولوب بسن دكوب و انات طائفین قلب صکر کلا اولور
 التمشدن نصیح اولور بواختمال نظیر احتمال اولد رف قری همان
 بود کلا و ذکر دكوب و انات احتمال اولدن مختلفه دکلر احتمال تا سیک
 مختلفه در و انات نصیح فی الحکم مقدم و تاخ تفاوتی و ادر بوند کور
 غیر هیچ وجهه تفاوت بوقدر بعد از طولا کچیلن یکی احتمال
 شروع ابله لم و جانب فوقدن نزول کچیلیم ایمی بطن اولدن
 التی بنات بولنوب اختلاف بولنمایوب بطن ثانی به نزول اولوب
 بر این ابنة بشن بنت بولنوب بسن مسئله بیدن اولوب ابنة ابلی

بنات بولنوب

بنات بشن ذکر بعد ابلی شریکی و لیب منفرد اولماین نصیبی یکی از اسند
 بطون مختلفه دن تا اون ابلی بطن فرعی بنته ذکر و بنات خمس از اسند
 بطن ثالثه بر بنده و در بنت بولنوب اختصار اگر ابلی بنت بر این حکند
 اولمعه جلده سی اوج این اولوب بنات خمسک نصیبی یعنی بشن اوج مستقیم
 اولموب پیشدن نسبت مبیانت اولماین عدد روس یعنی اوج حاصل
 مسئله یعنی بیدی به ضرب اولنوب حاصل اولان یکرمی بر این مسئله
 نصیح اولور پس با بقا بطن ثانی اولان بر ابنة چونکه بیدن ابلی
 دکش ایدی حالا اول یکی به وخی اوج ضرب اولنوب حاصل اولان التی
 اولن ابلی بطن فرعی بنتک نصیبی اولور و بشن بناتک نصیبی به
 وخی اوج ضرب اولنوب اولن بشن حاصل اولوب صکره محال اختصار اولان
 بطن ثالثه اولن بشدن بر ابنة بشن و دورت بنته اولن ذکر بواختمال
 وخی بی شریک اولمعه نصیبی بشن از اسند تا اون ابلی بطن فرعی
 بنته ذکر و بنات اربع از اسند بطن را بعل بر این و اوج بنت
 بولنوب املزله نصیبی اولان اوندن بر ابنة دورت و اوج بنته التی
 ذکر بواختمال وخی بی شریک اولماین نصیبی دورت از اسند اونه
 ابلی بطن فرعی بنته ذکر و بطن را بعل کی اول بنات ثلاث از اسند
 بطن خامس و سادس اختلاف بولنمایوب تا بطن سابع
 بر این و ابلی بنت بولنوب پس املزله نصیبی التی دن بر ابنة اوج و ابلی
 بنته اوج ذکر و ابلی شریکی اولماین نصیبی اوج از اسند اونه
 ابلی بطن فرعی ابنة ذکر و بطن سابع کی ابلی بنت از اسند ثانی
 و سابع اختلاف بولنمایوب تا بطن عاشره بر بنت ابلة بر این بولنوب

پس اندک نصیبی و چون بنده بر اینه ایکی ذکر و هر سری بی شریک و لغین
 نصیبی او ان ایکنجی بطین فرعی بنده انتقال ایلر بوراده و احتمال
 دخی تمام اولدی بعد زان اشاعه دن یوقار و صحو ایله کلیم کی
 بطن اولم ایکی این ایلر دورت بنت بولوب ایکی اینله دورت بنت
 قدر ازین بر ابر و لغین لاجل الاختصار ایکی این بر اس و دورت
 بنت بر اس اعتبار اولوب بناء علی ذلک هر بر اس بر د کوب ذکر
 و اثاث طائفتین فکوب بجرم ایکی این از اسلم بطن تائید بر این ایلر
 بر بنت بولوب پس عدد و سلی اوج و اب ایکی اینک نصیبی
 بر اوج بنقیم و لایحق اوج اصل مسئله یعنی ایکی بر ضرب اولوب
 التي حاصل اولوب بطن اولم ایکی اینه اوج و دورت بنته اوج
 صکره ایکی اینک نصیبی و چون از ازین بطن تائید کی بر اینه ایکی
 و بر بنته بر د کوب بجرم هر سری بی شریک و لغین نصیبی او ان ایکنجی
 بطن فرعی بنده انتقال ایلر صکره دورت بنتک از ازین بطن تائید
 بر این ایلر اوج بنت بولوب پس عدد و سلی بطن اولوب بنات
 اربع نصیبی اوج ایلر بش بنینک مبادت و لغین عدد و سلی
 یعنی بش حاصل اول یعنی ایکی بر ضرب اولوب او تور حاصل و کور
 پس بطن اولم ایکی اینک نصیبی او ان بش اولوب بجرم تا اوج
 ایکنجی بطن کی فرعی کی مقتدا بر اینه ایکی د کوشیدی حالا اکا اول
 و بر اینه دخی بر د کوشیدی حالا اکا بش و کور و بینه بطن اولم کورده
 دورت بنتک نصیبی دخی او ان بش اولوب بجرم از ازین بطن
 تائید بولن ان بر اینه التي و اوج بنته طقوز د کوب این مذکور بی شریک

مسئله ایکنجی اولوب
 ع

اکلین

اولمغین نصیبی التي تا اون ایکنجی بطن فرعی بنده انتقال ایلر و اولوب
 ثلث از اسلم بطن تائید اختلاف بولنما یوب بطن راجع ایکی بنت ایلر
 بر این بولوب اختصار عدد و سلی یعنی ایکی حاصل تائی به یعنی اولوب
 ضرب اولوب التمش حاصل اولوب تصحیح مسئله التمش اولوب پس
 او ان ایکنجی بطن نصیبی او ان اولان فرعک او ان اولور و نصیبی
 التي اولان فرعک او ان ایکی اولور اصل کی دخی کذ لک مضلعف اولور
 جمله سنک و جرمی ظاهر در پس اوج بنتک نصیبی طقوز دخی او ان
 اولد قلم از ازین بطن راجع کی بر اینه طقوز و ایکی بنته طقوز
 د کوب این مذکور بی شریک او لغه نصیبی طقوز او ان ایکنجی بطن
 فرعی بنده انتقال ایلر و ایکی بنت از اسلم بطن خامس اختلاف
 بولنما یوب بطن سادس بر این ایلر بر بنت بولوب طقوز دن بنته
 اوج اینه التي د کوب هر سری بی شریک و لغین نصیبی او ان ایکنجی
 بطن فرعی بنده انتقال ایلر شکل مذکور کجیم احوال بوراده تمام اولد کی
 دخی بل کم امام محمد هم اصله قسمت داد ایدند کی دم
 صفت اخذ ایلر اصلدن الحق فرعون اخذ ایدر عدد مطلق
 بر کسته و فاته ایدو مثلا اینی بنت بنت بنتی اولو
 قاله بنت ابن بنت بنتی ایلر بنتی بنت ابن بنتی بیلر
 امام محمد رضی الله عنین مذمبی موجب اصوله قسمت داد ایدنسه اصله
 ذلورت و ثلث و صفن اعتبار ایدو و فرعک عدد ذی اصله
 دخی اعتبار ایدر پس بر اصلک فرعی ایکی اولسه اول ایکی لکی و غل
 معتبر اولد دخی کی اصله دخی اعتبار ایدر مثلا بر متیک قرینک

در بیان این

یکی نقلک امام اعظم بن اشهری اولدی قول این حسن
یعنی امام ابوحنیفه حضرت نردن بو خصوصیل یکی قول روایت اولمیشد
اول یکی قولک اشهری امام محمد قولدر مطلقا ذوی الارحام مسامک
قول امام محمد اولی مفتی به در قول آخر که امام ابوحنیفه قولدر امام اعظم بن روایت اولمیشد

علامه اگر چه ایلدیلر ارث ذور حمل جماعه نظره

طوت جهانی بمذهب یعقوب انجمن ابدان فرعون مرغوب

هم برای محمد بن حسن ابنت جهانه نظر اصول سن

اشهری صنف اول افرادینک میتة انتما سی علی السویه اولوب بلر که

بعضنک انتما سی جهت داخله دن و بعض آخر که جهات منقذونه

اولور سه علامه جهانه اعتبار ایدر . کنن ابو یوسف رح انجمن ابدان

فروع اعتبار ایدر امام محمد رح اصول سن اعتبار اینکین اولر

تفاوت جهات حکمی اصول سن اعتبار ایدر و اهل عراق و خو اسان

رحمهم امام ابو یوسف دن بو منوال اوزن نقل ایدر لر که نخود

جهانه نظر انیمیه نه اصول سن و نه فروع علم

نته کم بر کس این عزم عدم قاله بنتان بنت بنتی او هم

عین بنتین این بنتی اولر غیره هم این بنت بنتی قله

بویتکرده خفا یوفر خصوصاً که بو شکل تمثیل اعتبار اولسه

بنت ابن شیبہ بنت
بنت ابن شیبہ بنت
بنت ابن شیبہ بنت
بنت ابن شیبہ بنت

مذهب اول اوزن بونلم همک این الونکث و اینتان نلکثان

فصل

یعنی امام ابو یوسف رح قولنجه اینتانه یکی جهت بولنماین دور
بنت حکم دن اولور پس بو مسئله اولر حکم اولور که میتة این ایلر
دور بنت ترک تمثیل اولر بو تقدیر ذریع اینه نلکث اینتانه نلکثان ذکر

رای ناینم اولر که اقسام که بنتانه کبه و نوعی سهام

ایلرندن یو ایلرندن اب مآداب و حی این بنت بنت الونک

یعنی امام محمد قولنجه مسئله یکرمی سکزدن نصیج اولور ذکر اولمیشد

بنتانه یکرمی یکی ذکر اینه النی ذکر وجهی دلدر که امام محمد قولی ذریع

بطن اولدر اختلاف بولنم یوب بطن ثانی به نظر اولدر قلم این

و یکی بنت بولنوب و بر این و بر بنتک فرعلری اولان بنتانک

عددی اصلدر دن دخی اعتبار اولنم غله اولر بر این ابنان اولور

و بر بنت دخی بنتان اولوب و ابنان معهودان دور بنت حکم دن

اولوب و بوجموج که النی بنت اولور بر بنت اخوی ایلر جماعه کیدی

بنت اولور پس بطن ناینم بیدین اینه دور و اتم بنتان اولان

بنته یکی و بنت اخوی به بر اصابت ایدر بعلم ذکر و انشی طائفین

قلنوب اولالا اینک سهامی یعنی دور فرعی بنتانه و بر یور ثانی

اول یکی بنتک سهامی اوج بطن نالتم فرعلری بنتان ایلر اینه

یعنی حکم دور بنته و بر یوب قسمت در اولدر قلم دور ابلا اوج

بیینم مبانیت اولماین دور عددی اصل مسئله یعنی

یدی به ضرب اولوب پس مسئله حاصل اولان یکرمی سکزدن نصیج

اولوب یکرمی سکزدن بنتانه دفعه ایلرندن اولن النی ذکر بر دفعه

دخی ایلرندن النی ذکر پس بنتانه جمعا یکرمی یکی کو به بر اینه

اولن برهم صابت ایدر النی دخی ابن بنت بنده در فصل
 فی الصنف الثانی بو فصل صنف ثانی بیانند در **ما**
 صنف ثانی یکچند اقرب اولان ارثه اولی بانی وجه کان
 یعنی بو صنف دخی کالاول درجه اقرب اولان ارثه اولی در کتب
 جھندن کرک ام جھندن هب یکساندر پس اب ام اولی
 اب ام ام دن دخی اب ام اب دن و قس علیہ ایجات
 مستوی اولسه لر اولور اولی میتہ وارث ایدر اولاد
 بونل ترجیح و صف اولاده متخالف امه سادہ
 یعنی اگر درجه فریق تفاوت بولنما یوب هب برابر اولسه
 کہ میتہ وارث ایدر اولاسی اول اولی اولور پس اب ام ام
 مقدمدر اب اب ام ام اولور زیرا اولکیدم واسطه انتساب
 ام ام در جملہ صحیح در پس نک ابی مدلی بالوارث اولور اب
 اب ام بویله دکلدر معلوم اولکہ تقدیم مذکور ابو سہیل النعمانی
 و ابو فضل الخفاف و علی بن عیسی البصری زاید و اما ابو سلیمان
 الجرجانی و ابو علی البستی اولاد مذکور اعتبار اینک تقدیم
 اینک پس بو صنف و صف اولانک نیز جمیع اختلافیدر
 و طریقتیک اوله سی شروح و تبیین تفصیل اولور مذکور در
 مستوی اولسه لر اولاد یا خود اولاده جمله سی سوا
 کل مدلی هبک صفاتی هب متوافق اوله علی التعیین
 متحد اولی حق قرابت هم اولور ایدر فرع قسمت اقدم
 یعنی درجه ده برابر اولوب هیچ بر نزم اولاد بالوارث بولنما

اینک تقدیم
 اینک تقدیم
 اینک تقدیم
 اینک تقدیم

نہ کم اب اب ام اب دخی ام اب ام اب ترک اندو کی کسی و با خود
 ہر بری مدلی بالوارث اولسه نہ کم اب ام اب اب اب دخی اب
 ام ام ام اب ترک اندو کی و ہم مدلی به اولنک یعنی اولکیدم
 اولاد اولک سببی اولد جمیعک صفاتی و کورنم و انوشن توافق
 اولور اولسه نہ کم اولاد بالوارث بولنما مثالہ بویله واقع اولند
 زیرا آورده وارث اولان جد و جن متحد لر مدلی به اولان واسطه
 انتسابند و ہم قرابتی متحد اولسه یعنی اول وارثک جمیعک
 میتہ قرابتی متبک خاصہ باباسی جانبدن اوله و یا خاصہ
 اناسی جانبدن اوله بوقیود تمام ہا موجودہ ایسہ قسمت ایدر فروغ
 اولور اولور پس مثال مذکورده مال میتہ جد و جن ہنرم
 اثلاً لذلک مثل خط الانتہین قسمت اولور **ما**
 مختلف اولسه وصف مدلی به قسمت اول خلافت اوله به
 بوبیت یوفار و ده کل مدلی ہبک الح بیتہ ناطر در پس انک قنن
 اعتبار اولن ان استواء درجه قیدی بونل دخی معتبر در خصوص
 بیت بود کہ اگر استواء درجه بولنوب و مدلی به اولنک صفاتی کون
 و انوشن مختلف اولور نہ کم ذکر اولن ان اولاد کل بالوارث متبک
 بویله واقع اولند برورده مال میتہ اول بطون اختلاف اولور لذلک مثل
 خط الانتہین قسمت اولور بعلم ذکر و انتہین قنن کما فی الصنف
 متحد اولسه قرابت ہم ایدر اثلاً لذلک فی قسمت اودم
 ثلثانی قرابت ابہ و ثلثی قرابت مادر **ما**
 یعنی استواء درجه بولنوب لکن قرابتی متحد اولوب مختلف

اولور سه نشه کم ام اب ام اب الاب اخي ام اب اب اب الام
 ترک اند و کی کسی که وارثه اولانک فرای اب میت چاندند
 وارثه ثانیه یک فرای ام میت چاندند بواره مال اولان
 قسمت اولوب ثلثانی قرابت ایک نصیبی ثلثی قرابت ایک
 نصیبی اولور پس میت اب و امی ترک انیمش کی اولوب
 ترک سی ابتداء ابی و امی بنین قسمت اولور و اما
 هر فرقه اصابت ایلمی ایله حادی اوزن قسمت ای
 یعنی ذوی قرابت اب بر فریق اولوب ذوی قرابت الام بر فریق آخ
 اولوب هر بر یک نصیبی حادی بنین قسمت اولور هر بر یک
 اتحاد قرابت حکمی اعتبار اولور معلوم اوله که متن سراجیلیم بوجمل
 اگر چه مظنه اضطراب و خلل در لکن مها امکان تبعیت التام
 اولنما غین منوال اصل اوزن نسج کلام اولندی و حضرت سید
 شریف قدس سره اللطیف ترتیب دلپذیر ایله ضوابطی تحریر
 و تصویر انجلیکین بوقیر کثیر التفصیل انک ترجمه سنی مع ترتیب
 تحریر ایلمیم که اول ترجمه بود بواره با استواء درجه اوله یا اولیه
 تقدیر ثانی اوزن اقرب اولی در تقدیر اول اوزن با قرابت
 متخیر اوله با خود مختلفه اوله اگر مختلفه اولور سه مال اولان
 قسمت اولور وجه مذکور اوزن اگر متخیر اولور سه صفت
 اصول یا متفق اوله بو تقدیر چه قسمت ابدان فروغ اوزن
 اولور با خود متفق اولیه بو تقدیر چه مال علای خلاف
 اوزن قسمت اولور کما فی الحقیقه الاول فصل فی التصفیات

بفضل

بفصل صنف ثالث بیانیم درله املر مطلقا فرزند اشرا و لایدر
 و مطلقا فرزند اشرا بناید و لاقم ار فرزند اشرا بناید اما
 صنف ثالث نظیر اولوب یعنی اولی اربث اولور اقرب
 فرع ذور حمدن اولور اولی عصبه فرعی اولوب سبب سواد
 یعنی بونیم دخی اقرب اولان اولی اولور اگر برابر راب
 عصبه فرعی اولان ذور حمد فرزندن اولی اولور اما
 میتاک قالسه بنت ابن اخي قالسه هم این بنت اخي اخي
 ایکسی سبب لام و اب یا مکر لاب و ام بری لاب دیگر
 مالی بنت ابن اخ الور کلا عصبه فرعیدر اولور اولی
 یعنی میتاک لابون ار فرزند اشرا او غلنک قری ایله لابون قری
 فرزند اشرا قریک او غلی با خود لاب فرزند اشرا قریک او غلی قالسه
 و میتاک لاب ار فرزند اشرا او غلنک قری ایله لابون قری
 فرزند اشرا قریک او غلی قالسه استواء ج صورتم جمع مالی
 بنت ابن اخ الور زیر عصبه فرعیدر این بنت اخت لیکن
 بر شئی بو قدر بالاتفاق بیت ثانی اولنم ایکسی لفظی ایله خداد
 اگر چه بنت ابن اخ و این بنت اخت در لکن لابون اولمه کی
 و لا اولمه کی اخ و خنده ظاهر اولور یا مکر لفظی خنده کی مصرعه
 ایکسیدم لاقم اولور سه اگر مالی اولان افشام ایلم کر
 بونیم یعقوب بوبله قسمت ایدر یعنی بدانه اعتبار ایلم
 یعنی لابون و لاب مختلف لام واقع اولسه استواء صورت کی
 امام ابو یوسف قولنج اخي ابدان فروغ نظر اولور زیر درجه

بنت اخت لاب ایلم میتاک بنت ابن اخ لاب و این
 جمع مالی عصبه فرعی اولور و لایدر بوضوح دخی
 اولنم لابون ار فرزند اشرا او غلی با خود لاب فرزند اشرا قریک او غلی قالسه
 و میتاک لاب ار فرزند اشرا او غلنک قری ایله لابون قری فرزند اشرا قریک او غلی قالسه

اولور سه نشه کم ام اب ام اب الاب اخي ام اب اب اب الام
 ترک اند و کی کسی که وارثه اولانک فرای اب میت چاندند
 وارثه ثانیه یک فرای ام میت چاندند بواره مال اولان
 قسمت اولوب ثلثانی قرابت ایک نصیبی ثلثی قرابت ایک
 نصیبی اولور پس میت اب و امی ترک انیمش کی اولوب
 ترک سی ابتداء ابی و امی بنین قسمت اولور و اما
 هر فرقه اصابت ایلمی ایله حادی اوزن قسمت ای
 یعنی ذوی قرابت اب بر فریق اولوب ذوی قرابت الام بر فریق آخ
 اولوب هر بر یک نصیبی حادی بنین قسمت اولور هر بر یک
 اتحاد قرابت حکمی اعتبار اولور معلوم اوله که متن سراجیلیم بوجمل
 اگر چه مظنه اضطراب و خلل در لکن مها امکان تبعیت التام
 اولنما غین منوال اصل اوزن نسج کلام اولندی و حضرت سید
 شریف قدس سره اللطیف ترتیب دلپذیر ایله ضوابطی تحریر
 و تصویر انجلیکین بوقیر کثیر التفصیل انک ترجمه سنی مع ترتیب
 تحریر ایلمیم که اول ترجمه بود بواره با استواء درجه اوله یا اولیه
 تقدیر ثانی اوزن اقرب اولی در تقدیر اول اوزن با قرابت
 متخیر اوله با خود مختلفه اوله اگر مختلفه اولور سه مال اولان
 قسمت اولور وجه مذکور اوزن اگر متخیر اولور سه صفت
 اصول یا متفق اوله بو تقدیر چه قسمت ابدان فروغ اوزن
 اولور با خود متفق اولیه بو تقدیر چه مال علای خلاف
 اوزن قسمت اولور کما فی الحقیقه الاول فصل فی التصفیات

برابر در و ایکسی فی ولد عصبه کلدر پس لکن مثل خط الانتین
 انکلا ثانیاً قسمت اولی و ثانی بن فرغ ثلثان بنت فرغ ثلث الی
 و اصل کلدر اخ لام ایله اخت لام حصه لری برابر اولی و ثانی
 سرت اینتر شرح و تیه بیندیر دیر محمد که مال اولی و ثانی
 اعتبار اصول ایدر او همان امام محمد رضه اصول اعتبار اینکین
 اولاً جمیع مال اخ لام و اخت لام بیندیر علی السویه نصفین
 اولی و ثانی قسمت اولی و ثانی هر یک حصه سی یعنی نصف
 نحایت اولان فرعه و بر لور اما کجک بقولی ظاهر از وایه در حفظ
 و بر لور جمله چون برابر اولی عصبه فرعی اولیه اصلاً
 عصبه فرعی اولی کلاً یا بعضی یا فرعی ذی عصبه اولی
 بعضی هم اهل فرض فرعی اولی یعنی میتة قبل جملگی
 برابر اولی فکرند صکره بوندیده نیچ احتمال واردر بری بود که
 اندرده هیچ فرع عصبه اولیه مثلاً بنت بنت اخ ایله بنت
 اخ کبی بری ذی بود که اندرک جمیع فرع عصبه اولیه مثلاً بنتان
 این اخ لا بوین کبی یا خود بنتان این اخ لا ب کبی بری ذی
 بود که بعضی فرع عصبه بعضی فرعی فرع صاحب فرض
 اولی یعنی احتمال این سابقین جمع اولیه مثلاً بنت اخ لا بوین
 بنت اخ لام کبی استیوا و احتمال متن سیر حیدم یا زیلان و غیر
 سید شریف و حضرت ملا رحمهما الله تعالی شرح کردند بوندیدن
 زیاده به تعرض اینمشاوره لکن فقیر بر احتمال رابع لایح اولی
 اول بود که اندرک جمیع فرع صاحب فرض اولیه مثلاً

بنت اخت لا بوین ایله این اخ لام کبی لکن قیاس ایله بوجملگی ذی
 معلوم اولمغین اصله متابعت اولی کوریلوب استیوا نظیر ذی ذر
 اولی و ثانی بنت ثانی تک مصرع اولی اخ و ثانی یا لفظی تردید اچوند
 یا عصبه فرعی اولیه اصلاً یا عصبه فرعی اولیه کلاً دیکدر پس تردید
 یوفار و سینه مصروفدر و بومصرع صکره ذکر اولان اینکی مصرع
 مجموعی کلام واحد در پس یا بعضی فرع عصبه بعضی هم فرع صاحب
 فرض اولیه دیکدر اینکی یا لفظی اشاعه به مصروفدر
 بطوندی اقوالی معتبره یعقوب یوفار و ده بنش مصرع اچوند
 احتمالات ثلثانه احکامنی بیا ندر خاصه مصرع اخیر مخصوص
 ولد اخ لام و اب اولی اخ لام فرعی جمله دن ادنی
 یعنی امام ابو یوسف رح استیوا صنفه فیود مذکور دن استیوا
 بوندیدن صکره فوت قرابنده ترجیح ایدر پس اولیه اصلی اخت
 و یا اخ لا بوین اولیه یا لکز لا ب اولان او زینه تقدیم ترجیح ایدر
 و بونظیر جمله دن اعلی و من کل وجه اولی اولان ذر او شید و من
 اعلی و من وجه ادنی اولان مذکور برینسزم واسطه اولوب حکمی
 بالمقایسه معلوم اولمغین عبارت ایدر اولی و ثانی
 دیر محمد که قسمت آیت اول اخوات ایله اخوه او سینه کل
 بل فرو عک شمارینی کونیری فل اصولک جهاننده نظری
 اصلدن هر فرقی حصه سن ال قسمت ایله فرو عنه فی الحال
 یعنی امام محمد رح اعتبار اصول اینکین اولاً اخوه و اخوات او زینه
 قسمت ایدر و شمار فرعی اصوله اعتبار ایدر و جهات ذی اعتبار

ابن و بنت بدینند لکن مثل خط الانبیین ائله اثنا عشر است اول نور
 و مستطاف نور دن نصیح اول نور اول لطف نور دن اوج بنو النبیان و دعی
 اولان ابکی بنت ایلد بر این بدینند علی السویه تقسیم اول نور عدد دروس
 اوج و سهام اوج پس انکسار لازم اولمز و باقی فکان النبیانک
 نصفی یعنی اوج اخ لا بون بدینند ذکر و نصف اخی یعنی اوج
 شکست اولوب ثلثی اخت لا بون بدینند ذکر و ثلثی اخت لا بون
 بدینند ذکر و معلوم اولکه امام محمد رح اجزاء اصوله تقسیم اعتبار
 ایتمکین اخ لاق صاحب فرض اولمخله قسمته انکسار فکان شروع
 ایدر اخ لا بون عصبه اولمخله باقی انکسار طرفه ویرک اوزر
 قسمت ایدر بو مخلک منن سر جلیه بر مثال خنی ذکر اولمخله
 اول بود بر کشی وفات ایدر بر لا بون ار قرینداشی او غلنک
 قزینی و بر لآب ار قرینداشی او غلنک قزینی و بر لام ار قرینداشی
 او غلنک قزینی ترک ایلد بوراده جمیع مالی بنت ابن اخ لا بون
 الور بالاتفاق زیر اولد عصبه در سائراری بهم ولد صاحب
 فرض دکلدر بهم ولد عصبه دکلدر و وارثه مذکور انکسار
 بهم جانب ایدن و بهم جانب ایدن اولمخله قوت و انبشی
 و بو مثالک طریق قسمت واضح اولوب و اختصار اولمخله
 اولمخله مثال اول ایلد التفاق اولد فصل فی النصف الرابع
 بو فصل صنف رابع بیانند در که انکسار علی الاطلاق
 عاتیدر و لاق اعظامیدر و علی الاطلاق خال خلاستدر
 صنف رابعین اولد بر انجی که کوتری مالی اول الور مطلق

این صنف رابعین اولد بر انجی که کوتری مالی اول الور مطلق
 و این صنف رابعین اولد بر انجی که کوتری مالی اول الور مطلق

یعنی که

یعنی بوصف رابع افرادنک انجی بر فرد بولند جمیع مالی اول الور
 بر خاجمی اولاد و انجی سوال اولد که استیو حکم یعنی عند افراد
 جمیع مالی انجی استیو اصفا رابع بدینند مشرکدر پس صنف رابع
 تخصیص اولد و غنک و جی در جواب اولد که مصنف
 اصل بو حکمی اصفا فک جمیعند ذکر ایتدی لاجل الاختصار
 و بعد اصفا فک ذکر ایتدی سائر اصفا فک جو یانی اولویت طرفه
 ثابت اولمخله سوال اولد که سائر اصفا فک درجه اولویت
 مرجع اولور بود ذکر اولمخله ایدی استیو صنف رابعین انجی ذکر
 اولمخله جواب اولد که بوصف افرادنک جمیع درجه واحد
 پس ایتدی متصور دکلدر و بونک اولادی ضمنند اولان تفاوت
 بو فصل مسا یلک دکلدر زیر ابونک اولادی یکون مستقلاً
 بر فصل ذکر اولمخله متعده اولوب بهم اولد
 متعده خیز فراست اولور اقواسی بالوافق اولی
 یعنی بوصف افرادنک متعده جمیع اولد خیز فراست
 متعده اولد خیز فراست متعده اولمخله جمیع جانب واحد دن اولمخله
 اولور متعده علی الاطلاق عات کبی و لاق اعظام کبی زیر ابونک
 فراست کبی اب جانبند و متعده علی الاطلاق احوال حالات
 کبی زیر ابونک فراست کبی ام جانبند در بوند کور دن
 هر غنک کبی فراست کبی اولد بالاتفاق اولد ارش اولور
 لاب و اقم اولان اولور مثلاً لاب اولد اقدم اولمخله
 اتم منسوب اولور اقدم قوت فراست اولان تفاوت

این صنف رابعین اولد بر انجی که کوتری مالی اول الور مطلق
 و این صنف رابعین اولد بر انجی که کوتری مالی اول الور مطلق

این صنف رابعین اولد بر انجی که کوتری مالی اول الور مطلق
 و این صنف رابعین اولد بر انجی که کوتری مالی اول الور مطلق

باینده یعنی اولاد قرینی لا بون اوله بالکر لای اولان و درین مقدمه اولاد
 یعنی قرابتی بالکر لای اولان دخی هم بالکر لای اولان و درین مقدمه
 بوند فرق ایلدن و ذکر کی حد ایکی زن بر لکدن عیسی
 یعنی ذکر و انو نه تفاوت اعتبار یوقدر پس لا بون عیسی اولی
 لای عیسی و لام عیسی و دخی لا بون عیسی بولنماجی لای عیسی اولی
 لام عیسی و عیسی کنده لای بون خال خال اولی لای خال خال
 و لام خال و خال دن و دخی لا بون خال و خال بولنماجی لای خال
 و خال اولی در لام خال و خال دن ایتمی قوت قرابتی بر لک
 و انات بولنما لای عیسی و عیسی بالکر لای لک کر مثل خط الانبیا
 قسمت اول نور خال و خال دن دخی جمع اولسه حال بولیده یعنی
 اصل کی متفق و لای عیسی اعتبار ایدانه در بالاتفاق
 اولسه کر خیز قرابتی مختلف اینه فوننه نظر هم
 قالسه هم اوج جهاندن عیسی دخی هم اوج جهاندن خال
 نلانی قرابت ایه و ر اله نلانی قرابت مادر ایه
 یعنی اگر خیز قرابتی مختلف اولور بعضی اب جانبندن
 اولوب بعضی ام جانبندن اولمخله آورده وجه سابق ایل اولان
 قوته اعتبار یوقدر مثلا لا بون عیسی دخی لا بون خال سنی
 و لای خال سنی و لام حال سنی ترک ایلسه عیسی نلاندن هر خیزی ایل
 خالات نلاندن هر خیزی جمع اولسه که جمله سی حضور احتیال اولور
 قرابت اب جانبندن یعنی عیسی به کیف کانت نلاندن و بر لک
 قرابت ام جانبندن یعنی خال به کیف کانت نلاندن و بر لک و معلوم

لای عیسی دخی

هم ذکر اولما یوب عیسی ایل نسیل اولنده دخی هم لام اولما یوب بونمخلدن
 اولما یوب پس جهات ثلاث ایل تقبیده محمل اولما و لای اولان
 دخی لک بولیده اولدی و هم لام قرابت اب جانبندن خال
 کیف کان قرابت ام جانبندن پس هم لام خال و خال دن
 هر خیزی ایل جمع اولسه قسمت نه حال سابق اولور در بالاتفاق
 نه اصابت ایدر سه ایت قسمت هر فرقه کما لو احدثت
 یعنی قرابت اب و قرابت ام دن هر فرقه خاصه نه اصابت ایدر
 هر قرابت متخلف اولد قلن افتضاء انه و کی کیفیت اولور
 قسمت اولنم کر لک در مثلاً صورت سابقه عیسی لا بون نلاندن لوری
 خال لا بون نلاندن لوری اگر عیسی لا بون متعده اولسه بنلاندن
 نلاندن علی السویه قسمت اولور و خال لا بون متعده اولسه بنلاندن
 نلاندن لک کر مثل خط الانبیا قسمت اولور و بالجله اتحاد قرابت
 مسائلک تفصیلی بوراده تفصیلدن اغناء ایدر کما لایحقی
 فصل فی اولاه هم یعنی بو فصلک صنف رابع اولادی باینده
 معلوم اولد که اوج اولگی صنف اوله رتبه اولان اصل کی ایل
 اندون صکره توب اولناجی فروع و اصول کی باینده حکم تفاوت
 اولیب صنف رابع ایل اولادی باینده اولان حکم تفاوت
 اولور اولمخله بو صنف اولادی ایچون بر فصل متفق ذکر اولدی
 حکم اولاد صنف رابعی بیل صنف اولدی کی امور عدیل
 یعنی اقرب بیتی اولدی همان ارثه اولی بابتی وجه کان
 تو لک میراثه اولاسی متبه اقرب اولانیدر یعنی اقرب کرک

لای عیسی دخی و لای خال سنی و لام حال سنی ترک ایلسه عیسی نلاندن هر خیزی ایل
 خالات نلاندن هر خیزی جمع اولسه که جمله سی حضور احتیال اولور
 قرابت اب جانبندن یعنی عیسی به کیف کانت نلاندن و بر لک
 قرابت ام جانبندن یعنی خال به کیف کانت نلاندن و بر لک و معلوم

اب جانبدن کرک ام جانبدن اولسون دخی اقرب کرک ذکر کرک
 انشی اولسون دخی اقرب کرک فرانسه افوی اولسون کرک اولسون
 دخی اقرب صاحبند جهنم موافق اولسون یا اولسون بوسه
 بای و به کان عبارتی ایله اولونشدن چون برابر اولوب دخی اوله کر
 متحد حیر قراستلر هر که ذی قوت قراست اولام
 ماعد اسندن اولدی اولی ولی اگر قریب تفاوت اولوب جمعی
 درجه واحد ده اولمخله برابر اولور سه دخی حیر قراستلری متی اولور
 جمیعک فرانسی جانب ایدن اولمخله یا خود جانب ایدن اولمخله
 پس هر قریبک که قوت قراستی اوله ولده اولور بالاتفاق
 و قوت قراستی اولمیان اوزن ترجیح اولنور
 اولسه قوت ده برابر هم عصبه فرعی قدم اوله و دم
 نظرات قوت قراسته کل عصبه فرعی اولمکن دن اول
 اگر قریب درجه برابر اولد قریب ماعد قوت قراستلر دخی
 برابر اولسه لرحال بول حیر قراستلر دخی متی اولسه ولد عصبه
 اولی و اقدم اولور اولمیان اوزن ایلمدی استواء درجه و اتحاد
 حیر قراستلر صکره قوت قراست ترجیح اقدم بونم دخی
 استواء بولند قدر صکره عصبه فرعی اولمکن ترجیح اولور مثلاً
 بنت عم ایله ابن عمه جمع اولسه ایکسی دخی بالابوین اول
 بالاب اولسه جمیع مالی بنت عم الور زیر اعظم مذکور عصبه در
 و اگر لابوین عمه ابنی و لاب عمه بنتی بولسه جمیع مالی ابن عمه الور
 اگر چه ایکسی درجه ده برابر در دخی قراستلری متی در زیر جانب

این کتاب در بیان قوت قراستلر و تفاوت اولوب و درجه و اتحاد و غیره
 در بیان قوت قراستلر و تفاوت اولوب و درجه و اتحاد و غیره
 در بیان قوت قراستلر و تفاوت اولوب و درجه و اتحاد و غیره
 در بیان قوت قراستلر و تفاوت اولوب و درجه و اتحاد و غیره

ابند لکن ابن عمه نک لابوین اولمخله قوت قراستی اولوب
 ترجیح اولنور بنت عم لاب اوزرینه ولد عصبه ایکس پس
 قوت قراست قریبک فرعی عصبه اولمکن ترجیح اولمکن اقدم در
 بولید در ظاهر الروایه بی بل بعضی عصبه اولور قائل
 یعنی قوت قراسته اعتبار عصبه فرعی اولمخله اعتبار دن اقدم اولسی
 ظاهر الروایه در بعضی مشایخ بر روایت اخایه نظر اولمکن اولمکن
 قریب استواء ایله اوله کر مختلف حیر قراستلر هم
 بونم مدلی قراست ایله نلثان جمیع مالی الیه
 یعنی قریب برابر اولوب لکن حیر قراستلری مختلف اولسه
 قوت قراسته اعتبار اولنور دخی ولد عصبه به اعتبار اولنور ظاهر
 الروایه ده پس عم لابوین ولدی اولی اولمخله علی الاطلاق خال و خاله
 ولدندن زیر اولد عمه ده کی قوت قراسته اعتبار یوقدر دخی
 بنت عم لابوین اولی اولمخله لابوین خال و خاله اولادندن زیر
 ولد عصبه اولمکن بوراده ترجیح اولمکن قراست اب ایله مدلی
 اولمکن نلثان ذکر قراست ام ایله مدلی اولمکن نلث ذکر نلث
 اتم منسوب ل نلث الاله مصر ایله اشارت اولمکن در
 صکره اول مدلیان ایچنم بودم معتبر قوت قراست هم
 اولسه قوت ده اگر یکسان عصبه فرعی اقدم اوله همان
 بعد از قراست اب ایله مدلی اولمکن متحد اولسه لرحال ده
 اولاق قراستلر جمع معتبر اولور نایا ولد عصبه اولمخله ترجیح معتبر اولور
 اتم منسوب ل نلث الاله قوت سابقه اولینه نظر

بری برینه نسبتی جمیع منی احد اولد قلری حالده نه چهل لایسی جمیع منی
 اولد قلری حالده نه اول وجهه در پس احد اصولی اثنان اینه نه منفعت
 ملاحظه اولد خصله که عجات اربع بلا منفعت عجات ثمان مرتبه سده اصفا
 اولد قلری سکره لاجل الاختصار رجوع اولوب نینه اصلی مرتبه سده سکره
 عجات کبی قلنی قبی عجمه و اما اثنانی مسئله نصیحتی اولد نور آلتیند و اولد قلری
 صکره کر که که عجمه یکدی دور تدن نصیبی یعنی اون ایلمی اولد اختصار
 ابن و بنت بنشیند انکانه تقسیم اولوب ابن سکر بنت دورت الیه ثانیاً
 ابنک نصیبی سکر خشنده کی بنتان بنشیند تقسیم اولوب هر مرتبه دورت
 دکه و بنتک نصیبی دورت خشنده کی ابنان بنشیند تقسیم اولوب هر مرتبه
 ایکی که پس بنتان بنت عجمه یکدی اولوب هر مرتبه اولد اولد و ابنان
 بنت عجمه لاب جمعا دورت اولوب هر مرتبه ایکی اولد ایلمدی یوقار و
 بنتان بنت عجمه جمعا اولد سکر اولوب هر مرتبه طغوز اولد و ابنان بنت
 عجمه جمعا اولد اولوب هر مرتبه اولد اولد و کی سهو محضه
 فتقر بنظرک الصائب و سینه معلوم اولد که امام محمد رح راینه
 اولان نصیحتی است بقا ذکر اولان طریقه سی اگر چه نوع و جایته نه
 عالی دکلدر لکن بن الحسب متعارف اولان طریق و جبهه اولد که
 بومنوال اوزاع بسط مقال اولدنه فریق ایلد عجمه و احد حکمده
 اولوب عجمه اخیله عجمه اولد بیجی ثلثان مسئله یعنی ایکی اولد عجمه
 بنشیند نصیب اولد نور بعلم عجمه لاب بر طائفه مستقر اولوب
 نصیبی بر آفر و عجمه یعنی بنتان بنشیند مستقیم اولوب میان
 اولمغین عدد دروس یعنی ایکی اصل مسئله یعنی اوجه ضرب

اولد

اولوب النی حاصل اولوب الیئیدن دورت فریق ایچون اولوب دورتدن
 ایکیسی عجمه لاب ایچون اولوب بنتان بنشیند ویر یلوب هر مرتبه بر دورتدن
 نکلور ثمان خشنده کی ابن و بنت بنات ثلاث حکمده اولوب نصیب
 یعنی ایکی اوجه مستقیم اولوب میان اولمغین عدد دروس یعنی اوجه
 حاصل نکلور یعنی النی ضرب اولوب اون سکر حاصل اولد و اولد
 سکر دن ثلثان یعنی اون ایکی فریق ایچون اولوب نصیبی النی عجمه
 لاب فرعلی بنتان بنشیند ویر یلوب هر مرتبه اوجه دکر و آخر نصیبی
 النی عجمه خشنده اولان ابن و بنت بنشیند اما ثانیاً قسمت اولوب
 ابنه دورت بنته ایکی دکر و ابن و بنت طائفین مستقلین قلوب
 ابنک نصیبی دورت بنتانی بنشیند و بنتک نصیبی ایکی ابنانی بنشیند
 اولد نور دخی اون سکر ثلثی یعنی النی فریق ام اوزع نهانیه دکر تقسیم
 اولد قلری اون سکر ایکی عدد بنه ضرب لازم اولوب پس اولد نور ایلمدی
 ایلمدی متبیین و ظاهر اولد که فریق ایلد و سینه نالنده آخر فرقه منتهی
 اولد تقسیم اصل مسئله بی اوجدن ایلمدن اون سکره اصفا و ایصال
 بعد فریق ایلد اون سکر ثلثی ثلثی تقسیم اولد اون سکر ایکی
 ضرب اولد نور النی به اصفا و ایصال ایدر پس نصیحتی با بقدر فریق ایلد
 عجمه نصیبی تا آخر فرقه دکن تقسیم اولد یلوب مرتبه و سطرده
 قائم طریقه مسکو که حسابدن بعید در نفاکة بالانصاف
قالمسه بونکر بر لیسسی اگر حکم نکلور انتقال ایلد عجمه
 عجمه و عجمه اخیله ابنه بولیدر خال خال سیدینه
 یعنی اگر متبک کند نیک عجمه و عجمه سکر ولادی و اولاد اولادی

و آن مخلوق خال خال سنگ وادی و اولاد اولادی و آن مخلوق هیچ
 برسی قالمسه لکن باباسنگ و باباسنگ هم و عمر سی اولادی و یا خال
 و خال سی اولادی قالمسه حکم مذکور ابوبن متیک هم و عمر سی سنگ
 و یا خود خال و خال سنگ اولادینه انتقال ایدر تفصیل مذکور
 بنموده دخی او او اولنور بلانقاوت پس از آن بونکر فروخته هم
 عصبیه معادل اوله بودم یعنی اشبعوم و عمر و خال خال
 اولادی و یا حتی حکم مذکور بونکر اولاد اولادینه انتقال ایدر
 و هم بطن بعد بطن انتقال ایدر و عصبیه معادل اوله و سنگ و
 تحقیقی اوله که اولامیتیک عمومی و خود و حتی جمله آن اقد مد بونکر
 صکره بونکر اولادی سلسله بطن بعد بطن الی الانقراض بونکر
 صکره ابوبن متیک عمومی و خود و حتی جمله آن اقد مد بونکر
 اولادی سلسله بطن بعد بطن الی الانقراض بونکر صکره
 جدید متیک عمومی و خود و حتی بونکر صکره بونکر اولادی
 سلسله الی الانقراض بونکر صکره ذکر اولاد تفصیل اوزر
 و از اولور بونکر صکره اولاد الی الی القای سلسله معلوم اولور
 نه که عصبیه بیده فروع اجداد حالی بولیدر فصل فی خشتی
 خشتی ایلیدر اول کسه در که انکچون هم الت رجل و هم الت
 اراه اولمقا و یا خود ایلکی التی دخی اولمه اصلا قاعوف
 شکل اولسه و بولیدر خشتی و بر نصیبین اقلنی سن اکا
 معلوم اوله که اکثانی اولان خشتی اگر بولی رجل التندن ایدر
 فقط ذکر عد اولنور اگر بولی اوه التندن ایدر فقط انشی

عد اولنور
 در سن

انشی عد اولنور و ایلکی التندن بیده بولی ایدر بولی بر فغینند مقدم
 خروج ایدر اول الت صاحبی عد اولنور و اگر ایلکی التندن بیده بولی
 و ایلکین زمان واحد و خروج ایدر اول خشتی شکل اولور و اگر بعد
 در اولایام اشبعوم خشتی شکل صفا بیتر سه ذکر عد اولنور و اگر
 عمر سی بیتر سه انشی عد اولنور پس اشکالی مندرج اولور و بونکر شکل
 مسائلی تو قدر استین لب فغیه به حاجت ایلیدر بونکر و هم
 خشتی شکل کیفیت توریثی باید فقط و بونکر حکم و استین
 اختلاف اولغین بیانی چون مستقل بر فصل ایدر اولد ایلیدر
 شکل چون اقل نصیبین و از دخی بر دفعه ذکر اولمقا و از نصیبی
 اولنور بر دفعه دخی انشی اولمقا و از نصیبی استخراج اولنور و ایلکی
 بری اقل جیره خشتیه اول ویریلور اکثر جیقان و بولیدر
 بودر ر قول اکثر کبر ا بواحد بونکر در فتوی ایما
 بونکر بولیدر امام ابو حنیفه رح قتل و امام محمد رح قتل
 و امام ابو یوسف قول و تندن و عامه صحابه نک قولی بودر و مفتی
 بر کس وفات ایدر و مثلا ترک ایدر این و بنتله خشتی هم
 آله خشتی نصیب بنت الحق متیقندر بوسهم الحق
 مثلا بر کنشی وفات ایدر بر این و بر بنتله بر ولد خشتی سنی ترک ایلیدر
 قول مذکور اوزر اول خشتی بر بنت نصیبی اولور بونکر و هم
 حصه ایدر اقل ایدر کی ظاهر واضح در کتب سنی اولد که اقل ضمن
 اکثر دن موجود اولمقا متیقندر بنونی خطا معلوم در اکثر اقلدن
 زیاده سی مشکوکه در حد شک ایلیدر سنی استحقاق ثابت اولمقا الحق علی

اول خشتیه بولیدر و بونکر
 اول خشتیه بولیدر و بونکر
 اول خشتیه بولیدر و بونکر
 اول خشتیه بولیدر و بونکر

التباء

اولدی شعبی قشند بوقبول که نصیبین نصفنی الہ اول
 یعنی عام شعبی قشند خشتی قشند و مضی و مقبول اولان قسمت اولدی
 ایک اعتبار اولان نصیبی جمع اولوب اول مجموعی نصفنی و بر
 لیک خرج کلین خلاف اولوب بویله تقرر ایلدی بجهوب
 این بر سهم و بنت نصف ایچق آله خشتی دخی سه ربع الحق
 سهم ایلک نصف اولسه اسجماع اوله نصفی ثلثه الارباع
 اوج اوله سهمی سبط اولسه کسور اوله نصیبی تسعة دین ميسور
 اگر چه عبارت شعبی له نصف نصیبین در لکن امامان بهمان
 تخریج اختلاف ایدو امام ابو یوسف دیدی که خشتی اگر اربعه
 بر سهم کامل الوردی اگر بنت اولسه نصف سهم الوردی پس سهم
 و نصف سهم مجموعی نصفی که اوج ربع اولور نصیب خشتی اولور
 ایلدی که ربع خرجی که اربعه در کسور سبط اولنجی سهم این که بر در
 اربعه قلمور سهم بنت که نصف در ایکلی قلمور پس آلتی اولور و الیک
 نصفی که اوجدر خشتی نصیبی اولور پس مجموعی طغوز اولور ایلدی
 کانه مسئله و در تدان ایکلی طغوز عول اینتمش اولور بین سراجیل
 بر قاج عبارت ایلد دخی تعبیر و تفریق واقع اولمشد لکن مالک بر اولمغان بری
 بویله تقرر ایلدی این حسن وجه تخریج بومسئله دن
 حد ابعسه ایکلی خمس الہ خشتی ربع مال الہ اولسه کرانی
 پس الورد نصف کل سیمانی خمس و ثمن اولک سهمی بلانی
 اربعین اولدی خرج صحیح بیلنور حساب اولسه صحیح
 دلک خشتیایه پس ثلاث عشر اون سکر ابنه شبعه بنته در کرم

امام محمد حسن

امام محمد حسن ربع شعبی نک قول مذکورنی بوجمله خرج و بجا اندکی
 بومسئله ده خشتی اگر ذکر فرض اولسه نصیبی خمسین اولور زیر اینت
 بر الورد این ایکلی الوب خشتی دخی بر این آخر فرض اولمشد ایکلی ایچق مجموع
 انصبا بشت اولور و حصه خشتی شبدن ایکلی اولور که خمسیندر
 و اگر انتی فرض اولسه نصیبی ربع اولور زیر این ایلد ایکلی بنت جمع
 حصه بنت ربع در بعد از ان خمسینک نصیبی که خمسیندر در و یک
 نصفی که نمندر مجموعی یعنی خمسین و ثمن نصیب خشتی اولور و صحیح
 اربعین در زیر خمس و ثمن مخرجی اولان خمسین و ثمنیه بینینک
 اولمغان احدیما آخوه ضرب اولوب قرق حاصل اولور پس فرق دن
 و ثمن مجموعی که اون اوجدر خشتیایه در و فرق دن اون سکر ابنه طغوز
 بنته در وجهی اولور که خشتی ایچون مسئله ذکورنک انتان و در
 اربعه به ضرب اولنجی سکر حاصل اولور و بنته مسئله نوشنک واحد
 و در در خمسیه به ضرب اولنجی بنته خمسیه حاصل اولور ثمانیه و خمسیه
 اون اوجدر خشتیایه در و این ایچون مسئله ذکورنک انتان و در
 اربعه به ضرب اولنجی ثمانیه حاصل اولور و مسئله نوشنک بنته انتان
 و در در خمسیه به ضرب اولنجی عشره حاصل اولور مجموعی که اون سکر
 ابنه در و بنت ایچون هم مسئله ذکورنک و هم مسئله نوشنک واحد
 هم اربعه به و هم خمسیه به ضرب اولنجی جمعا طغوز حاصل اولوب
 در معلوم اوله شرح شریفین بوجمله دینلمشدر بومسئله ده نصیب
 خشتی اولان اون اوج عددی نه کم اربعین عددی ایچون خمسین
 واقع اولمشد در کذاک خشتانک ایکلی حالی یعنی ذکور و انوشنی حسبنه

یکی نصیبک نصفی واقع اولم شد زیرا قدر حال اولم نصیبی
 اولم التي در نصفی سکر اولم حال نوشتن نصیبی اون در نصفی
 بش اولم و سکر ایله بش مجموعی اون اوج اولم پس بنی الخیر
 خلاف انجی طرفه در یوشه مقصود که نصف نصیبین در اندک
 یوقدر استی بوقیر کثیر التفصیل لاح اولم اولم اگر مقصود
 خلاف یوقدر دینم دن و اد علی حسب الخیر بنی نصیبین خشی بر
 اولوب بدیندن هرگز تفاوت اولمیه و خلاف انجی مقصود معهود
 موصل اولان طرفه اولم یک ایسه تحقیقا هر نصف نصیب
 غایتیکه بعید و غریب دکلمید که استیو ایکی امام کامل الانصاف و عباد
 عن الاعتساف بوقوله بر ماده ده عن اجتهاد اختلاف اینست اینک
 بر محله اثر خلاف ظاهر اولوب بلکه حکم واحد اولوب نه اعلی کما
 نزاع لفظی منابه سنده اولم ایمدی خلاف معهود مقصوده حتی
 موجود در تحقیقی اولم که طغور دن اوج ثلث کامل در بلا زیاده
 و الانقصان فرقدن اولم اوج ثلث کامل دکلمد بل که اون اوج
 عددی اونوز طغور دن ثلث کامل در پس ایسیندن حکم اولم
 و اگر زیاده تحقیق بر اولم اولم که کرد که ایکی قول اوزن ایکی خرج
 نصیب که بری طغور و بری فرقدن بدیندن مباینت اولم این
 آخه ضرب اولوب اوچینوز التمش حاصل اولم پس بشو حاصل
 خشیاب امام ابو یوسف قولنج یوز یکرمی در امام محمد قولنج یوز
 بدی در موبودجی غریب دکلمید که فرقدن اولم اوج اعتبار
 مذکور ایله نصف نصیبیه بحسب حالیه دیکم صادق اولم سی

مقصود

مقصود ده اختلاف مانع اولم که کرد که امام ابو یوسف رخ خشیاب
 فرقدن اولم اوج و بره فقط معهود موجب تصحیح سابق اولم که فرقدن
 اولم اوج و ثلث و بره فینهم اندفع بنی غت ذلک کمال باشد زاده
 و چون یک سید شریفه اعراض صد دینم خلاف فی المقصود متحقق اید
 آخر مثال بر اید و کندن منبدا اولم که متقدم باز بلان مثال خلاف
 فی المقصود متحقق دکلطن ایله و اعراضی بود جمله اولم که بومثال
 خلاف فی المقصود اگر چه متحقق دکلط ایسه لکن بر آخر مثال بونتم کند
 اندم متحقق اولم نه کم اشبو مثال آخده بویله در سیه و فیه ما فیه
فصل فی الحیل حکم از دینم خشیاب کی حمل دخی ایکی حال بدیندن متقدم
 اولم این خشیاب التزم ذکر اولم که مدت حکم اکثری سندان
 خشیابون بویله دیدی همان شافعی جاردیدی زهری دیدی
 التي آیدر اقلینک عددی اگر مدت حمل بوحینه و احیای قشطن
 ایکی سنده کامل در لیث بن حد قشطن اوج سنده شافعی قشطن دور
 سنده زهری قشطن دیدی سنده زهری نک دلیلی شرف سینه
 علمی و التفصیل مذکور در اقل مدت حمل التي آیدر بالا اتفاق بونک
 دلیلی دخی اول کتبم ذکر اولم شد بوحینه قشطن بل بونی سن
 چار بنیت ایله جاردین قشطنک سهی اکثر ایسه همان
 اولم موقوف حمل احوال اوزمان اولم بهما یک اقلی اولم عطا
 غیر و رانه حسب استهمنا مبر حامل خاتون بر دفعه ده دور سوله
 وضع انیک اولوب زیاده بکرز واقع اولم این بر بطین دور
 اصحابی شرفه جوبه اولم پس میرا از دینم امام بوحینه رضی الله عنهما

عمل چون اول دوت ولد کن چغنی کور اولمخله چهار بناده کور نصیبی ایله
 چغنی ثانی اولمخله چهار بنات نصیبند هر چغنی اکثر ایسه
 اول نصیب اکثری موقوف قیلار و سائر ورثه سهله بنک قلمی دیلور
 بر و اینک دیدی ابن حسن اوج بنای ایله اوج آبادان
 قغنیک سهمی اکثر ایسه همان اول موقوف عمل چون اولان
 امام محمد بن لیث بن سعد روایتند عمل چون اوج این نصیبی ایله اوج
 بنت نصیبند قغنی اکثر ایسه اول نصیب اکثر موقوف اولان
 بر و اینک هم دیدی اول امام کاوردی یعقوب بن یوسف بن قاسم
 ایکی فرض اول ابن و بنه شمار امام محمد بن روایت اخاده که
 بونی هشام ابو یوسف بن نقل نمیشد ایکی ابن ایله ایکی بنت نصیبند
 قغنی اکثر ایسه اول موقوف قلمور بر و اینک هم بود درختار
 ابن واحد یا بنت واحد دن سهمی ازید اولان نصیبی سن
 حفظ ابنتی بو اولد که مفتی به بوندم اولدی فضل التمیق به
 و بر روایت اخاده که اصح و مفتی به بود در عمل چون بر این ایله بنت
 نصیبند قغنی اکثر ایسه اول اکثر مقداری موقوف قلمور
 عمل جوده کلنی زیر اعتماد و غالب ولد له اراه حاصل برطند
 انحق بر ولد وضع ایله زیاده و اذ واقع اولور حکم شرعی اکثر الوقف
 اوزن بناء اول نور فتاوی اهل بحر فنده ذکر اولد که اگر زمان
 ولادت قریب ایسه قسمت اول مانه دکن بخیر اولور اگر بعد ایسه
 ناخیر اولماز تعیین بعد و قرب برای حاکم موقوفه بعضی علماء میسند
 شهر و مادون شهر قریب را موقوف شهر بعد در موقوف مفتی به اوزن

هر چه در این کتاب است از روایات و کلمات
 و تفصیلات و غیره از کتب معتبره
 و از کتب معتبره و از کتب معتبره
 و از کتب معتبره و از کتب معتبره

سائر ورثه دن لغیر التمیق که در رفقاً الحاصل از هر یک عند الوالده شاید زیاده اولد
 عمل متبندن اولسه طوعسه اگر اینک بن ایلی سیدن اولد که در
 اینک هم حاملی ایک یکبار عندی انقضاستی اقرار
 وارث اولور او دملع موت هم کدر ایسه وارث اولور او دم
 عمل متبندن اولد یا متبک غیرندن اولد اگر متبک کند اولسه متبک
 زوج حاملی ترک اندو کی کبی و ایکی سینه کبی یعنی ایکی سینه نامند
 و یا ایکی سندن اولدم وجوده طسه و ایک حاملی پنج بر خردم منقبه
 اولدی دیو اقرار ایک واقع اولسه اولد هم وارث اولور متبک
 معهوده و اقراریه و هم موت اولور کند و وفات اندلکم میت معهود
 اقرار بنی و حاملی کوک و ارثی چون تعیین اولسا حد که اکثر مدتی تجاوز
 اینک هم حاملی هر که انقضاستی اقرار نمیکند اگر یا اکثر مدتی
 تجاوز ایله و یا اقرار نکور ایله حد معهودن کدر اید رسه اولور و فیه
 و ارثت بونخر یعنی عمل معهوده اقرار میت و اولور و نه اقرار میت
 عمل معهود کدر اولور سه همین متبک غیریدن علی النخین
 التمی ای اولسه با اقل اوزمان بر ولد طوعسه وارث اولد همان
 اکثر اولسه اقل مدندن وارث اولور او دم طوعسن بل سن
 اگر عمل معهود متبک غیرندن اولسه متبک یا باسند یا عمندن حامل
 بر اراه ترک اندو کی کبی و او کی یا باسندن حامل اناسنی ترک اندو کی کبی
 و التمی ایلم و یا اقلدم وجوده طسه اول ولد اول میت وارث اولور
 اگر التمی ایلم اکثرده وجوده طسه وارث اولور زیر الصالحه کدر اولور
 ولد که علقه فی میت معهودک و فانی صکره واقع اولد حرجوم بر

ویریلو بنده هم محل تج

دیدی موقوف اولور امام کزن حمل چون انصبای جاربین
بنده بر سهم و چار تسعی دکر مخرج مسئله کد اولسه اگر
نیه ضرب اولدی هم و چار تساع اولدی کج حاصلی بخر نزع
و خینه اول ایلیور اولن انی دن اون اوج ویریلو زیر المام عظیم
قولنج بوراده ابناء و اربعه نصیبی اکثر اولمغین ابناء و اربعه نصیبی موقوف
فلنور پس ابناء و اربعه بر بنده مجموعی نبات تسع حکمده اولور
و مسئله دگورندن یعنی یکرمی دورندن اصحاب فروض انصاف
جمعا اون برادر اخراج اولند قد صبره اولن اوج قالور و اون
طغوزندن بر سهم صحیح و دورندن چهار تسع نصیب بنت اولور
پس مسئله انونک یعنی یکرمی بدینک وضعی یعنی نلتی اولان طغوز
سهم و چهار تسع ضرب اولسه اون اوج حاصل اولور که نصیب
چون قد اولدی سهام جاربین حمل موقوفی بل قیه بیغین
بر اینک نصیبی یکرمی انی اولنج دورت اینک انصبای موقوف
یوز دور اولور پس سابقا ذکر اولنان موقوفه ایلد یوز اولن اولور
ظاهر اولد قلن حمل سابق اگر بنت اولورسه یا بر یا خود اکثر
تج ایلد جمیع اولوب او موقوفه اقسام ایلد بالسویه نبات
سابقا ذکر اولنان حمل بطن ایلد ایکن ایدی حالا حمل معهود وجوده
کلید کله اگر بنت اولورسه یا بر اوله یا اکثر اوله هب یکساندر
پس جمیع موقوفات که یوز اولن بشد بنت سابقه حصه سی اول
اوج ایلد مجموعی یوز یکرمی سکز اولور قریق نبات اوزن علی السویه قسمت

اولنور

اولنور زیر انونت حمل تقدیری اوزن اب و اتم و زوج حصه برین علی
وجه التمام المشکله ایدی مسئله انونت که حلال یکرمی بدین حصص
و اتم و زوج که اون برادر اخراج اولند قد صبره اولن انی حصه نبات
اولور و بو اولن انی دن سابقا بنت ایکن اخراج اولنکینه اصلنه
ضم اولوب جمیع نباته تقسیم اولنور ابن اوله چون یا بر یا خود اکثر
اب و اتم و زوج هرری الکر نه که موقوف ایسه نصیبندن
قسمت ایت اول فرودعه باقی سن وجوده کلن حمل اگر ابر اولور
یا بر یا براده برابر اب و اتم و زوج دن هر برینه مسئله ذکر
حملن کی نصیبندن موقوف اولان اعطاء اولنور پس اب و اتم دن
هر برینه سابقا اولنور ایلکیش ویریلوب دوردر موقوف قالمش ایدی
و زوجیه سابقا یکرمی دورت ویریلوب اوج موقوف قالمش ایدی
حالا موقوفه ایلد تکمیل اولوب اب و اتم نصیبلی اولنور اکثر
و زوج نک نصیبی یکرمی اید اولور و بو انصبای لانه دن قی که
یوز اولن بدیدر فرودعه قسمت اولنور یعنی بنت سابقه ایلد حالا
وجوده کلن ابن و یا ابناء و یسندن لک ذکر مثل خط الانثیان تقسیم تور ایلور
حمل ظاهر اولورسه میت اگر اب و اتم و زوج هرری الکر
نه که موقوف اید ایسه انی همیان بنت الیه تمام نصفه کلن
تسعه باقیه ویریلد اید اولدی اب بعد فرضه حصه
وجوده کلن حمل حتی ایسه یا ذکر و یا انثی اوله پس بوا یکی احتمال اوز
اولا حق قسمت ذکر اولند حمل معهود اگر میتا وجوده کلستار
سابق بوضوئه راجع اولور که ابون و زوج و بنت واحد

ترک این شهر اول پس سید بکری دور زندان اولوب فوخله بوان سید سنان
 زوجه من بنت نصف آله قارند منکره باقی عصیون بله به ویر یکه ایمیدی
 ایکسوز اون آتیدن اب و اتم وز و جیه موفو فلین اب و بنت له سابعاً
 اولن اوج آتش ایدی طفسان بش اخی آله که مجوعی بوز سکر اولور که
 ایکسوز اون التی تک نصفیدر پس بوندن صکره باقی که طغوز در به
 ویر یکه حال اب فرض مع النصیب اولور کمالی کفحی علی التدریب
فصل فی المفقود اصطلاح فقها ده مفقود اول غائبه که خبری
 منقطع اولوب حیاتی و زمانی معلوم اولمیه کنیدی حقن حیدر مفقود
 اولیم وارث که بر موجود مفقود نفسی حقن حی در پس باقیمت
 اولیم پس کاکس وارث اولم زیر استحقاق حال ایله حیاتی نابنده یعنی
 مقدما حی ایدو کی متحقق اولدیه بعلل مادی که خلا فی ثابت و ظاهر
 اولمیه میت اعتبار اولم دخی زوجه کسی آخر تزوج ایلم حر
 حفظ اولور مالی نابوله صحت خبر موتی یا که مدت
 یعنی مالی موقوف اولور مکر که خبر موتی کلوب نتیج شرعی اوزون
 نبش بوله خود بر مدت مدیدل حر و نابله اول مفقودک حالی معلوم
 اولدی مدتیم اختلاف بهمان بودر اولی که قالمیه احوال
 صدر مذمیدن اول که نقل حسن که مفقود طوغد دخی کوندن
 بوز بکری سنه بلا نقصان دیر محمد بوز اون بل و له بهمان
 دیر ابو یوسف اولم بوز بش سال دیدی طفسان بل اول بعض
 دید بکری سنه بوندن بعض انام اولدی موقوف اجتهاد امام
 مدت معهوده نه مقدار اید و کندن اختلاف اولنمشه ز ظاهر الزامیه

اولم

اولدی که اول مفقودک اقرارنی قالمیه کنیدی بوندن و بعضی جمیع بلندن
 اقرارنی قالمیه دید بکری کن اصح قول اولدر دلیلی سید شریف و ملاک
 شریفین مذکور و صدر مذمید بعنی امام اعظم خضرین حسن بید
 بویکه روایت بلن که مفقود طوغد دخی کوندن بوز بکری سنه
 بلا نقصان سید شریف و ملاک خضرین شریفین دید بکری سنه
 روایت اولن قول این الحاقه مشهور اولان کلام باطله منی در و اول
 کلام بودر که هیچ بر فرد بوز بکری سنه دن ارتق مع اولمیه و کلام
 اکاذیب مشهور دندر بوکا اعتبار یوقدر و امام محمد دیدی که مفقود
 طوغد دخی کوندن بوز اون سنه که امام ابو یوسف دید بکری مفقود
 طوغد دخی کوندن بوز بش سنه که سید شریف و ملاک خضرین دید بکری
 بویکه روایت کتب معتبره ده بولنمادی و ابو یوسف دندر روایت
 اولند بکری فحش مفقودک زمان ولادتندن بوز سنه که موتی ایله
 حکم اولنور زیر اخی زماننا ظاهر بودر که بر فرد بوز باشنی تجاوز
 ایلمیه و بعضی دید بکری طفسان بل کچد کون موتی ایله حکم اولنور
 صاحب الکافی و امام تاشی دید بکری ارفق بوقولدر و فتوی بونک
 اوزینه در بعضی تمیش سنه اولمخه ذامب اولدی بکری اشبوا متک
 اعشاری حقن واردا اولان حدیث مشهور دن اونری بعضی
 دخی دید بکری مفقودک موتی ایله حکم اجتهاد امامه مفقود بوز
 قول قبول حق و معقوله اوفق در زیر احوال سنه متفاو ندر مثلاً
 مفقود بکری عظیم القدر آدم اولسه غائب اولوب خبری منقطع
 اولسنه طن غالب الیک بلا کنت اولور و ابتداء توجیه اندو طرف

مسئله اوله و اما من اوله و خانی ثبات اولور و اصولا نسب و اگر بویا
مقرر تعیین اولیا بویا رای حاکمه حال اوله و مذمب شافعی بویا در
حکم مفقود بل اولور موقوف غیر حقنم تا اوله و قوف
اوله بر مورثی انک مثلا اوله موقوف سهمی حل اسما
ذکر اوله ان احکام مفقود ک نفسی حقنم ایدی حال مفقود ک غیر
حقنم اوله ان احکامه شروع اوله ایملدی غیر حقنم حکمی
اوله که موقوف اوله ایملدی مفقود ک بر مورثی وفات ایلمه
ترکه دن انک ارثه نصیبی موقوف اولور حکم موقوف اوله و بویا
اگر اوله متوفانک وارث حاضر مفقود ک وجودی ایملدی اوله و بویا
قبیلک ایلمه اوله وارثه برشی ویریزیل که ترکه ناک کلی موقوف قلمور
اگر خوب اوله و قبیلک دکل ایلمه اوله وارثه اقل نصیبین ویریلور
یعنی اوله وارثک مفقود ک وجودی تقدیری اوزر اوله ان نصیبی ایلمه
عدمی تقدیری اوزر اوله ان نصیبی استخراج اوله قلم هر نصیبی
اقل ایلمه اوله وارثه ویریلور و اگر ترکه اقل دن زیاده سی موقوف
اولور حل کبی بعل مفقود ک حالی یعنی با حیاتی یا حیاتی ظاهر اوله
از ظاهر یعنی حال ظاهر موصی احوال اولور بعد از الحاقه مدت سابق
موتنه حکم شرع اوله لائق اید اوله دلم بولنان وراث
مال مفقود می قسمت میراث اگر حالی ظاهر اوله سابقا ذکر
اوله ان مدت تمام اوله موتنه حکم شرع تعاقب ایلمه اوله حکم
و قسطن بولنان و از بول مال مفقود می تقاسم ایدر لر و قبل حکم وفات
ایدن و از بول کون برشی بوقدر زیر موتنی زمان حکم معتبر

اوله و بویا قبل حکم وفات ایدر احوال و اوله از حقیقه موتنی زمان معلوم کلدر
مورثی مالی کیم بویا دکلن انی موقوف طوند بویا بویا
وارث مورثه ویرانی اودم وقت فقندن اوله اوله و بویا
یعنی مقدار وفات ایدن مورثی مالک اوله و بویا موقوف اوله
مال سابقا اوله مورثک منع اوله ان و از ترکه رد دفع اوله و بویا
موقوف اوله مال مورثی حقنم مفقود وقت فقندن یعنی
غائب اوله و غیر زمانک اوله ان وفات ایلمه اعتبار اوله و بویا
و بویا مدت معهوده و ویراند کلم مفقود ک موتنی ایلمه حکم اوله و بویا
نکن کند مالی حقنم تمام مدتدن غیرک مالی حقنم فقند و بویا
کتاب فقهیه ده بویا در کل بویا اصیلی سن کوش است
اوله مفقود حتی یا میت ایدر نصیبی ایملدی فصله کل
حکم مانند اوله بقیه عمل یعنی حقنم ک بر مورثی وفات
ایلمه انک مسئله سنی نصیبی اصل و قاعده اوله که مسئله
بر دفع مفقود ک حیاتی تقدیری اوزر نصیبی اوله بر دفع موتنی
موتنی تقدیری اوزر نصیبی اوله بعل حکم ده کبی نظر اوله و بویا
بین النصیبی بی وقت و ارایسه احد بویا و فقی احوک کلمه بویا
اوله حاصلی مثلثانک مجمع و تقاسم بعد مسئله حیاتی دن
حصد اوله ایلمه نصیبی ضرب اوله مسئله و فایده و بویا
کلمه و مسئله و فایده حصد اوله ایلمه نصیبی ضرب اوله
مسئله حیاتی و فقه و یا کلمه بعل اوله ایلمه حاصل ضربیدن
قنغیسی اقل ایلمه اوله وارث حاضر ویریلور و اگر ترکه نصیبی

موقوف قلندر حال موقوف ظاهر و لجه مثلا بر خاتون وفات ابدوب
 زوجنی و لا بوبن ایکی اختنی و لا بوبن بران موقوفه فی ترک اتنه و کی
 کسی پس موقوفه موتی تقدیری اوزن زوج ایکن نصف اختنه
 ایکن نشان اولور مسئله به اتنی دن ایکن بدی به غول تمیش اولور
 و موقوفه حیاتی تقدیری اوزن زوج ایکن نصف بغیر عائله دار
 و اختان ایکن ربع وارد زیر بر اوتقدیر اوزن اصل مسئله ایکن
 بری زوجک بری اخ ایله اختانک اولوب و اخ ایله اختان مجموعی
 اخوات اربع حکمند در اندره بر مستقیم اولوب بمابین اولمغین
 عدد در و س یعنی دوت اصل مسئله به یعنی ایکی به ضرب اولنوب
 سکر حاصل اولور پس سکر دن دور دی زوجک و ایکیسی
 و ایکیسی دخی بر رکشی اختانک اولور پس معلوم اولدیکه موقوفه
 موتی حیاتی خیر در اختان حصه دن و حیاتی موتی خیر در زوج
 حصه ایله اولسه اختان حصه حیاتی معتبر اولوب اندره انجی ربع
 و بر بلور و زوج حصه حیاتی معتبر اولوب اکا انجی نکره اسباع
 و بر بلور حصه آخری لربک زیاده لری موقوف اولور و مسئله
 بری بدیدن تبری سکر دند بر بنکر نکره بمابین اولمغین اختانک
 جمیع آخرک کلنه ضرب اولنوب الی الی حاصل اولور پس
 ایکیسی الی الی دن صحیح اولور بحال انجی زوج ایکن مسئله
 حیاتی دن دورت و ار ایدی اول دورت مسئله وفاته یعنی بدی به
 ضرب اولنوب بیکرمی سکر حاصل اولور وینه زوج ایکن مسئله
 وفات دن اوج و ار اید اول اوج مسئله حیاتی یعنی سکره ضرب

اولوب

اولوب بیکرمی دورت حاصل اولور پس زوج بو ایکی نصیبک اقلنی یعنی
 بیکرمی دور دی آلور و دورت زیاده موقوف اولور کذلک اختان
 ایکن مسئله حیاتی دن ایکی و ار ایدی مسئله وفاته ضرب اولنوب
 اول دورت حاصل اولور وینه اختان ایکن مسئله وفات دن دورت
 و ار اید مسئله حیاتی ضرب اولوب او نور ایکی حاصل اولور پس اختان
 بو ایکی نصیبک اقلنی یعنی اول دور دی آلور بر هر بدی دکر
 و اول سکر زیاده موقوف اولور و بعد ذلک اگر موقوفه حیاتی
 ظاهر اولور زوج دورت موقوفن آلور پس زوج جمیع نکره
 نصفی یعنی بیکرمی سکر باقی تمام المش اولور و باقی که اول دورت در
 موقوفه موقوفه اولان اخته و بر بلور تا که اختان ایله برابر اولوب
 نصف باقی بنکر نکره لکر مثل خط الانشاین قسمت اولمش اولور
 و اگر موقوفه مبتدا ظهور ایدر اول اول سکر موقوفه اختان آلور
 تا که ایکن اربعه اسباع مال که او نور ایکی اولور کامل اولور زوج
 نکره اسباع مال که بیکرمی دورت در کاملاً سابقا المش ایدر حالا اکا
 الاجتی بر شئی بقدر **فصل فی المرد**

اولسه مرتد هلاک و یا مقتول یا اوله دار حیه لاحق اول
 اینسه قاضی الحوق ایله قصنا دیدی صدر رانمه کسرا
 مسلم سحر ایدر و قازند و غنی مال و ارث مسلم آلور فی الحال
 حکره مرتد ایکن قازند و غنی مال اوله فی الحال فی بدت مال
 قجن مرتد ارتدادی اوزن مالک اولسه و یا قتل اولنسه و یا دالجه
 لاحق اولوب قاضی انکس بر طریق شرعی ایله لاحق ایله حکم ایله امام هم

دید که اول مرتد کسب سابقا حال اسلامند کسب اند و کی مالی در ثمنه مسلمانی
اکنون در بجهت حال رفتن کسب اند و کی مال که دارا کسب به ملک الوب
کشمش و گایوب دارا اسلامند قالمش و له فی و غنیمت اولمق و وزن
بیت المال و وضع اولنور بومالیدن و رنه به هیچ نسنه دکر

هم اما مان دید که کسبان دکر دی وراثت مسلمینه همان
شافعی دیدی کسب فی الحال هر بری اولدی فی بیت المال
امام ابو یوسف و امام محمد رحمهما الله دیدید که مرتد کسب حال اسلامند
کسب اند و کی مال و حال ارتدادند کسب اند و کی مال ایلیمسی فی مسلم
اولان و از مکرر دکر امام شافعی دیدی که ذکر اولنان ایلیمسی کسب اند و کی
مال هر بری بیت المال و وضع اولنور دلیله شریع عتبه ده مذکور

اینکه مرتد بودار ۹ به حاق بجهت کسبی فی اولور بوفاق
مرتد دارا کسب لاق اولد قدر کسب اند و کی مال غنیمت در
بیت المال و وضع اولنور بالاتفاق زیر اسلام حوی به وراثت اولور

نه که مرتد کسب ایدرسه اگر جمله وراثت مسلمینه دکر
ختم ناک کسب اند و کی اموالک جمیع حال اسلامند و حال ارتدادند
قبل اللحق بدار الحرب و رنه مسلمینه دکر بلا خلاف بین اصحابنا دلیلی
شروع عتبه ده تفصیل وزن مذکور کل مرتد ذکر ماخود انشی

کسبه به وراثت اولیم اصلا هر مرتد یعنی کرک ذکر کرک انشی
بهیج بر فرده وراثت اولور اصلا یعنی نه مسلم و نه کافره و نه کنده
مانندی مرتد هرگز وراثت اولور قافض

اولسه مرتد بر اهل ناحیه کر بری برینه وراثت اولور

کر بر ناحیه ستان جمیع العیاد بانه مرتد اولسه هر بهیج بری برینه وراثت
اولور زیر اول ناحیه دار الحرب اولمش اولور اند احکام کفر ظاهر اولور
اجلن پس بر جالی قتل اولنور نسوانی و ذرار بسی سبی اولنور ننه کسب
ابوبکر رضی الله عنه بنی حنیفه طائفه سنی اسلامند ارتداد ایلد کل مرتد قتل

و سبی ایلشد و اول مغنم حضرت علی رضی الله عنه حصه سینه بر جاریه و شمشیر
اول حضرت باغونک محمد بن الحنفیه نام ابن نجیب لری اول جاریه دکر
بنی ناحیه طائفه مرتد اولد کل مرتد ذرار بسی حضرت علی رضی الله عنه
سبی ایلمش و مصفله بن عبیده یوز بیک در همه بیج ایلمش مکرر ذکر

فی الشرح العربیة فصل فی حکم الاسیر حکم میران اولیدر اسیر

غیری مسلمند عدیل و نظیر اسیر مادامکه دین اسلامی ترک ایلیمه
سائر مسلمند اولور پس هم وراثت اولور و هم مورت اولور زیرا
مسلم اهل دار الاسلامدر بر قتل اولسه پس اختلاف دارین مانع بود
کوری می که زوج سب بائن اولد اولسه اسیر قطع عصمت نکاح
ایند و کی کبی حکم میران دخی مرکز تاثیر اینقدر

دیند کر مفارق اولسه اودم حکم مرتد ایلد نظیر اوله هم
یعنی اگر دینی ترک ایلسه حکم مرتد حکمی اولور زیرا دار الاسلام مرتد
اولوب بعلم دار الحرب لاق اولمکه دار الحرب مسلما داخل اولوب اند
مرتد اولمق بنیزم فرق بود زیرا هر صورتی حوی اولور

اولسه ردتی اگر معلوم دخی موت و حیاتی هم مجزوم

حکم مفقوده اولدی حکم عدیل جمله احوال ایلد سن تعدیل

بوصورتی مالی و رنه سبی بنیزم قسمت اولور دخی زوج سب آخه زوج

اول نور با حاکم معلوم اولوب یا خود مدت معهوده کچنج و قاضی آنک را زنی
حکم اندک میسرده کلسه و رتبی انکار ایلمسه قاضی حکمتی تقویض اینقره پس
زوج سنی و مالی انکار داینقره مکرر اول مال که بد و از نزع بعینه و خود اول
انجقانی رزاید اگر بعد تعدیل نشود لکن قبل حکم شکر کلسه مالی
علی کل حال اگا و بریلور لکن زوج سنی باین اولور و حق اتم الولدی
و تدبیری ازاد اولقر فصل فی الخرفی و الحرقی و السد حی ^{عنه}
قاموسلن و غریق من غرق و اقع اولمشدر پس غریق جمعی اولور
کمال آثاره و حرمک غرق تفسیر نزع ای الغریق الغریق فی الماء و غرق
تفسیر نزع ای الجمع الحرقی بالنار و هدمی تفسیر نزع ای الطائفة الی هدم
علیهم جدر مثلاً اقع اولمشدر بو تفسیر نزع مفهوم اولدر که بوالفاظ
نمذون مهری مفرد اولوب لکن مجموع المعنی الظاهر مفوده به وصف ^{بویلهون}
اعتبار اولمشدر جمعیت کی استاید لکن قاموسلن و صحاحلن بومعناو الفاظی
بر جماعت وفات اید و مثلاً اولسه مجهول اول موتی
قلنور هب بو فرقه اموات آنی واحده کلی اید وفات
مالنی مهر برینک اوزمان حی اولان و ازمان الیه همان
بعض اموات بعضنک یکبار اولیخ و ازنی بودر مختار
بو جماعت که بنید نزع نوارث اولانجن فرات اوله دفعه و اخرج بهم
وفات ایلمسه لری یا صوبه بو غلخله یا بونک کسی بر آفت اصابتی ایلمه
و قضیسی اول وفات اندکی معلوم اولماسه لکن جمیعاً آن ^{صدده}
وفات اینمش فرض اولنور پس مهر برینک مالنی همانم اولان
ورنه سی الورر بعض موتی بعضنه وارث اولقر مرم ائمه فتنه

فنا

فنا

ویرلد کن صکره باقی اونوز اصغره ویرلور کذکاک اصغر کطفا
 انچه سی بواسلوب اوزر تقسیم اولوب باقی اونوز اکبره ویرلور و بعد
 زان هر رینک نکره سده آخون بطریق العصبه انتقال ایلد
 ملحق اولان اونوز انچه نکره تقسیم اولمسه سی لازم اولماقین استیوایی
 اونوز دن هر رینک سده سی یعنی بش اده ذکر و تصفی یعنی اون ش
 بنده ذکر و بوندن باقیسی یعنی اون مولایه ذکر پس اگرک اونوز
 اصغره و اصغرک اونوز ندن اکبره بر سده ویرلور زیر ابونکدن
 هر بری صاحبک کندیدن بطریق الارث الیه و غنه هرگز وارث
 اولور و طر فینک اوله سی شرح عربیه ده مستوفی مذکور
 استین اندره مراجعت ایلدیه بر وجهه که اصول و فروعک کمال اولد
 کما هو حقه

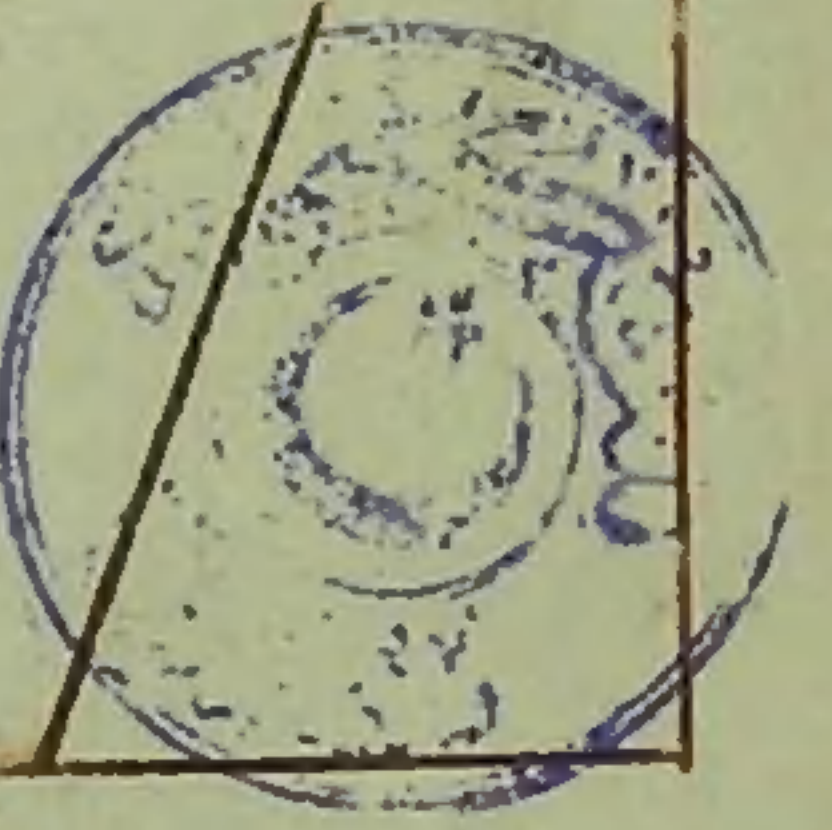
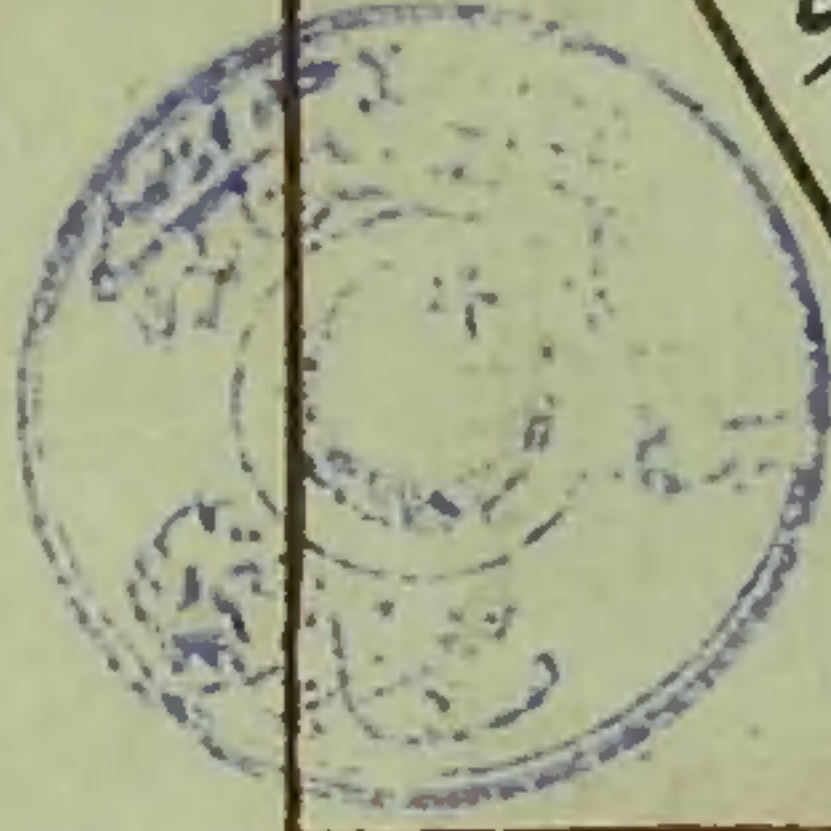
سوق کلام در ختم این متن بدیع النظام و ذکر تاریخ و نام
 اندی ختم سخن بعون اله ابن طور سون یعنی عابد
 جمیع اید و مسئله کهر لری سی سلک نظم اوزر دیندی عقد سنی
 طالبیه هندیه در بو عمل حسبه لکیم عزوجل
 بونی اید قبول رب غفور قل زینت ده بخور الحور
 حق بو کیم عقد نامعقد در نام و تاریخ نظم اجد در
 لطف اید و هر کیم ایلدیه بی سیر
 ایلسون ناظمه دعاء بالخیر

نشر طی الکلام بختم این شرح مسکی الختام و ذکر تاریخ و نام
 حمد بی حد جنابکد یارب صوب عزت نصا بکد یارب

اولدی

اولدی الحفک باسین اویل ایلدم متنی شرحه تکمیل
 غرضم مسلمینه خدمتدر اهل شرح مهینه خدمتدر
 او حرم یا مسبب الاسباب اوله مقبول خیر تکمیل بو کتاب
 اوله دنیاده منظر اختیار یعنی نزهتکده اولوالابصار
 اوله عقباده هم مفید نجات سبب نیل رفعت در جات
 یا آلهی دعای ایلد قبول قل مراد اتمی قرین حصول
 متن شرح اولدی چون بو قول زرین

نام و تاریخ اولدی شرح متین
 تمت هذه النسخة اللطيفة بعون الله الملك الكبير على يد
 صاحب ابن الحاج فخرم الادرنوی عفا عنه الله
 الغنی بلفظه السنی فی الیوم السابع
 والعشرين من رجب الحزب
 سنة اثنین و عشرين
 والفاء من هجرة
 من له غایة
 الرزق
 کم

[Faint, illegible handwritten text, possibly a library stamp or inventory record, crossed out with a large X.]

Süleymaniye II Kütüphanesi	
Kiş	AMCA ZADE HÜSEYİN PASA
Yeni	
Eski Kayıt No	264

هندوئی اولوب ایمان بابا سنک افندیگ اوغلنک اوغلی عمری
ترک ایله شریعہ و حلقہ ترکہ ایله الحاد قادر اولور می
الحوائ اولور هندک اندیسی حرة الاصل دکل اب
کسمه ابوالسعود کفر

